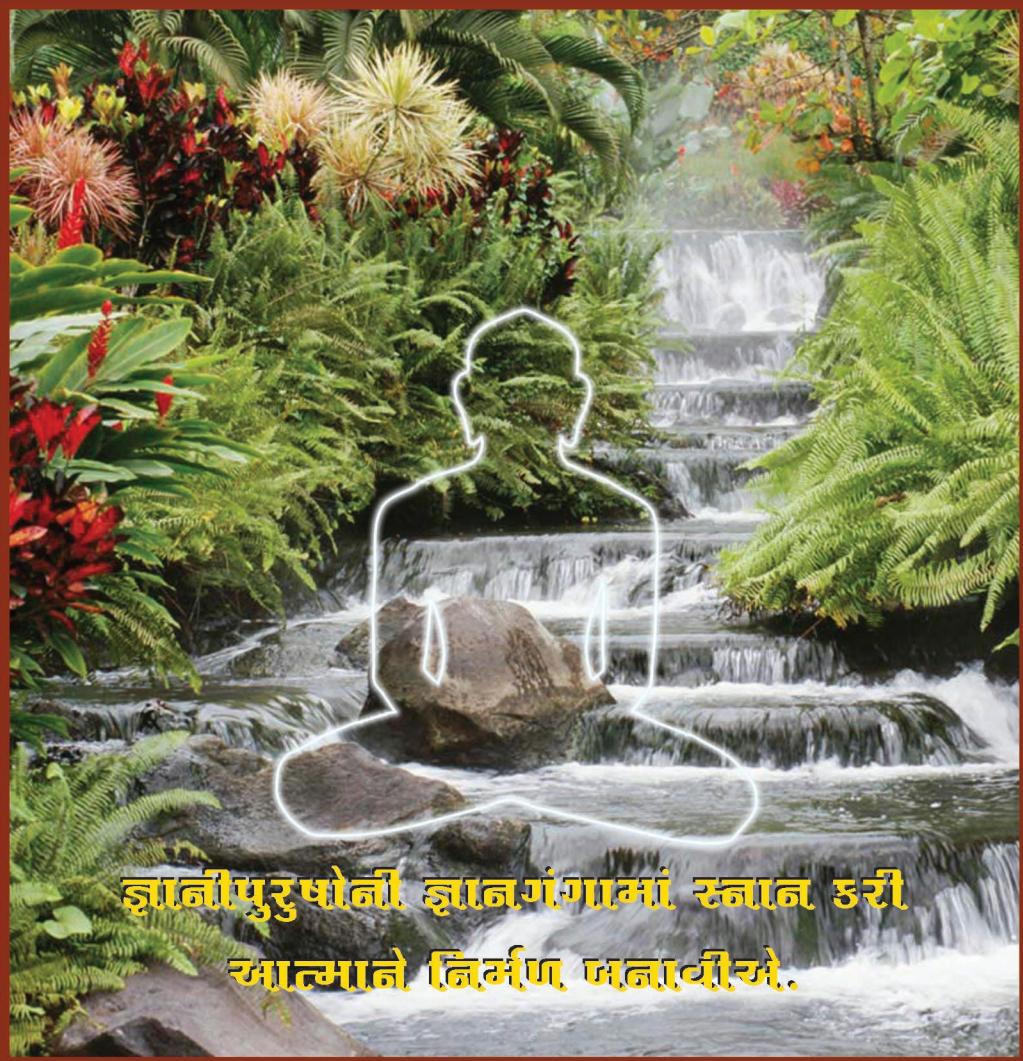

શ્રી રાજ-સોભાગ સદગુરુ પ્રસાદ

અંક : ૬૮ (નિર્માસિક)

ડિસેમ્બર - ૨૦૧૪

Published by :

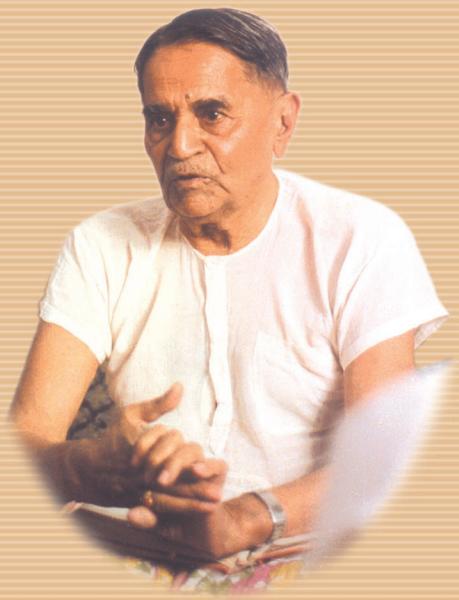
Shree Raj Saubhag Satsang Mandal

SAYLA-363 430 (GUJARAT-INDIA)

Tel. : 02755-280533, TeleFax : 280791

Email : rajsaubhag@yahoo.com

Website : www.rajsaubhag.org

જેના મન, વચન, કાયાના યોગ વિષય અને
વિકારમાં જ રખડતા હોય, સદાયે એમાં જ દોડતાં
હોય, લુધ્ધ હોય, એનું પરિણામ અને ખરાબ જ
આવે. અને કદાચ સદ્ગુરુનો કે સત્ત્વશાસ્ત્રનો,
ભગવાનની વાણીનો, આગમોનો અને પરમાત્માનો
જોગ થયો હોય તો પણ તેને યોગ, અયોગ (નિષ્ઠળ)
બને છે.

— પૂજ્ય બાપુજી

શ્રીમહુ રાજચંદ્ર વચનામૃતજી

પત્રાંક: ૧૮૭

(પુ. ભાઈશ્રીએ પત્રાંક-૧૮૭ ઉપર કરાવેલ સ્વાધ્યાય)

પ.કૃ.દેવ અને સોભાગભાઈનું પ્રથમ મિલન થયું અને એના ફળસ્વરૂપે પ.કૃ.દેવને શુદ્ધ સમ્યક્કદર્શનની પ્રાપ્તિ થઈ જે વાત એમણે પત્રાંક - ૧૬૫માં જણાવી. અને ત્યાર પછી પ.કૃ.દેવને બારેક દિવસના આંતરામાં નિર્વિકલ્પ સમાધિની પ્રાપ્તિ થઈ. તેઓ મન, વચન, કાયાના યોગથી અસંગ બની ગયા. આટલી બધી જ્ઞાનમાર્ગમાં એમણે ઝડપથી પ્રગતિ કરી અને એમ પ્રગતિ કરતાં કરતાં હવે આ પત્રાંક ૧૮૭ કે જે એમણે મુંબઈથી માગશર વદ અમાસ ૧૯૪૭ની સાલમાં લખ્યો. તો કારતકથી માગશર સુધીના આ બે મહિનામાં એમની જ્ઞાનદશા ક્યાં સુધી પહોંચી એ આ પત્રમાં આપણે જોઈએ. આ પત્ર સોભાગભાઈ પર લખેલ છે. જેમાં હેડિંગમાં લખ્યું કે પ્રાપ્ત થયેલા સત્ત્વસ્વરૂપને અભેદભાવે અપૂર્વ સમાધિમાં સ્મરું છું. હવે એમણે આ પોતાની દશા જણાવી. એમને જે આત્મસ્વરૂપની પ્રાપ્તિ થઈ તો કૃ.દેવ અભેદ બની ગયા. એમની ભેદભુદ્ધિ નીકળી ગઈ અને અપૂર્વ સમાધિભાવમાં આવી ગયા. આવી અદ્ભુત દશા કે અભેદભાવ અને અપૂર્વ સમાધિ. -એ રીતે જણાવી અને કહે છે કે હું એને સ્મરું છું. મહાભાગ્ય, શાંતમૂર્તિ, જીવનમુક્ત શ્રી સોભાગભાઈ, તો આની અંદર એમણે સોભાગભાઈને મહાભાગ્ય કીધા. પુણ્યનો ઉદ્ય હોય અને જીવન ભાગ્ય ખૂલતાં જાય તો બાબ્ય રીતે એને કંઈ ને કંઈ લાભ પ્રાપ્ત થયા કરતા હોય. કદાચ કોઈનાં પુણ્ય વધુ હોય તો વધુ લાભ પ્રાપ્ત થાય. પણ આ જે અધ્યાત્મનો રસ્તો અથવા તો ધર્મમાર્ગ કે જેની અંદર સત્ત્વસ્વરૂપની પ્રાપ્તિ સુધી પહોંચી શકાય એવો માર્ગ જેને મળ્યો હોય એનાં ભાગ્ય કેવાં કહેવાય? એને આપણે મહાભાગ્ય કહી શકીએને? તો આવા

મહાભાગ્યશાળી શ્રી સોભાગભાઈ - આ એમનું પહેલું વિશેષજ્ઞ. પછી શાંતમૂર્તિ - આ સોભાગભાઈનો જે ગુણ હશે શાંતિનો- એ એવો હશે કે જાણે એ શાંતિની મૂર્તિ હોય અને ત્રીજુ વિશેષજ્ઞ લગાવ્યું જીવનમુક્ત. આ વિશેષજ્ઞ એમણે બીજીવાર લગાડ્યું. હકીકતની અંદર તો જેને કહીએ કે કારણને કાર્યરૂપે ગણી અને વાત રજૂ કરવામાં આવે એવી રીતે સોભાગભાઈ પાસે આત્મજ્ઞાન પ્રાપ્તિનો માર્ગ છે. એટલે એ જીવનમુક્ત દશા તો પ્રાપ્ત કરવાના જ. અને એ દશા પ્રાપ્ત કરવાના છે એનો ઉલ્લેખ જાણે કે પોતે વર્તમાનકાળમાં કરીને જણાવતાં હોય, અથવા તો જાણે કે કૃ.દેવે સોભાગભાઈનું ભવિષ્ય ભાખી લીધું કે એ જીવનમુક્ત દશા પ્રાપ્ત કરવાના છે. હવે કહે છે અત્ર આપની કૃપાથી આનંદ છે, આપને નિરંતર વર્તો એ આશિષ છે. હવે સોભાગભાઈને કહે છે કે તમારી કૃપાથી મને આનંદ છે. આત્માનો આનંદ છે. અપૂર્વ સમાધિનો આનંદ છે. અને બસ એવો આનંદ તમને પણ પ્રાપ્ત થાઓ એવા આશીર્વાદ આપ્યા. હવે આની અંદર હેડિંગમાં જે અત્ર આનંદ છે એમ કહે છે તેમાં જ આપણને પ.કૃ.દેવની દશાનો ઘ્યાલ આવી જાય. પણ હવે એ પોતે જે રીતે વ્યક્ત કરે છે એવી રીતે જેને કહીએ કે આ માર્ગના અભ્યાસુ જીવો એને ખરેખર

ખાલ જ આવી જાય કે તેઓ અધ્યાત્મની કઈ ઉંચાઈ સુધી પહોંચી ગયા હતા. છેવટનું સ્વરૂપ સમજાયામાં, અનુભવાયામાં અલ્ય પણ ન્યૂનતા રહી નથી. હવે છેવટનું સ્વરૂપ - તો જીવ છે એ આત્મજ્ઞાનની પ્રાપ્તિ કર્યા પછી અનુકૂળે એ પુરુષાર્થ કરી અને આવરણો હટાવતો જાય અને એમ કરતાં કરતાં છેક કેવળજ્ઞાન સુધી એને પહોંચવાનું હોય. સંપૂર્ણજ્ઞાન સુધી પહોંચવાનું હોય. તો હવે કૃ.દેવ કહે છે કે એ જે છેવટનું સ્વરૂપ, એટલે કે એ દશા જે સમજજાયામાં અને અનુભવાયામાં એટલે કે આ સમજવાની વાત છે અને અનુભવની પણ વાત છે કે જેમાં અલ્ય પણ ન્યૂનતા રહી નથી. આ કેટલી બધી એમની ઉચ્ચ દશા. હજ વળી વધારે ખુલાસો કરે છે કેમકે ઘણા જીવોને આ વાત સાંભળે એટલે થોડાક વિકલ્પો ઊભા થાય. પણ કૃ.દેવ એનો ખુલાસો કરે છે કે જેમ છે તેમ સર્વ પ્રકારે સમજાયું છે. સર્વ પ્રકારનો એક દેશ બાદ કરતાં બાકી સર્વ અનુભવાયું છે. એક દેશ સમજાયા વિના રહ્યો નથી, પરંતુ યોગ(મન, વચન, કાયા)થી અસંગ થવા વનવાસની આવશ્યકતા છે. છેવટનું સ્વરૂપ જેમ છે તેમ સર્વ પ્રકારે સમજાયું છે અને અનુભવાયું છે. એટલે કે આખો જે સર્વ પ્રકાર કે એમાં અનુભવને માટે જે એક દેશ બાદ કરતાં બાકી સર્વ અનુભવાયું છે અને એક દેશ સમજાઈ તો ગયો છે એટલે સમજાયા વિના રહ્યો નથી. પણ યોગ એટલે કે મન, વચન, કાયાથી અસંગ થવા વનવાસની આવશ્યકતા છે. બસ આને માટે થઈને એમને અસંગ બનવાનું છે; એટલે કે કૃ.દેવે પત્રાંક ૧૭૦ ની અંદર મન, વચન, કાયાથી અસંગ બન્યા પણ એના કર્મના ઉદ્યની અંદર બાધ્ય રીતે તો સંસાર વળગેલો છે. એટલે એને છોડવાનો છે. અને એ કર્મ જ્યાં સુધી પૂરું ન થાય ત્યાં સુધી એ સંસારનો ત્યાગ કરી ન શકે. એટલે અસંગ થવા માટે એમને સંસારનો ત્યાગ કરી વનવાસની આવશ્યકતા છે. અને એમ થયે એ દેશ અનુભવાશે, અર્થાત્ તેમાં જ રહેવાશે

અને એ અનુભવની અંદર ખાલી એક જે દેશ બાકી છે એ પણ અનુભવાશે અર્થાત્ એમાં જ રહેવાશે. અને પછી શું થશે? તો કહે પરિપૂર્ણ લોકાલોક જ્ઞાન ઉત્પન્ન થશે અને પછી પરિપૂર્ણ એટલે કે સંપૂર્ણ લોકાલોક એટલે કે કેવળજ્ઞાન ઉત્પન્ન થશે. અને એ ઉત્પન્ન કરવાની (તેમ) આકાંક્ષા રહી નથી, છતાં ઉત્પન્ન કેમ થશે? કેમકે જેને કહીએ કે આવું સુખ એ પોતે અનુભવી રહ્યા હોય એનાં માટે થઈને પછી તો એને એ સંપૂર્ણ જ્ઞાન પ્રગટ કરવાની આકાંક્ષા એટલે કે ઈચ્છા પણ ન રહી હોય. એના માટે થઈને એક સવાલ મૂકે છે કે એ કેમ ઉત્પન્ન થશે? અને એનું આશ્રય વ્યક્ત કરે છે. હવે આમાં સમજાવું અને અનુભવવું આ બે વાત કે જેમાં સમજાણે માટે થઈને બધી બાબત પૂરેપૂરી સમજાઈ ગઈ છે અને અનુભવની બાબતની અંદર અને એક દેશ એટલે કે સંસાર ત્યાગની જરૂરત છે. તો જો એમ કરે તો એને કેવળજ્ઞાનની પ્રાપ્તિ થાય. હવે જે એમનાં આશ્રયકારક વચનો છે કે પરિપૂર્ણ સ્વરૂપ જ્ઞાન તો ઉત્પન્ન થયું જ છે, અને એ સમાધિમાંથી નીકળી લોકાલોકદર્શન પ્રત્યે જવું કેમ બનશે? તો લોકાલોક દર્શન એટલે કે કેવળી ભગવંત છે એ લોક અને અલોકમાં દરેકે દરેક પદાર્થને એના ગુણ અને પર્યાય સહ જાણો. ત્રાણે કાળના એના પર્યાય સહ એ જાણો. આખા લોક અને લોકની બહાર અલોક. એ અલોકની પણ એને જાણકારી હોય. તો હવે એ ભગવાનના આત્માની એટલી બધી શક્તિ છે પણ એ જાણકારી પ્રાપ્ત કરવા માટે થઈને એને ઉપયોગ બહાર કાઢી અને જે વસ્તુ જાણવી હોય ત્યાં લગાવવો તો પડેને? તો જ એ લોક અને અલોકનું જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરી શકે. તો સમાધિ સુખમાંથી એ ઉપાધિમાં કોણ જાય? એ બીજી જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરવાની ઉપાધિમાં કોણ જાય? કેમકે પોતાના સ્વરૂપ સુખથી એ એટલો બધો પરિતૃપ્ત થઈ ગયો હોય કે પછી એમાંથી બહાર નીકળવાની એને ઈચ્છા જ ન થાય. એટલે આમ જેને કહીએ ને કે કૃ.દેવ કેવળજ્ઞાનની

રૂઢિગત વ્યાખ્યા કે જે લોકાલોક જ્ઞાન સાથે જોડાયેલી છે અને એ જ આમ પ્રસિદ્ધ વ્યાખ્યા છે. પણ હકીકતની અંદર કેવળજ્ઞાનની જે સ્વરૂપલક્ષી વ્યાખ્યા હોવી જોઈએને એ વ્યાખ્યા બહુ જ ઓછી જગ્યાએ રહી છે. અથવા તો રહી નથી. અને લોકોથી આ વ્યાખ્યા જ મુખ્યપણે માની લેવાય છે. તો જાણો કે કૃ.દેવ એનો નિર્દેશ આપજાને આની અંદર કરતા હોય એમ એટલે કે કહે છે કે પરિપૂર્ણ સ્વરૂપજ્ઞાન તો ઉત્પન્ન થયું જ છે અને એ સમાધિમાંથી નીકળી લોકાલોકદર્શન પ્રત્યે જવું કેમ બનશે? એ પણ એક મને નહીં પણ પત્ર લખનારને વિકલ્પ થાય છે! એટલે એ આમાં પોતે મન, વચન, કાયાથી જે અસંગ બની ગયા છે, અને એ વિકલ્પ એનું મન કરે છે. પણ પોતે તો પોતાના સ્વરૂપની અંદર જ મસ્ત છે. એમ કહી એમણો આ વાત આ રીતે વ્યક્ત કરી. તો આટલો જે પેરેગ્રાફ છે એ એમની અદ્ભુત દશા સૂચ્યવે છે. જાણો કે તેઓ કેવળજ્ઞાનને આમ સ્પર્શ કરીને બેઠા હોય એવું આપજાને આની અંદરથી વ્યક્ત થાય. ટૂંકમાં તો શું છે કે એ જે કેવળજ્ઞાનનો અનુભવ છે એ તેઓ કરી રહ્યા હોય પણ સંપૂર્ણ જ્ઞાન પ્રગટ કરવા માટે થઈને જે ઘનધાતી કર્મો છે એને તો ક્ષય કરવાં જ પડે. એ ક્ષય થયા પછી જ સંપૂર્ણજ્ઞાન પ્રગટ થાય. અને એ પ્રગટ કરવા માટે થઈને જીવે સંસારનો ત્યાગ કરવો એ તો અત્યંત જરૂરી છે અને એટલે આ બધી વાતનો ઉકેલ આની અંદર આવી જાય. તો હવે આવી એની દશા પછી સોભાગ્યાઈને શું કહે છે કે કણબી અને કોળી જેવી જ્ઞાતિમાં પણ માર્ગને પામેલા થોડાં વર્ષમાં ઘણા પુરુષો થઈ ગયા છે, તો કૃ.દેવ હ્યાત છે એ વખતે જેને કહીએ કે કુણ અને ગોત્રનો વિચાર કરીએ તો કણબી કોળી લોકો ગણાતાં હોય પણ એમાં પણ માર્ગને પ્રાપ્ત થયેલા થોડાં વર્ષોની અંદર ઘણા પુરુષો થઈ ગયા. ભોજો ભગત, નિરાંત કોળી અને એવા એવા જ્ઞાનીપુરુષો થઈ ગયા. પણ એ મહાત્માઓની દશા

આટલી બધી ઊંચી, પણ એ મહાત્માઓના સમાગમને પ્રાપ્ત કરી અને પોતાનું આત્મકલ્યાણ સાધવું જોઈએ એવા બહુ ઓછા જીવો. એટલે મહાત્માઓની જનમંડળને અપિજ્ઞાન હોવાને લીધે કોઈક જ તેનાથી સાર્થક સાધી શક્યું છે, અનું શું કારણ? તો કહે જીવે બધે મોહ કર્યો છે પણ એક મહાત્મા ઉપર મોહ નથી કર્યો. બસ, એને જો મહાત્મા પ્રત્યે મોહભાવ થઈ જાય તો એ પણ પોતાનું સાર્થક સાધી શકે. પોતાનું કલ્યાણ કરી શકે. એટલે કૃ.દેવ વ્યક્ત કરે છે કે કેવી ઈશ્વરી અદ્ભુત નિયતિ છે! આ ઈશ્વરની નિયતિ કેવી અદ્ભુત છે કે જીવોને જ્ઞાની પુરુષ મળવા છતાં, એનો જોગ પ્રામ થયો હોવા છતાં પોતે પોતાનું કલ્યાણ સાધી શકતા નથી. એ કેવી વાત છે? પછી કહે છે એઓ સર્વ કંઈ છેવટના જ્ઞાનને પ્રાપ્ત થયા નહોતા, પરંતુ તે મળવું તેમને બહુ સમીપમાં હતું. તો હવે કૃ.દેવ તો આ છેવટનું સ્વરૂપ સમજાયામાં અને અનુભવાયામાં અલ્ય પણ ન્યૂનતા રહી નથી એ દશા સુધી પહોંચેલા છે અને આની અંદર કહે છે કે એ જે મહાપુરુષો છે તે એટલે બધે એટલે કે છેવટના જ્ઞાન સુધી હજુ પહોંચ્યા નહોતા પણ એ જ્ઞાન પ્રાપ્ત થવું એ એમના માટે નિકટ હતું. એવા ઘણા પુરુષોનાં પદ વગેરે અહીં જોયાં. એવા પુરુષો પ્રત્યે રોમાંચ બહુ ઉલ્લસે છે, અને જાણો નિરંતર તેવાની ચરણસેવા જ કરીએ, એ એક આકંશા રહે છે. તો હવે કૃ.દેવના અંતઃકરણની અંદર પણ જ્ઞાનીપુરુષ પ્રત્યેના કેવા ભાવ છે કે જે આની અંદર લાખે છે કે એમનાં પદ જોયાં અને એમના પ્રત્યે રોમાંચ ઉલ્લસી જાય એવો ખૂબ ખૂબ પ્રમોદભાવ થયો. અને શું ભાવના થાય છે તો કહે કે એવા જ્ઞાનીપુરુષની નિરંતર ચરણસેવા કરવી. બસ આ ભાવના થાય છે અથવા તો આવી એમણો પોતાની આકંશા વ્યક્ત કરી. જ્ઞાની કરતાં એવા મુમુક્ષુ પર અતિશય ઉલ્લાસ આવે છે, તેનું કારણ એ જ કે તેઓ જ્ઞાનીના ચરણને નિરંતર સોવે છે. હવે આમ તો જેને કહીએને કે આ

અધ્યાત્મમાર્ગનું રહસ્ય છે કે જ્ઞાની કરતાં એવા મુમુક્ષુ પ્રત્યે અતિશય ઉલ્લાસ આવે આ એક વાત અને તેનું કારણ શું ? તો કહે તેઓ આવા જ્ઞાનીના ચરણ નિરંતર સેવે છે. તો આવા મહાપુરુષો કે જેને જ્ઞાની પુરુષોની ચરણસેવના મળો, તેના પ્રત્યે પ.કૃ.દેવના અંતઃકરણની અંદર કેવા ભાવ છે જે તેઓ વ્યક્ત કરે છે. આગળ કહે છે એ જ એમનું દાસત્વ અમારું તેમના પ્રત્યે દાસત્વ થાય છે, તેનું કારણ છે. ભોજો ભગત, નિરાંત કોળી ઈત્યાદિક પુરુષો યોગી (પરમ યોગ્યતાવાળા) હતા. હવે કૃ.દેવ એ કોમના જે મહાપુરુષો થઈ ગયા એના નામનો પણ ઉલ્લેખ કરે છે. ભોજો ભગત, નિરાંત કોળી કે જેનાં ભજનો પ.પુ. બાપુજી આપણને હમેશાં સમજાવતા. આમ બાપુજીના કર્મની અંદર આ પદો હોય જ. જેનામાં રૂઢિગત ગાઢા સંસ્કારો હોય એને તો એમ જ થાય કે આવાં તે પુસ્તકો કાંઈ વંચાતાં હશે ? પણ એ પુસ્તકની અંદર કેવા કેવા જ્ઞાનમાર્ગનાં રહસ્યો રહેલાં હોય ? કેવા કેવા ભાવ રહેલા હોય કે જે જ્ઞાનીપુરુષ જ જાણી શકે. નિરંજનપદને બુઝનારા નિરંજન કેવી સ્થિતિમાં રાખે છે, એ વિચારતાં અકળગતિ પર ગંભીર, સમાધિયુક્ત હાસ્ય આવે છે ! નિરંજન પદને બુઝનારા નિરંજન કેવી સ્થિતિમાં રાખે છે આ એક વાત અને જેને કળી ન શકીએ એવી અકળગતિ એના પર ગંભીર અને પાછું સમાધિયુક્ત હાસ્ય આવે છે. કેમકે એ જે જ્ઞાની મહાપુરુષો હોય એની આત્મસમાપ્તિ કેવી હોય ? એ એનો વિચાર કરે ને તોપણ જીવ પ્રસન્નતાના ભાવની અંદર આવી જાય. જેને માર્ગની ખબર છે ત્યારથી કરી અને માર્ગની અંદર જે પ્રગતિશીલ છે એ બધા જ જીવો કે જે જ્ઞાનીપુરુષની સન્મુખ થાય તો એના અંતઃકરણની અંદર તો એના દાસાનુદાસ બનવાની ભાવના થાય. એની આવી અદ્ભુત દશા અને જો એને અંદરથી ખૂબ ખૂબ પ્રસન્નતા વ્યક્ત થતી હોય તો એ વાત કૃ.દેવ આની અંદર જણાવે છે. અને પછી શું કહે છે ? હવે

અમે અમારી દશા કોઈ પણ પ્રકારે કહી શકવાના નથી, તો લખી ક્યાંથી શકીશું ? જ્ઞાનીપુરુષ કે જેમાં આ પ.કૃ.દેવ કે જે છેવટની નિર્વિકલ્પ સમાવિથી પણ આગળ, કે જે છેવટનું સ્વરૂપ, જેની સમજણ અને એની અનુભવની ભૂમિકા, હવે એનો જે અનુભવ છે એ એનો અનુભવ કેવો હોય ? જે લખવાથી પણ વ્યક્ત ન કરી શકાય અને વાણી દ્વારા પણ વ્યક્ત ન કરી શકાય, કદાચ વાણી દ્વારા વ્યક્ત કરવાનો ખૂબ પ્રયત્ન કરે તોપણ એનો જે અનુભવ છે ને એ તો વાણી દ્વારા યથાતથ્ય વ્યક્ત ન જ કરી શકે. જો વાણી દ્વારા એ વ્યક્ત ન કરી શકે તો લખાણમાં તો એ કેવી રીતે લાવી શકે ? એટલે કૃ.દેવે પોતાને આત્મજ્ઞાનની પ્રાપ્તિ થઈ અને પછી ચદ્દી દશા કે જેમાં સતત એની પ્રગતિ દર્શાવતાં દર્શાવતાં એ આ દશા સુધી પહોંચા. આપનાં દર્શન થયે જે કંઈ વાણી કહી શકશે તે કહેશે, બાકી નિરૂપાયતા છે. એટલે કે કૃ.દેવ અને સોભાગભાઈનો પ્રત્યક્ષ સમાગમ થાય તો કંઈક પણ વાણી દ્વારા થોડું-ઘણું કહેવાશે તો કહેશે બાકી હવે દશા બાબતની અંદર પોતે કાંઈ કહી શકે એમ જ નથી. અને એટલા માટે કહે છે કે હવે એનો બીજો કોઈ ઉપાય પણ હાથમાં નથી. હવે કહે છે મુક્તિયે નથી જોઈતી, અને જેનનું કેવળજ્ઞાનેય જે પુરુષને નથી જોઈતું, તે પુરુષને પરમેશ્વર હવે કયું પદ આપશે ? એ કંઈ આપના વિચારમાં આવે છે ? આવે તો આશ્ર્ય પામજો, નહીં તો અહીંથી તો કોઈ રીતે કંઈયે બહાર કાઢી શકાય તેમ બને તેવું લાગતું નથી. એટલે હવે મને કોઈ મુક્તિની ઈચ્છા પણ નથી. એવી અદ્ભુત દશામાં એ આવી ગયા છે. તો ભગવાન પણ આપી આપીને કેટલું આપે ? એ વાત એને સમજાઈ પણ ગઈ છે. અને એક અંશ છોડીને અનુભવી પણ રહ્યા છે. તો એનાથી વિશેષ પરમેશ્વર પણ એને બીજું શું આપી શકવાના હતા ? એટલે સોભાગભાઈને કહે છે કે એ કાંઈ આપના વિચારમાં આવે છે ? અને ખરેખર

વિચારમાં આવતું હોય તો આશ્રય પામજો. કેમકે હવે અમે તો તમને કંઈ કહી શકીએ એમ નથી. એટલે કૃ.દેવે પોતાની દશા જણાવ્યા પછી કણબી અને કોળી એ કોમની અંદર જે કંઈ પણ થોડાધણા જ્ઞાનીપુરુષો થયા એઓ પોતાની દશા પ્રાપ્ત કરી અને એ દશા પ્રાપ્ત કરવાનો રસ્તો પણ પોતાનાં પઢો અને ભજનોમાં લોકોને બતાવ્યો. કૃ.દેવ સોભાગભાઈને એ જ કહેવા માંગો છે કે જો જીવને આવા જ્ઞાનીપુરુષ પ્રત્યે મોહભાવ થાય. આમાં મોહ શબ્દ યથાતથ્ય સમજાવવો જોઈએ. કેમકે આ સંસારી મોહની વાત નથી, અથવા તો આ જે વાત છે એ પ્રશસ્ત રાગની છે અને એ પ્રશસ્ત રાગ એવો છે કે એના સહારે જીવ માગની અંદર પ્રગતિ કરતાં કરતાં ખૂબ ઉંચી દશા સુધી પહોંચી જાય. એટલે જીવ આવા જ્ઞાનીપુરુષના સમાગમમાં આવ્યા પછી પણ જો જ્ઞાનીપુરુષ પ્રત્યે આવો પ્રેમ ન હોય તો એ પોતાનું કલ્યાણ સાધી ન શકે. એટલે જીવ તો સમગ્રપણે પોતાનો જે પ્રેમ છે એ જ્ઞાનીપુરુષમાં જ લગાવવો જોઈએ. અને એ પ્રેમપૂર્વકની જો એની ભક્તિ થાય તો એ પોતાનું કાર્ય સાધી શકે છે. આ વાત કૃ.દેવે વ્યક્ત કરી અને આ પ્રેમની સાથે સાથે એ જ્ઞાનીપુરુષની સેવા એટલે કે દાસત્વભાવ. એ દાસત્વભાવ કેવો? તો કહે જ્ઞાનીપુરુષનો દાસ હોઈને એનો પણ દાસ બની જાઉં હું. આવો દાસત્વભાવ એમણે વ્યક્ત કર્યો. અને જે જીવ જ્ઞાનીપુરુષ પ્રત્યે ભક્તિ સાથે આવો દાસત્વભાવ રાખી અને એની સેવના કરે, વૈયાવચ્ચ કરે તો એને માટે થઈને આમ જેને કહીએને કે આધ્યાત્મિક માર્ગ માટેના એના રસ્તા ખુલ્લા થતા જાય એમ એ માર્ગની અંદર પ્રગતિશીલ રહ્યા કરે. આગળ કહે છે, આપ જે કંઈ વ્યવહાર ધર્મપ્રશ્નો બીડો છો તે ઉપર લક્ષ અપાતું નથી. તેના અક્ષર પણ પૂરા વાંચવા લક્ષ જતું નથી, તો પછી તેનો ઉત્તર ન લખી શકાયો હોય તો આપ શા માટે રાહ જુઓ છો? અર્થાત્ તે હવે ક્યારે

બનશો? તે કંઈ કલ્યી શકાતું નથી. સોભાગભાઈ પત્ર લખે એમાં વ્યવહારની વાત પણ હોય અને અધ્યાત્મની એટલે ધર્મની વાત પણ હોય. કૃ.દેવ આવી અદ્ભુત સમાધિમાં બેઠા હોય અને એમાંથી નીકળી અને આમાં જાવું તેને ક્યાંથી રૂચે? તેના અક્ષર પણ પૂરા વાંચવા લક્ષ જતો ન હોય તો તેનો જવાબ તો ક્યાંથી લખી શકે? સોભાગભાઈને કહે છે કે એનો જવાબ હું ક્યારે આપીશ તેની કલ્યાણ પણ થઈ શકતી નથી. વારંવાર જણાવો છો, આતુરતા દર્શન માટે બહુ છે, પરંતુ પંચમકાળ મહાવીરદેવે કહ્યો છે, કળિયુગ વ્યાસભગવાને કહ્યો છે, તે ક્યાંથી સાથે રહેવા દે? અને દે તો આપને ઉપાધિયુક્ત શા માટે ન રાખે? હવે સોભાગભાઈની જુરણા પણ શું છે કે કૃ.દેવનાં દર્શન કરી અને એના શરાણમાં રહેવું અને એ જ રીતે કૃ.દેવ પણ સોભાગભાઈનો અહિર્નિશ સમાગમ હશે છે. હવે જે જીવને જ્ઞાનીપુરુષના સમાગમમાં રહેવાની ભાવના હોય પણ એના કર્મના ઉદ્યમાં ન હોય તો એ સમાગમમાં રહી ન શકે. અને એ કર્મના ઉદ્યમાં સમાગમમાં ન રહેવાનું કારણ શું? તો જો આપણે જીણવટથી અત્યાસ કરીએ તો પંચમકાળ. એ કાળની અસર જ એવી છે કે જીવને સત્યમાર્ગ પ્રાપ્ત થવા ન દે અને જો પ્રાપ્ત થવા દે તો એમાં અને અનેક અંતરાય, વિઘ્નો કે મુશ્કેલીઓ હોય અને એ બધી મુશ્કેલીઓમાં એને જ્ઞાનીપુરુષનો સમાગમ જોઈતો હોય પણ એ એને પ્રાપ્ત ન થઈ શકે. આ બધી પંચમકાળની અલગ અલગ અસરો. આવી અસરો છે તો આપણને સાથે ક્યાંથી રહેવા દે? અને કદાચ સાથે રહેવા દે તો માથા ઉપર ઉપાધિ ન હોય એવું તો ક્યાંથી બને? જીવ ઉપાધિથી ભરેલો હોય અને જ્ઞાનીપુરુષના ચરણમાં રહેતો હોય તો એનું ચિત્ત તો ઉપાધિગ્રસ્ત જ હોય ને? અને તે જ્ઞાનીપુરુષ પાસેથી જે લાભ પ્રાપ્ત કરવો છે તે ઉપાધિના કારણે પ્રાપ્ત નથી કરી શકતો. એ પણ પંચમકાળની જ અસર છે. અને હવે આ ભૂમિકા

ઉપાધિની શોભાનું સંગ્રહસ્થાન છે. આમ આપણો અહીંયાં જેટલા માણસો બેઠા હોઈએ પણ એ બધાની ઉપાધિ એકસરખી તો ન હોય ને? અને ખાલી એક જ ઉપાધિ હોય એવું પણ નહીંને? કોઈને એક ઉપાધિ હોય તો કોઈને બે-ત્રાણ ઉપાધિ હોય કે ઓછી-વધતી ચિત્ર-વિચિત્ર પ્રકારની ઉપાધિ હોય. આ બધાની ઉપાધિ જો ભેગી કરીએ તો એનું સંગ્રહસ્થાન થઈ જાય ને? કૃ. દેવ એમ જ કહે છે કે આ પંચમકાળની અસર કેવી છે કે સોભાગભાઈને એણે ઉપાધિમાં જ રાખ્યા. પણ જો ખરેખર જીવ ઉપાધિ માથા પર ન રાખી શકતો હોય તો તો પોતાનું કલ્યાણ તે ખૂબ જડપથી સાધી શકે છે. એટલે આ ભૂમિકા ઉપાધિ અને વળી પાછી એની શોભા-અનું સંગ્રહસ્થાન છે. જો કોઈ કલાકાર હોય એ પોતાના પેઠિન્ટિગમાં આમ અલગ અલગ ભાવ વ્યક્ત કરે. તો કોઈ કલાકાર છે એ જો કોધભાવ વ્યક્ત કરવા હોય તો તેનું ચિત્ર કેવું બનાવે? પછી લોભ, તૃષ્ણા, કામના આમ અલગ અલગ ભાવો જીવની અંદર બેઠેલા હોય અને એને વ્યક્ત કરવા માટે થઈને એનાં ચિત્રો બનાવવાનાં હોય કે મૂર્તિ બનાવવાની હોય કે જેની અંદર ભાવો વ્યક્ત થતા હોય. કોઈ ભગવાનની મૂર્તિ હોય તો એ શાંત પ્રશમરસ નિમજ્ઞ એવી શાંત મુદ્રા હોય તો કોઈ મૂર્તિની અંદર સંસારી જીવનો કોધભાવ કે તૃષ્ણા-આશાના ભાવ જણાતાં હોય. આ બધા માટે પણ એણે પેઠિન્ટિગ તો બનાવવાં પડેને? પણ આપણે તો આમ માણસના મોઢા સામે જોઈએને તો આપણને બધા ભાવ દેખાય. ઘ્યાલ આવી જાય કે આમાં આશા, કામના, તૃષ્ણા, કોધ વિગેરે ભર્યું છે. કેમકે એ તો અંદરથી નીકળેલા ભાવ જ જોઈને ચિત્રકારે ચિત્રમાં મૂકવાના છે. ખીમજી વિગેરેને એક વાર આપનો સત્સંગ થાય તો જ્યાં એકલક્ષ કરવો જોઈએ છે ત્યાં થાય, નહીં તો થવો દુર્લભ છે. કારણ કે અમારી હાલ બાધ્ય વૃત્તિ ઓછી છે. એટલે કે ખીમજી વિગેરેને એક વાર આપનો સત્સંગ થાય તો જ્યાં એક લક્ષ કરવો

જોઈએ છે ત્યાં થાય. હવે આ કૃ. દેવની કેવી કરુણા છે કે જીવો ખૂબ ખૂબ ધર્મ કરે છે, કે જેની અંદર જીવ મંદિરની અંદર ભગવાનનાં દર્શન કરે, સેવા કરે, પૂજા કરે, ભક્તિ કરે, જપ કરે, તપ કરે, કિયાઓ કરે, અનેક પ્રકારનાં અનુષ્ઠાનો કરે, શાસ્ત્રોનો અભ્યાસ કરે, ઘણાં લોકો તો કેવી કેવી તપશ્ચર્યા કરતાં હોય. આટલો બધો ધર્મ કરતાં હોવા છતાં પણ એને ખરેખર પોતાને શું સાધવાનું છે એનો લક્ષ જ ન હોય કે પોતાને પોતાનું અશાન દૂર કરી આત્મજ્ઞાનની પ્રાપ્તિ કરવી છે ને એ પ્રાપ્ત કરવા માટે થઈને પોતાનું મિથ્યાત્વ દૂર કરવાનું છે. આ લક્ષ જ ન હોય અને એ એમ માનતો હોય કે પોતાનું કલ્યાણ કરી રહ્યો છે. તો આ બધાં જે આમ ગણો તો શાસ્ત્રો છે કે જેની અંદર ધર્મ ભરપૂર છે અને એ શાસ્ત્રોની અંદર ભગવાને લક્ષ તો બતાવ્યો છે. પણ એ લક્ષ તરફ કોઈનું ઘ્યાન ન જાય. પણ એ શાસ્ત્રની અંદર કહેલી જે જપ, તપ, કિયા વિગેરે હોય એની તરફનો જ લક્ષ હોય. તો હવે કૃ. દેવ ખીમજીભાઈ માટે થઈને ભલામણ કરે છે કે હવે એને તમે જ્યાં લક્ષ કરાવવો જોઈએ ત્યાં લક્ષ કરાવો. કૃ. દેવે પત્રાંક ૪૭ ખીમજીભાઈ પર લખ્યો. કૃ. દેવે આ પત્રની અંદર બધા જ માર્ગનાં રહ્યાંસ્યો દર્શાવી અને સાથે એને લક્ષ પણ દર્શાવ્યો છે અને આની અંદર પણ સોભાગભાઈને એ જ ભલામણ કરે છે કે તમે એને લક્ષ બાબતનો ઘ્યાલ આવે એવી રીતે સત્તસમાગમ કરાવરાવો, નહીં તો થવો દુર્લભ છે. એનું કારણ શું? તો કહે છે કે હાલ અમારી બાધ્યવૃત્તિ ઓછી છે, કેમકે એ સતત સ્વભાવ ભાવની અંદર જ નિવાસ કરે છે. તો બાધ્યભાવમાં તો એને જે પણ કર્મના ઉદ્યરૂપ કાર્ય કરવું હોય એટલું જ કરી શકતા હશે. આટલી ભલામણ કરી આ પત્ર પૂરો કર્યો. પણ આની અંદર આપણાને કૃ. દેવની પ્રગતિ અને એ પ્રગતિ પછીની એમની જે દશા એનો ઘ્યાલ આવે છે.

નિરાલીબેનનો નિરાળો દીક્ષા મહોત્સવ

સંયમ એ સ્વયમ સ્વીકારાયેલું બંધન છે. ભવ ભ્રમણતાં સમસ્ત હુઃખોમાંથી છૂટવા માટેનો તે ઉત્કૃષ્ટ મહામાર્ગ છે. અહિસા તે માર્ગનો પ્રાણ છે. એક એવું ઉત્તમ સાધુ જીવન કે જેમાં પંચ મહાત્મત પાણી સંવર અને નિર્જરા માટેની તમામ અનુકૂળતા પ્રાપ્ત થાય છે. સંસારનાં માયાવી નિમિત્તો અને પ્રલોભનોને આયોજનપૂર્વક દૂર કરીને અનુશાસન સાથેનું તે પવિત્ર જગૃત જીવન છે. સંયમ એટલે પુદ્ધગલમાંથી સુખ મેળવવાની વૃત્તિને પાછી વાળી તેને ચૈતન્ય ભગવાન આત્માના સ્વરૂપ પ્રદેશના શાશ્વત નગરમાં કેન્દ્રિત રાખવાનો મહાપુરુષાર્થ.

આવું જીવન જીવવા માટે પ્રથમ લાયક બનનું પડે છે. બેન નિરાલી, એવી જ એક લાયક શ્રાવિકા હતી જેણે વિર્તિધિર સાધુ ભગવાન પરમ પૂજ્ય ભાવમુનિના, અજરામર સંપ્રદાયનાં સાધ્વીજીઓની નિશા સ્વીકારી. પરમ આદરણીય પૂજ્ય સરલાબાઈ તેમજ ઈન્દ્રભાઈ મહાસતીજીઓની સંગાથે તેણે મોટા ભાગનું જીવન પસાર કર્યું હતું. તે સમજ ગઈ હતી કે જીવનનો સાચો વૈભવ અને આનંદ ત્યાગમાં રહેલો છે. સંસારની વિવિધ ગતિઓમાં અનંત દુઃખ જીવે અનંતવાર ભોગવ્યું છે.

ગતિશીલ જીવનની આંધળી દોર્ધમાલમાં કોઈક જીવો જ પોતે ભોગવેલા દુઃખોનો વિચાર કરી શકવા સમર્થ છે. થોડા સમયનો સમશાન વૈરાગ્ય ઘણાને ઊપજે છે. દીર્ઘકાળીન તક જીવનને રૂપાંતરિત કરે એવો શાનનગર્ભિત વૈરાગ્ય તો નિરાળી જેવા હળુકમાં અને વિચારશીલ આત્માને પ્રગટે છે.

ચોમાસા પદ્ધીના શેષ કાળમાં સરલાબાઈ, ઈન્દ્રભાઈ તેમજ અન્ય મહાસતીજીઓ, સાધના અર્થે વિહાર કરીને આશ્રમમાં પથારતાં. પ.પુ.ભાઈશ્રી

તેમજ અમદાવાદના બ્રહ્મનિષ રસિકભાઈ સાથે તેમનો પરિયય વધ્યો. પરમ કૃપાળુ દેવના ધર્મ સાહિત્ય તેમજ ભાઈશ્રીના ભાવ ચારિત્રો પ્રત્યે ખૂબ અહોભાવ વધ્યો અને તેઓ આશ્રમ અને અહીંના મુમુક્ષો સાથે નિરમત્વભાવે હળીમળી ગયાં.

નિરાલી નાની હતી, નિર્દોષ તેથી સહુને તેના પ્રત્યે લાડ જાગે ને તે આશ્રમની દીકરી જેવી બની ગઈ. નિરાલીને દીક્ષા લેવાના ભાવ બાલ્યકાળથી હતાજ પણ વર્ષો પછી હવે જ્યારે તે યોગ્ય બની ત્યારે ભાવમુનિએ તેની દીક્ષા માટે આજ્ઞા આપી.

૨૧ વર્ષની નિરાલીનો પંચાન્ત્રિકા દીક્ષા મહોત્સવ ૨૭મી નવેમ્બર ૨૦૧૪ થી આરંભાશે અને તેનું અંતિમ ચરણ એટલે કે જૈન ભગવતી દીક્ષાવિધિ ૧ ડિસેમ્બરના રોજ રાજ-સૌભાગ આશ્રમના પ્રાંગણમાં ઉજવાશે એમ બધું નક્કી થયું.

આશ્રમનું આ પરમ સૌભાગ્ય હતું અને તેનો સમસ્ત યશ પ.પુ.ભાઈશ્રી તેમજ મહાસતીજીઓને જાય છે. ભારતભરનાં પરમકૃપાળુ દેવ શ્રીમદ્ભૂજનાં ધર્મ સંકુલોમાં આવો જૈન ભગવતી દીક્ષાનો મહોત્સવ ક્યારેય ઉજવાયો નથી અને તેથી આ પવિત્ર પ્રસંગ ઐતિહાસિક તેમજ ગર્વ થાય એવો હતો.

માળા મુહૂર્ત, સાથીયા વિધિ, કોળિયા વિધિ, શોભાયાત્રા, વર્ષાદિન, બહુમાન, વૈરાગ્યભાવ ભરેલી

વિદાય આવા અનેક પ્રસંગો આ મહોત્સવમાં ઉજવાયા હતા. સમયસર બધા કાર્યક્રમો ઉત્તમ રીતે ઉજવાયા હતા.

સાયલાની શેરીઓમાંથી શોભાયાત્રા નીકળી ત્યારે નિરાલીની ઈચ્છા મુજબ ભાઈશ્રી થોડા સમય માટે રથમાં નિરાલીની બાજુમાં બેઠા હતા. ત્યાગભાગ અને સંયમધર્મનાં યશોગાન ગવાઈ રહ્યાં હતાં. અનુમોદના કરતાં શ્રાવક અને શ્રાવિકાઓ સંયમનો પંથ લેનાર નિરાલીનો જ્ય જ્યકાર ગાઈ રહ્યાં હતાં. હર્ષ અને ઉલ્લાસ વ્યાપેલો હતો.

શોભાયાત્રા પૂરી થયા બાદ પ.પુ.ભાસ્કરમુનિની નિશ્ચામાં ધર્મ સમાનું આયોજન સાયલાના સ્થાનકવાસી ઉપાશ્રયમાં કરવામાં આવ્યું હતું. ભાસ્કરમુનિએ ત્યાંના જૈન સંઘના પ્રમુખ જ્યંતિભાઈ તેમજ મોટી પર્સદા સન્મુખ વૈરાગ્યનો ત્યાગનો તેમજ સંયમધર્મનો મહિમા સમજાવ્યો હતો અને બધાને વિરક્તિ ભાવે અનાસક્ત યોગે સમભાવપૂર્વક જીવન જીવવાની પ્રેરણા આપી હતી. તેઓની વાણી સહૃને સ્પર્શતી હતી. ભાઈશ્રી પણ આ સભામાં પધાર્યા હતા અને ત્યારે પૂજ્ય ભાસ્કરમુનિએ ભાઈશ્રીની આગેવાની હેઠળ ચાલતી આશ્રમની આધ્યાત્મિક અને લોકસેવાની પ્રવૃત્તિઓને સાચા હૃદયથી બિરદાવી હતી. કૃપાળુદેવ અને દીપચંદ મુનિની વર્ષો પહેલાંના સંબંધને તેમણે યાદ કર્યો હતો. આ મહોત્સવમાં આશ્રમે સક્રિય રીતે ભાગ લીધો તેનો પણ આનંદ વ્યક્ત કરી સહૃ મુમુક્ષુઓને તેમણે જીતી લીધા હતા.

તા. ૩૦ મી નવેમ્બરની રાત્રે વિદાય સમારોહમાં નિરાલીનાં કુટુંબીજનો તેની વિદાયનું દુઃખ અનુભવતાં હતાં પણ નિરાલી તો ઓથે મેળવવાના આનંદમાં

મસ્ત હતી. ક્ષણિક અને ક્ષણિબંગુર અવસ્થાઓમાં શું રાચવું. સંસારની ઉપાધિઓ અને માયાજીળથી પોતે છૂટવાની છે તેની ખુશી તેના ચહેરા ઉપર સ્પષ્ટ દેખાતી હતી. વિદાય સમારોહમાં ભાઈશ્રીએ શુભ ભાવો દર્શાવતાં કહ્યું કે સંયમના માર્ગે તું શાંતિ અને પ્રસન્નતાપૂર્વક વિહાર કરજે. કંટકો કે અન્ય શલ્યો તને ન નડે. જ્યાં સહનશીલતા અને સમજશા હોય ત્યાં સમભાવ પ્રાપ્ત થાય છે. તું શાંતિ, ક્ષમા અને સમાધિપૂર્વક આ નવજીવનને અજવાળજે.

દીક્ષાના પવિત્ર દિવસે સકળ સંઘની હાજરી હતી. ભાઈશ્રીએ પ્રથમ ઉદ્ભોધન કરતાં શાનસારના ત્યાગ અષ્ટકના પ્રથમ ત્રણ શ્લોકની વાત કરીને કહ્યું હતું કે આત્મરતી માતા અને પિતા, શીલ સંતોષ ક્ષમા જેવા અભ્યંતર ગુણસ્વરૂપ ભાઈ બંધુઓને હવે નિરાલી પ્રાપ્ત કરવાની છે માટે તેનો આનંદ કેટલો બધો તેના ચહેરા પર વર્તાય છે. વધુમાં તેમને વાયનામૃતના પત્ર ૪૭ માંથી પ.કૃ.દેવનાં વચનો વાંચીને કહ્યું કે “‘ધર્મ એ વસ્તુ બહુ ગુપ્ત રહેલી છે. તે બાધ્ય સંશોધનથી મળવાની નથી, અપૂર્વ અંતર સંશોધનથી પ્રાપ્ત થાય. તે અંતર સંશોધન સદ્ગુરુના અનુગ્રહથી પ્રાપ્ત થાય.’’ ધ્યાન દ્વારા અંતરમુખ

અવલોકન કરી જ્યારે મન સ્થિર થાય છે ત્યારે તે જ્ઞાયક સ્વભાવનો સાધકને લક્ષ થાય છે. નિરાલીને શુભાશિષ આપતાં ભાઈશ્રીએ કહ્યું કે જ્ઞાન અને કિયા, નિશ્ચય અને વ્યવહાર, કર્મ અને ધર્મનો સમન્વય જીવે સાધવાનો છે. અનુગ્રતો અને મહાગ્રતોનું યથાશક્તિ પાલન કરીને આ મનુષ્ય ભવ આપણે સફળ કરવાનો છે. નિરાલી ખૂબ યત્નાપૂર્વક જાગૃતિ સાથે આ પ્રવજ્યા પાણે અને દર્શન મોહને તોડી સમ્યગ્રદર્શનને પ્રાપ્ત કરે એવી શુભ ભાવના ભાવું છું.

મિનળબેન, વિકમભાઈ અને સમસ્ત મુમુક્ષુ પરિવાર તેમજ મંચ પર બિરાજિત સાધુ સમુદ્દરય બધાજ ભાઈશ્રીના સહજ સરળ સમરસ વક્તવ્યથી ખૂબ પ્રભાવિત થયા હતા.

ત્યાર બાદ નિરાલીએ પ્રસંગને અનુરૂપ પોતાના મનોગત ભાવોને વાચા આપી. પાણીનો પ્રવાહ વહે તેમ તેની વાણી અવિરત વહેવા લાગી. સંસાર અપેક્ષાએ જે કોઈના ઉપકારો હતા તેનું ઝાણ

સુંદર આવરી લીધા હતા અને ત્યાં ઉપસ્થિત સર્વે તેની વક્તૃત્વ શક્તિથી ખૂબજ આશ્રયચક્રિત થયા હતા.

આશ્રમના પ્રાંગણમાં ૨૦૦૦ ભાવિક આત્માઓ અનુમોદના અર્થે આરામથી બેસી શકે એવો સગવડપૂર્વકનો ભવ્ય મંડપ બંધાયો. વિશાળ મંચ પર,

૩ કોટી અજરામર લીંબડી સંપ્રદાયના ગંગાધિપતિ ભાવમુનિના સુશિષ્ય પૂજય ભાસ્કરમુનિની પવિત્ર નિશ્રા તેમજ સાધુ-સાધ્વીજનો કલ્યાણકારી સમુદ્દર બિરાજમાન થાય એવી વ્યવસ્થા કરવામાં આવી. જૈન ધર્મનો જય જયકાર કરતી હોય એવી ધજા-પતાકાઓ લહેરાતી આવી હતી. ચોમેર આનંદ અને ઉત્સવનું વાતાવરણ હતું.

સ્વીકારીને નિરાલીએ પોતા દ્વારા થયેલા તમામ દોષોની માફી માંગી હતી. ૮ વર્ષથી જેની તે રાહ જોઈ રહી હતી તે પ્રવજ્યા લેવાનો સુઅવસર આવ્યો અને અંતરનો હર્ષ શબ્દે શબ્દે છલકાતો હતો. પ.પુ.ભાવમુનિ, ભાસ્કરમુનિ, પોતાનાં શુરુમાતાઓ સરલાબાઈ તેમજ ઈન્દ્રભાઈ અને સવિશેષમાં ભાઈશ્રી પ્રત્યેનો ઉચ્ચતમ ભાવ તેણે પ્રદર્શિત કર્યો હતો. નિરાલીએ ૨૦ મિનિટના સમયમાં તમામ મુદ્દાઓને

પરમપૂજય ભાસ્કરમુનિશ્રીએ દીક્ષાની વિધિ દરમ્યાન બોધ આપતાં રહસ્યભૂત ઉત્તમ વિચારો પ્રસ્તુત કર્યા હતા. તેમણે કહ્યું કે દીક્ષાના સમયે દીક્ષાર્થી આત્મા એટલો ઉચ્ચતમ દશામાં પહોંચી જાય છે કે તે સમયની એની આંતરિક દશાને, દીક્ષા આપનાર આચાર્ય ભગવંત સ્વયં પાત ઉપરથી નીચે ઉત્તરીને દીક્ષા લેનાર આત્માને નમસ્કાર વંદન કરે છે. સંસાર છોડી જિનેશ્વર ભગવાનનું શરણ લેતી વખતે ઉત્કૃષ્ટ ભાવો જાગે છે ને ત્યારથી જ દીક્ષા લેનાર આત્મા કર્માનાં બંધનોથી મુક્ત થવા લાગે છે. અનુમોદના કરનાર સકળ સંઘને બિરદાવતાં અભિનંદન પાડવ્યાં હતાં. જો તમને નિરાળી અને સંયમર્થ પ્રત્યે ખૂબ બહુમાન જાગશે તો આજે હમણાં જ તમારા ચરિત્રમાં

પ્રવજ્યા ધર્મ પડવાનું બીજ વવાઈ જશે અને તે ચોક્કસ ઉદ્યમાં આવશે ને તમે પણ આ માર્ગ ગ્રહણ કરશો.

મારી તમને વિનંતી છે કે આજથી ભોજન લો ત્યારે પહેલી રોટલી ઉપર ધી ન લગાડવું અને ભલે પછી બીજી રોટલી ઉપર વધારે લગાડજો. આ પહેલી રોટલી તમને નિરાલીની દીક્ષા, તેનો વૈરાગ્ય અને ત્યાગભાવ યાદ કરાવશે અને તમારામાં ત્યાગભાવની જ્યોત જલતી રહેશે. તેમની મધુર, પ્રેમસભર વાણી સાંભળતા બધાજ ધન્ય થયા હતા.

નામોથણું જેવા અર્થપૂર્ણ સૂત્રોની પણ તેમને વાત કરી હતી. વધુમાં તેમને અનુરોધ કરતાં કહ્યું હતું કે આજે દીક્ષાર્થી નિરાલીને નવું નામ અપાશે કે જેથી સંસાર કોઈ પણ અપેક્ષાએ તેને જૂના નામ સાથે વળગેલો નહિ રહે. દર્શનજ્ઞાન અને ચરિત્રના પ્રદેશો પહોંચવાની આ યાત્રાની શરૂઆત થવાની છે ને માટે તેનું નવું નામ યાત્રીકુમારી રહેશે અને આ નામથી આપણે અને આદરપૂર્વક બોલાવશું.

વિધિવત્તુ તેને દીક્ષા આપવામાં આવી, મહાસતીજીઓ તેને લઈ ગયાં અને માથાનો લોચ કરી તે સાધ્વી યાત્રીકુમારી તરીકે શેત વસ્તો ધારણ કરીને પાછાં પધાર્યા ત્યારે સહુ કોઈ તેમને જોઈ નભી પડ્યા હતા. પ્રથમ વાર તેમને સકળ સંઘની સન્મુખ માંગલિક ફરમાવ્યું અને તે ચાર શરણાં કે જે સમસ્ત દુઃખને હરનારાં છે તે શ્રદ્ધાન સહુને વેદાયું હતું.

દીક્ષામાં આવેલા સર્વેએ નવકારશીનો લાભ લીધો હતો.

દીક્ષા બાદ આશ્રમમાં જે અતિ ભવ્ય રાજ મંદિરનું નિવનિર્માણ થઈ રહ્યું છે તેમાં પ.પૂ.ભાસ્કરમુનિ અન્ય મહારાજ સાહેબ અને મહાસતીજીઓની સાથે ભાઈશ્રી અને મુમુક્ષુઓ એકત્રિત થયા હતા. આશ્રમથી વિદાય લેતાં પહેલાં આ નવા મંદિરમાં સાધુસંતો પધારે એને તેમણે ઉચ્ચારેલા માંગલિક ધ્વનિના મંગલ ગુંજારવથી આ નૂતન મંદિર ઉભરાય એ ભાવના ભાવી હતી. ભાસ્કરમુનિએ આત્મીયતા સાથે હૃદયમાં રહેલા અનેક ભાવો વ્યક્ત કરીને પ્રેમનો સેતુ બાંધી દીધો. કોઈ બેદ છે જ નહિ અને આપણે તો બધા એક જ છીએ. લીબડી અને સાયલા એ તો સહુ બાજુના નજીકના છીએ. ભાઈશ્રી પ્રત્યે ફરી તેમને ખૂબ આદરભાવ પ્રગટ કર્યો હતો અને તેમની ઉત્તમ સરળતા અને લઘુતાનાં સહુને દર્શન થયાં હતાં.

નિરાલીનો દીક્ષામહોત્સવ એના જેવો જ નિરાળો રહ્યો. જ્યારે જ્યારે પૂ.યાત્રીકુમારીને વંદન કરશું ત્યારે ત્યારે સમ્યગ્ર જ્ઞાનદર્શન અને ચરિત્રની યાત્રાની પ્રેરણ તેઓ પાસેથી મળતી રહેશે અને ભાણે બેસીએ ત્યારે તે ધી વગરની રોટલી ખાતાં તે યાત્રા સંયમ જીવન જીવીને થશે તે સ્મૃતિમાં આવ્યા કરશે.

ॐ

શ્રી સદ્ગુરુ દેવાય નમઃ

દ્રવ્યસંગ્રહ

દ્રવ્ય સંગ્રહના મર્મને, સમજાવો પ્રભુ આપ, ગહન શાખ સરળ કરી, ટાળ્યો મનનો ઉતાપ. જીવ અને અજીવ બે, દ્રવ્યોનો આ જંગ, ઓળખો જીવ દ્રવ્ય ને, છોડો અજીવનો સંગ. જીવ જીવે છે પ્રાણથી, દેહમહીં ઉપયોગી અરૂપ, સંસારે કર્તા ભોગતા, ઉર્ધ્વગામી સિદ્ધ સ્વરૂપ. ઈન્દ્રિય બળ આયુ ને શાસ વ્યવહારે તે જાણ, નિશ્ચય નયથી અનાદિ અનંત રહે ચેતના પ્રાણ. પુરુષાલ ધર્મ અધર્મ આકાશ કાળ છે અજીવ દ્રવ્યો, પુરુષાલ રૂપી ને મૂરતિક, બાકી અરૂપી દ્રવ્યો. બહુ પ્રદેશી છે તેથી, પાંચ દ્રવ્યો અસ્તિકાય, કાળ એક પ્રદેશી છે તેથી અસ્તિકાય ન કહાય. બીજો અધિકાર કહે પ્રભુ, નવ તત્ત્વો પરિપૂર્ણ,, ભાવ અને દ્રવ્ય થકી, જાણો તત્ત્વ સંપૂર્ણ. આજીવ દ્વારા ભાવ મુજબ આઠે કર્મની વર્ગાણ, બંધથી આત્મ પર લાગો, કર્માનું આવરણ. કર્મને આવતાં રોકવા, ધરો સંવર ભાવ, અકામ સકામ નિર્જરા થકી, થાયે તેનો અભાવ. કર્મથી મુક્ત અત્યંત શુદ્ધ, તે છે મોક્ષસ્વરૂપ, નિજાત્મ સુખ અતિશય રહે, અનુપમ અનંત તેનું રૂપ. પાપ પુણ્યથી ચક ચાલે, જન્મ મરણ દુઃખદાયી, એક ભાઈશ્રી આપનું, ચરણ શરણ સુખદાયી. સદ્ગુરુ મુખથી સાંભળી નિજ પુરુષાર્થ સધાય, રત્નત્રયની ઐક્યતા એ જ મોક્ષનો ઉપાય. પંચ પરમેષ્ઠાનું ધ્યાન ધરો, તજ રાગ ને દ્રેષ, તપ, શ્રુત, વ્રતમાં લીન થઈ, ટાળો ભવનો કલેશ. કાંઈ ન કરતાં, કહેતાં, ચિંતવન પણ નાહીં, માત્ર સહજ સ્થિરતા એક આત્મતત્ત્વ માંહી. પરમ ધ્યાન, નિશ્ચય ધ્યાન, ધરનારા મુનિ સંત, આત્માનંદ ને માણસતા, વંદુ તે ભગવંત.

— બ્રહ્મનિષ મિનળબેન

ગુરુ-શિષ્યનો સંબંધ એટલો બધો શુદ્ધ છે કે બીજા કોઈપણ સંબંધની એની સાથે સરખામણી કરવાનો વિચાર સુધ્યાં ન થઈ શકે.

ગુરુ આપણને નિર્ણયો કેમ લેવા અને શાંત-સ્વર્સ્થ કેમ રહેવું તે શીખવે છે. તે કહે છે : “તમારા મગજમાં ઊંચા વિચારો તો આવે છે, પણ તમે તેને કાર્યમાં ઉતારતા નથી. ચાલો, તમારા મનને એકાગ્ર કરો, તમારામાં શક્તિ છે અને મારા તમને આશીર્વાદ છે.”

આપણો તેઓને માટે કંઈક કરવા બધા જ પ્રયાસ કરીએ, પણ આપણો કાંઈ કરી શકતા નથી. કારણકે તેઓને કશાની જરૂર હોતી નથી. આટલી બધી કરુણામયતા જોઈને સહજ જ આપણું ધ્યાન તેમના તરફ બેંચાય છે. આપણને મનમાં એમ થાય કે : મારે માટે આટલું બધું શા સારું કરે છે ? એમને મારી પાસેથી શું જોઈએ છે ? તેઓને કશું જ જોઈતું નથી. તેઓ જે કરે છે તે તેમનું કર્તવ્ય છે. તેમના જીવનનો હેતુ છે. પોતાનું કર્તવ્ય બજાવ્યા વગર તે જીવી શકે નહીં. ગુરુ પોતાનો આધ્યાત્મિક પ્રેમ આપે છે અને અનાશક્ત રહે છે.

— હિમાલયના સિદ્ધયોગી પુસ્તકમાંથી

એકાંત મૌન આરાધના શિબિર તથા આરાધના શિબિર

“જ્ઞાનીપુરુષની આજ્ઞા છે તે, ભવમાં જવાને આડા પ્રતિબંધ જેવી છે.”

પ.પુ. ભાઈશ્રીની નિશ્ચામાં દર મહિને એકાંત મૌન આરાધના શિબિર તથા આરાધના શિબિર યોજવામાં આવે છે. આ શિબિરોથી સાધકના જીવનમાં આમૂલ પરિવર્તન સર્જતું હોય છે અને સાથે સાથે સાધનામાં પણ ખૂબ જ પ્રગતિકારક પરિણામ જોવા મળે છે.

નવેમ્બર - ૨૦૧૪ની એકાંત મૌન આરાધના શિબિર : ૭૪

સપ્ટેમ્બર માસમાં તા. ૦૭-૧૧-૧૪ થી ૧૧-૧૧-૧૪ સુધી એકાંત મૌન આરાધના શિબિર નં. ૭૪ તથા આરાધના શિબિર યોજવામાં આવેલ. એકાંત મૌન શિબિરમાં કુલ ૪૫ સાધકોએ ભાગ લીધેલ જેમાં ઉચ્ચ શ્રેણીના ૧૩ સાધકો, ચિંતનના ૧ સાધક, પૂર્ણ પ્રાપ્તિના ૧૮ સાધકો, અર્ધ પ્રાપ્તિના ૧૩ સાધકો હતા.

આરાધના શિબિરમાં કુલ ૩૦ સાધકો હતા. જેમાં ઉચ્ચ શ્રેણીના ૭ સાધકો, પૂર્ણ પ્રાપ્તિના ૮ સાધકો અને અર્ધ પ્રાપ્તિના ૧૪ સાધકો હતા. આ સાધકોમાંથી રાજમાર્ગ યોગારોહણમાં જોડાયેલા ૧૬ સાધકો હતા.

એકાંત મૌન આરાધના શિબિરના પ્રશિક્ષણમાં પ.પુ.ભાઈશ્રીનો વિષય પૂજ્ય શ્રી નેમિયન્દ્ર સિદ્ધાંન્તિદેવ વિરચિત “દ્રવ્ય સંગ્રહ” પુસ્તકમાંથી હતો. પ.પુ.ભાઈશ્રીએ આ ખૂબ જ અધરો વિષય એવી રીતે સરળતાપૂર્વક સમજાવેલ કે જેથી સાધકો સહેલાઈથી સમજ શકે.

આરાધના શિબિરના બીજા પ્રશિક્ષણમાં બ્રહ્મનિષ રસિકભાઈએ શ્રીમદ્ રાજચંદ્ર વચનામૃતમાંથી “સ્પેશિયલ પત્રો” પત્રાંક ૧૬૬ થી શરૂ કરેલ. તેઓશ્રી એ આ પત્રો ખૂબ સૂક્ષ્મતાપૂર્વક અને બીજા મહાત્માઓના વચનામૃતોનો આધાર આપીને સમજાવેલ. સાધકો આ પ્રશિક્ષણથી ખૂબ જ પ્રભાવિત થયેલ.

ઉપરોક્ત બન્ને શિબિરોમાં લંડન, યુ.એસ.એ., નૈરોબી, મુબાઈ, અમદાવાદ, વડોદરા, રાજકોટ, કલકત્તા, ભુજ, જયપુર, સુરેન્દ્રનગર, બોટાદ એમ જુદા જુદા સ્થળોએથી આવેલ સાધકોએ ભાગ લીધેલ.

એકાંત મૌન આરાધના શિબિર, નવેમ્બર-૨૦૧૪ના સાધકોની ફળશ્રુતિ

- ★ આ શિબિર દરમ્યાન ઘણા બધા ધ્યાનોમાં દેહ જ ન હોય, એક કલાકનું ધ્યાન જાણે પાંચ મિનિટમાં જ પૂરું થઈ ગયું તેમ લાગેલ. વળી ઘણા ધ્યાનમાં જ્યારે ચિંતન છૂટી જતું ત્યારે જે શાંતિ-આનંદનું વેદન થતું તે કહી શકતી નથી પણ ત્યારે મને થઈ આવતું કે આ જ મારું સ્વરૂપ છે. — ઉચ્ચ શ્રેણી
- ★ આ શિબિરના એક ધ્યાનમાં ચૈતન્યતા લક્ષણનું ચિંતન ગાઢ થતાં ઉપયોગ લક્ષ ઉપર સ્થિર થઈ ગયો પછી ઊરો ઊતરતો જવાયો ત્યાં લાંબો સમય રહ્યો અને સ્વનું વેદન થયું. ખૂબ જ આનંદ થયો. તે આનંદ લાંબા સમય સુધી વેદાયો હતો. — ઉચ્ચ શ્રેણી
- ★ મને ધ્યાનમાં એકંદરે સ્થિરતા વધી હોય તેમ લાગ્યું. ચિંતન ગાહું થયું. ચિંતન જ્યારે પણ અટકે તો બરાબર જાગૃતિ હોય અને શાંતિ, આનંદ વેદાય. હળવાશ લાગે. હું જાણે જ્ઞાયક સ્વભાવ જીવતો જાગતો દું

અને બાકી બધું છૂટી ગયું હોય તેવું બે ગ્રાણવાર બન્યું. એકાંત અને મૌનનાં પરિબળો અંતમુખ રહેવામાં ઘણાં સહાયક બને છે.

— ઉર્ચ્ચ શ્રેષ્ઠી

★ શિબિર એટલે કર્મો બાળવાનું કારખાનું, ભૂલો સુધારવાની શાળા અને શિબિર એટલે સંસારથી વિશ્રાંતિ. મને આ શિબિરથી ખૂબ ફાયદો થયો છે. મન શાંત થતું જાય છે. ધ્યાનમાં આનંદ આવે છે. લક્ષ્યબિંદુ ઉપર સ્થિર થતાં બધું ભૂલી જવાય છે.

— ઉર્ચ્ચ શ્રેષ્ઠી

★ ધ્યાનમાં બેસું કે તરત જ સાધન પર દણ્ણ સ્થિર થઈ જાય છે, લીન થઈ જવાય છે. શરીર હલકું ફૂલ થઈ જાય છે. જાગૃતિ પણ રહે છે. વિચારો ઓછા અને તેના દ્રષ્ટા રહેવાય છે. ક્યારેક ભળી જવાય છે. વિચારો લાંબા ચાલતા નથી. અને દિવસ દરમાન ધ્યાનની અસર રહે છે.

— પૂર્ણપ્રાપ્તિ

★ ધ્યાનમાં તો મનની ચંચળતા ઘટતાં વિકલ્પો ઓછા થવા લાગેલ છે. એક પ્રકારની શાંતિનો અનુભવ થાય છે. આનંદનો અનુભવ થાય છે. લક્ષ્યબિંદુ ઉપરની એકાગ્રતા વધતી જણાય છે. એકાદ મિનિટ સુધી પણ સ્થિરતા કોઈ કોઈ વખત રહેવા લાગે છે. પહેલાં વિચારોના પ્રવાહનો મારો થતો રહેતો હતો તેમાં પણ ઘટાડો જોવા મળે છે.

— પૂર્ણપ્રાપ્તિ

★ એકાંત મૌન હોવાથી, શાંત વાતાવરણ હોવાથી, મન શાંતિ અનુભવે છે. કોઈની સાથે વાતચીત કરવાની ન હોવાથી રાગ-દ્રેષ્ટ થતા નથી. આથી ધ્યાન સારાં થાય છે. વળી સુવિચારણાથી સાચા-ખોટાનો જ્યાલ આવે છે. વળી સ્વ-અવલોકન કરતાં આપણામાં કેટલા કેટલા દોષો ભરેલા છે તેનો જ્યાલ આવે છે.

— પૂર્ણપ્રાપ્તિ

★ I felt I have made some progress in my Dhyans (ધ્યાન) with my Dhyan the evening of the third day being the best. I felt I has very few thoughts and I could focus my Upayog (ઉપયોગ) on my Sadhana continuously. I steel need to do a lot more Purusharth (પુરુષાર્થ)and this shibir has provided me the push that I required to follow P.P. Bhaishree's (પ.પૂ.ભાઈશ્રી) Agnas (આજ્ઞા) religiously and not to do Pramad(પ્રમાદ).

— અર્ધપ્રાપ્તિ

★ ધ્યાનમાં વિચાર આવતા પણ ભળવાપણું સાવ ઓછું હતું. તરત જ પાછા વળી જવાતું હતું. મનને સાધન ઉપર રાખી દેતી દ્રષ્ટાભાવે રહેવાતું હતું. વિચારો પાસ થતા, એકાગ્રતા સારી રહી. મન શાંત અને શરીર એકાદમ હલકું લાગતું. વિચારો મંદ થતા હતા. ધ્યાનથી ખૂબ જ સારા ભાવ રહે છે. — અર્ધપ્રાપ્તિ

★ I feel like I have made progress in sadhna. મારું મન સ્થિર રહે છે. But I still need to push myself to get experience—Anubhav that you had previously explain as to what happens. I cannot wait to experience that Anubhav, That is all I want to think about and want in my life. So I can progress to the next level and get true method of Gurugam. (ગુરુગમ)

— અર્ધપ્રાપ્તિ

ડિસેમ્બર - ૨૦૧૪ની આરાધના શિબિર : ૭૫

ડિસેમ્બર - ૨૦૧૪માં તા. ૨૫-૧૨-૧૪થી ૩૧-૧૨-૧૪ આરાધના શિબિર યોજવામાં આવેલ. (એકાંત મૌન આરાધના શિબિર ડિસેમ્બરમાં રાખવામાં આવતી નથી. જેમાં ૧૧૨ સાધકોએ ભાગ લીધેલ, જેમાં ઉચ્ચ શ્રેષ્ઠીના-૧૬ સાધકો, ચિંતનના-૪ સાધકો પૂર્ણપ્રાપ્તિનાં ઉટ અને અર્ધપ્રાપ્તિના પદ સાધકોએ ભાગ લીધેલ જેમાંથી રાજમાર્ગ યોગા રોહણમાં જોડાયેલા ૨૮ સાધકો હતા.

આરાધના શિબિરના બંને પ્રશિક્ષણમાં પ.પુ. ભાઈશ્રીનો વિષય ‘શાંત સુધારસ’ (૧૬ ભાવનાઓ) શ્રી વિનયજી કૃત ‘શાંત સુધારસ’ પુસ્તકમાંથી લીધેલ. આ પુસ્તકના અનુવાદક અને વિવેચક મનસુખભાઈ કિરતચંદ મહેતા હતા.

આ વિષય આધ્યાત્મિક માર્ગ ચઢેલા અને પોતાના આત્મકલ્યાણના ઈચ્છુક મુમુક્ષુઓ માટે અતિ ઉપયોગી અને આવશ્યક છે કારણ કે મુમુક્ષુઓને વૈરાગ્ય સન્મુખ લાવી દેતો વિષય છે. વૈરાગ્ય વિના મુમુક્ષુઓ આધ્યાત્મિક માર્ગ આગળ વધી જ શકે નહીં, પ.પુ. ભાઈશ્રીએ આ વિષય એટલી સરળતાથી, નાની-મોટી કથાઓ અને દસ્તાવેજો આપીને, એવી સરસ રીતે સમજાવેલ કે બધા સાધકો જાણે વૈરાગ્યના પ્રવાહમાં આનંદ-પૂર્વક તણાતા હોય તેમ લાગેલ.

આ શિબિરમાં જુદાં-જુદાં વિવિધ ક્ષેત્રોથી આવેલ મુમુક્ષુઓએ ભાગ લીધેલ જેવા કે લંડન, યુ.એસ.એ., નાઈરોબી, હુબર્ઝ, કલક્તા, મુંબઈ, ઈન્ડોર, અમદાવાદ, વડોદરા, રાજકોટ, ભુજ, સુ.નગર, બોટાઈ, સાયલા વગેરે.

આરાધના શિબિર, ડિસેમ્બર-૨૦૧૪ના સાધકોની ફળશ્રુતિ

- ★ આ શિબિરમાં ઘણા બધા ધ્યાનોમાં ચિંતન કરતાં કરતાં એટલું બધું ઉંહું ચિંતન થતું કે પછી જાણે ચિંતન ધીમે ધીમે થતું હોય પછી તો ચિંતન પણ બંધ પડી જતું અને કાંઈ પણ ના હોય અને ફક્ત આનંદ આનંદ જ વેદાતો હોય તેવી જાગૃતિ રહેતી. આવી સ્થિતિ થોડો સમય રહેતી અને પછી તેની મેળાએ પાછું ચિંતન ધીમી ગતિએ શરૂ થઈ જતું. આવું તો ઘણાં બધાં ધ્યાનોમાં થતું, ઘણા ધ્યાનોમાં બે, ત્રણ કે વધુ વાર પણ થઈ આવતું.
— ઉચ્ચ શ્રેષ્ઠી
- ★ ધ્યાનમાં સ્થિરતા ખૂબ જ રહે છે. સ્થિરતા આત્મલક્ષે વધતી હોય એમ લાગે છે. અંતરમુખ ધ્યાન થાય છે. અવનવા અનુભવ ક્યારેક થાય છે, પરંતુ દ્રષ્ટાભાવ જળવાઈ રહે છે. ધ્યાન વધારે કરવું ગમે છે, કેમકે ધ્યાનમાંથી ઉઠ્યા પછી પણ શાંતિનું વેદન રહ્યા કરે છે. મનની એકાગ્રતા અને વૃત્તિઓમાં શાંતિ જણાય છે. ક્યારેક ઉપયોગ આત્મામાં ખૂબ જ લક્ષ સાથે સ્થિર થાય છે, ત્યારે શ્વાસની ગતિ પણ સ્થિર જણાય છે.
- ★ ધ્યાનમાં સહેલાઈથી વ્યવસ્થિતપણે લક્ષબિંદુ ઉપર ઉપયોગ રહે છે. અને ઘણું જ ગાઢું ચિંતન ચાલે છે.

જેમ સૂર્ય મધ્યાહ્નને બરાબર ઉપર હોય તેમ જ ઉપયોગનો પ્રવાહ બરાબર લક્ષ્યબિંદુના ઉપર જ થઈ રહ્યું છે. આમ થતાં ઊંઠું ચિંતન થાય છે તે વખતે બીજું બધું વિસરાઈ જાય છે. નથી હોતું આ શરીર કે આ જગત કે બીજું કાંઈ પણ નહીં, આમ થતાં ખૂબ જ શાંતિ અને આનંદનો અનુભવ થાય છે. — ચિંતન

- ★ ધ્યાનમાં ખૂબ શાંતિ અને આનંદનો અનુભવ થાય છે. એક કલાક સ્થિરતાથી બેસી શકાય છે, એનો પણ આનંદ રહે છે. ઘણી વાર એટલી સ્થિર બેઠી ત્યારે ઉપયોગ આખા શરીરમાં ફરી રહ્યો હોય તેને જોઈ શકતું ત્યારે શાસોશાસની ગતિ પણ ઘણી મંદ અનુભવાતી, તેથી ખુશીનો અનુભવ થતો અને પાછું મન ઉપયોગ સાધન પર સ્થિર થઈ જતું.
- ★ ધ્યાનમાં સારી પકડ આવી. વિચારો પણ ઓછા થયા અને વારંવાર ધ્યાન કરવાનું મન થતું હતું. જાણે લાગતું કે અંતરમુખ ઉપયોગ રાખવાથી મનને-મગજને કેટલો આરામ મળે છે. શાંત મન સાધનામાં ખૂબ જ ફાયદો કરાવે છે, ધ્યાન પણ જરૂરી થાય છે. એક ધ્યાન તો ખૂબ જ સુંદર થયું જાણે અહું શરીર જ ન હતું અને હું જાણે અધ્યર હોળિં તેમ અનુભવ થયો. સાધન બરોબર સાધનની જગ્યા પર જ હતું, મન પણ શાંત હતું. હળવાશ અને શાંતિ જણાતાં હતાં. આવું એકાદ ક્ષણ માટે લાગ્યું. — પૂર્ણપ્રાપ્તિ
- ★ આ શિબિરમાં આ વખતે ધ્યાનમાં વિચારો પ્રમાણમાં ઓછા થયા હોય એમ જણાય છે, ધ્યાન દરમ્યાન આનંદનો, હળવાશનો અનુભવ વધતો જતો લાગેલ, લક્ષ્યબિંદુ ઉપર એકાગ્રતા પણ સારા પ્રમાણમાં જોવા મળેલ. લગભગ એકાદ મિનિટ સુધી સ્થિરતા રહેલ લાગી. ધ્યાન ગમવા લાગેલ. માત્ર ધ્યાન દરમ્યાન જ નહીં પરંતુ ધ્યાન સિવાયના સમયમાં પણ લક્ષ્યબિંદુ પર રહેવાતું. શાંતિ અનુભવાતી. — પૂર્ણપ્રાપ્તિ
- ★ આ શિબિરના ત્રીજા દિવસના ત્રણ ધ્યાનમાં ઘણી સ્થિરતા લાગી. ઘણી સેકંડ માટે મનને સાધન પર સ્થિર રખાતું હતું. મન જગતે ભાગે ત્યારે જલદીથી ખબર પડી જતી હતી, અને ઘણી સહેલાઈથી મનને સાધન પર પાછું લઈ અવાતું હતું. સ્થિરતામાં આનંદનો અનુભવ થતો. છેલ્લા ધ્યાનમાંથી ઉભા થવાનું મન નહોતું થતું. ઘણા ધ્યાનમાં શરીર હળવું ફૂલ જેવું લાગ્યું. એક ધ્યાન પછી થોડા સમય માટે થોડા અંશે લાગ્યું કે આ શરીર તે હું નથી. ઘણા ધ્યાનમાં કપાળને ભધુભાગે શીતળતાનું વેદન થતું. — અર્ધપ્રાપ્તિ
- ★ During My Dhyans In This Shibir :- (1) I am able to stay Drashta (દ્રષ્ટા) when thoughts arise. (2) I am able to Identify almost Immediately when I get Involved in the thoughts. Upon awareness I again practice to be Drashta. (દ્રષ્ટા) (3) In between thoughts I experience gaps of silence. This gap gives Immense anand (આનંદ) and shanti.
- ★ આ શિબિરમાં અમુક ધ્યાનમાં એકાગ્રતા ઘણી જ સારી રહેતી. તે વખતે ખૂબ જ શાંતિ અને આનંદ અનુભવાતો. ક્યારેક શરીર જ ન હોય તેવો અનુભવ પણ થતો. શરીર ન હોય ત્યારે એકદમ હળવા થઈ ગયા હોય તેમ લાગતું. જાણે કે કલાકો સુધી બેસી જ રહું એમ થતું. — અર્ધપ્રાપ્તિ

મુંબઈમાં બ્રહ્મનિષ્ઠ મિનળબેનનો

લોડીજ સ્વાધ્યાય

તા. ૮/૧૦/૨૦૧૪ ના રોજ પ.પુ. બાપુજીનું ઉત્તમું વાક્ય કે “તત્ત્વદિષ્ટ આવે નહીં, બાધ્યદિષ્ટ જાય નહીં, ત્યાં સુધી અધ્યાત્મ માર્ગમાં આગળ વધાય નહીં.” આ સમજાવતાં કહ્યું કે તત્ત્વદિષ્ટને આવકારી બાધ્યદિષ્ટને જાકારો આપવાનો છે. રેચક, કુંભક અને પૂર્કને આ ભાવો સાથે સંલગ્ન કરી યોગ સાધવાનો છે. જીવ પોતાના સ્વરૂપમાં દિષ્ટ કરવાને બદલે અજીવ એમાં ભળી જઈ રાગદ્વેષ કરી અને પુણ્યપાપનો બંધ કરે છે. આશ્રવના દ્વારમાં કર્મો આવે તો તેને બંધ કરવું અને સંવર કરવો જેથી નિર્જરા થાય છે. અને છેવટે મોક્ષ થાય છે. ગુરુએ અંજનશલાકા કરી અને તત્ત્વદિષ્ટ ખોલી દીધી છે. પહેલું મિથ્યાત્વનું જ દ્વાર બંધ કરી દઈએ તો બીજાં કર્મો આવે નહીં.

આત્માની પરમ શાંતદશા, કેવળ સમસ્થિત શુદ્ધ ચેતન એ મોક્ષ છે. કષાયોની મંદતા કરી કર્મથી - ભાંતિથી છૂટી જવું તે મોક્ષ છે. બાધ્યદિષ્ટ અંદર તરફ વાળી આત્માને આશ્રયે જે કાંઈ કરાય એને અધ્યાત્મ કહેવાય છે. સદ્ગુરુના આશ્રય-આજ્ઞામાં રહી જે શુદ્ધ કિયા ગ્રવર્તે છે તે અધ્યાત્મ છે.

મુજબ પુરુષાર્થ થાય તો પરભાવ પ્રત્યેનો અહંભાવ, ભમત્વભાવનો ત્યાગ થવા માટે અને તેના સાક્ષી, દ્રષ્ટ થવાનો પુરુષાર્થ જગૃત થઈ જાય. સાક્ષીપણું પ્રગત થાય તો જીવને બહિરાત્મપણું છોડી અંતરાત્મપણું પ્રાપ્ત થઈ જાય છે; જે સાધનામાર્ગનું એક મોહું પગથિયું ચરી ગયા કહેવાય. સમજણ આવશે તો સાક્ષી થવાશે. કાયાના સાક્ષી બનવાનું છે. સાક્ષીભાવથી નવાં કર્મ ન બંધાય. સાક્ષી થવા બેદજ્ઞાન થવું જોઈએ. તેજબથી સોનું અને કથીર જુદાં પડે છે તેમ જ્ઞાનીના તેજબથી શરીર અને આત્મા છૂટાં પડે છે.

તા. ૧૭/૧૨/૨૦૧૪ના રોજ પ.પુ.બાપુજીનું ઉત્તમું વાક્ય કે “હું જાણું છું, દેખું છું, સાક્ષી છું- આ જ્ઞાનધારાથી નવાં કર્મ બંધાતાં નથી. જીવાત્મા કર્મધારાથી છૂટો પડીને જ્ઞાનધારામાં જ રહેવાનો પુરુષાર્થ કરે અથવા તો કર્મોના ઉદ્યને સાક્ષીભાવે જોયા કરે તો નવા કર્મનું બંધન થાય નહીં. આત્મા તરફ સ્વસન્મુખ થવાનું છે. જૂનાં કર્મ તો જીવા માટે જ આવે છે. અભિપ્રાય ન આપવો એ સૌથી મોટી સાધના છે. અભેદ પરિણામથી ઐક્યતા થાય તે જ જ્ઞાનધારા. એક ક્ષણ પણ અંતર્જગૃતિ થાય તો તે મોટી વાત છે. જેનું જ્ઞાન જીવ કરે તેમાં એકમેક થવાને બદલે જેના વડે જણાય છે તેમાં તલ્લીન થવાનું છે.

કર્મધારા મંદ કરીએ તો જ્ઞાનધારા બળવત્તાર બનતી જાય છે. વિચારની તીક્ષ્ણ પરિણતીથી અને બ્રહ્મરસ પ્રત્યે સ્થિરપણાથી સંયમ વર્ધમાન થશે. વિચારની શક્તિથી, વિચારના અજીવાળા વડે, વિચારની વાટે વહેવાનું છે. સાક્ષીભાવ વધતાં અસંખ્યાત કર્મોની નિર્જરા ક્ષણવારમાં કરી નાખે એવી શક્તિ જીવમાં પ્રગટે છે.

તા. ૧૩/૧૧/૧૪ ના રોજ પ.પુ. બાપુજીનું ઉત્તમું વાક્ય કે “જો તમે સાક્ષી થઈ ગયા તો તમે એક મોહું પગથિયું ચરી ગયા. એટલે કે અંતરાત્મા થઈ ગયા. તો તમને નવાં કર્મ ન બંધાય.” સમજાવતાં કહ્યું કે જીવને સંયોગથી બાધ્યસુખ મળે પણ તે મેળવવા જે ભાવો કર્યા હોય તેનાથી નવાં કર્મો બંધાય છે. પણ જો જીવને સદ્ગુરુનો આશ્રય પ્રાપ્ત થાય અને એની આજ્ઞા

બ્રહ્મનિષ્ઠ લખિતાબેનનો લેડીજ સ્વાધ્યાય

એકલાપણું તે સમસ્યા નહીં, સમાધાન છે :

તા. ૦૨-૦૮-૨૦૧૪ના રોજ સ્વાધ્યાયમાં જણાવ્યું કે : જેને હું ખોજતો હતો ભીડમાં અને તે હતો અંતરની ધરાતલમાં (ઉંડાણમાં). ખોજતો હતો હું સંગમાં, સંબંધમાં અને તે હતો અસંગતામાં. વિચારો કે આપણે કેટલી ભાંતિમાં ડુલેલા છીએ. જ્યાં સુધી ભાંતિનું ભૂત નહીં નીકળે ત્યાં સુધી અસ્તિત્વનો પત્તો નહીં મળે. દેહભાવ ભૂલવો પડશે, આત્માનો નિર્ણય કરવો પડશે. જડ-ચેતનનો ભેદ પાડવો પડશે. હું આવ્યો ત્યારે એકલો જ આવ્યો છું. જતી વખતે પણ એકલો જ જવાનો છું. ભીડથી ભાગવાનું નથી જો ચિંતન અંદરમાં જગતનું જ છે તો તમે ભીડમાં જ છો. જીવ અસલ ઠેકાણું ભૂલી ગયો છે. “અહું, એકો ખલ્લુ શુધ્ધો” આવા એક સ્વભાવની મસ્તી માણવાની છે. મહાન ભૂલનો ભોગ બન્યો છે. પરિવર્તન સિવાય પ્રગતિ નથી. આજ સુધી ભજવેલા નાટકને ભૂલી જા અને યાદ કરતારી પોતાની અક્ષય, અનંત ગુણ સંપત્તિને.

ચિત્તની ડામાડોળ સ્થિતિ :

તા. ૦૮-૧૦-૨૦૧૪ના રોજ સ્વાધ્યાયમાં જણાવ્યું કે : “મોહે મૂર્ખિત પ્રાણી હું, રાગ-દ્રેષ્ટ અતિ થાય” અનાદિ કાળથી સંસારી જીવનું ચિત્ત બાધ્યમાંથી સુખ મેળવવા ચંચળ બનેલું છે. તેથી લેશમાત્ર શાંતિ નથી. ચિત્તની ડામાડોળ સ્થિતિને શાંત પ્રશાંત કરવી એ જ સહજ સમાધિની સાધના છે. માટે હે ચેતન ! જ્ઞાન પ્રકાશ દ્વારા મોહના સંતાપને દૂર કરવા ઉપશમ અમૃતરસનું પાન કરવું જરૂરી છે. માટે ગુરુના શરણે જા. અહંકારના મહેલને તોડી ફોડી ચૂરે ચૂરા કરવા પડશે અને સ્વરૂપમાં જાગૃત

થવું પડશે. મોહનીંદ છોડી ભાનમાં આવવું પડશે. ચિત્તની ચૈતન્યમય દશા લાવવી પડશે. અનેક અભિવાધાઓને પૂરી કરવામાં આત્માના ઉપયોગને ચૂકી જઈએ છીએ. પ.કૃ.દેવ કહે છે કે તમે તમારા કુટુંબ પ્રત્યે નિઃસ્નેહ હો તમારું છે તેમ ન માનો સમભાવી થઈ પ્રતિબંધ રહિત થાઓ.

જડનું આકર્ષણ :

ભટકત ફિરે, સિદ્ધ હોને કે કાજ;
જડ આકર્ષણ છોડ દે, વો હિ સુગમ ઈલાજ.
તપ જપ સંજમ સબભલે, રાગ-દ્રેષ્ટ જો નાહીં;
જડ આકર્ષણ જાગતે, એ સબ ભયે વૃથા હિ.

તા. ૧૩-૧૧-૨૦૧૪ના રોજ સ્વાધ્યાયમાં જણાવ્યું કે : અનાદિના અજ્ઞાનના ગાઢ સંસ્કારને લીધે પરમાં સુખ બુદ્ધિને લીધે પુષ્ટ થયેલા સંસ્કારથી જીવને કાણે કાણે જડનું આકર્ષણ થઈ રહ્યું છે. તે મુક્તિની યાત્રામાં વિઘ્ન કરનાર છે. તે અનંતગુણોના નિધાનને ઓળખવા નથી હેતો. તેથી સત્યનું ભાન થવા દેતું નથી. તેથી કાણે કાણે નવા કર્માનું બંધન થઈ રહ્યું છે. અનંત જન્મોથી અનુકૂળતાને વળગી રહેવાની અને પ્રતિકૂળતાને હડસેલવાની પોષાતી આવતી આ વૃત્તિને હટાવી સંયોગોને શાંતભાવે સ્વીકારવાથી રાગ-દ્રેષ્ટ અનુક્રમે નાશ થાય છે. શરીર પર આપણો અધિકાર નથી. કર્મ અનુસાર ફેરફાર થયા જ કરે છે. હું તો માત્ર તેનો દ્રષ્ટાસાક્ષી જ છું. મુમુક્ષુઓનું કુરુક્ષેત્ર માત્ર પોતાનું ચિત્ત જ છે. જગતનાં બધાં પાપોનું કનેક્શન તોડી, ગ્રંથિભેદ કરી, મિથ્યાત્વના ઊલટા ચશ્માને ઉતારી, પરિગ્રહને બંધન રૂપ માની, તીવ્ર પુરુષાર્થ વડે મનુષ્યભવ સફળ કરીએ.

આત્મવિચારણા (નિયમસાર કળશના આધારે)

— પ્રેષક : બ્રહ્મનિષ રસિકભાઈ

તથાપિ હમણાં અમારું મન પરમાગમના સારની પુષ્ટ રુચિથી ફરી ફરીને અત્યંત પ્રેરિત થાય છે. એ રુચિથી પ્રેરિત થવાને કારણો તાત્પર્યવૃત્તિ નામની આ ટીકા રચવામાં આવે છે.

સૂત્રકંતાંએ આ ગ્રંથમાં પહેલાં પાંચ અસ્તિકાય, છ દ્રવ્ય, સાત તત્ત્વ, નવ પદાર્થ તેમજ પ્રત્યાખ્યાન આદિ સત્રક્રિયા કહેલ છે.

શુદ્ધ ભાવ વડે જેણે માર (કામ)નો નાશ કર્યો છે, ત્રણ ભુવનના જનોને જે પૂજય છે, પણ જ્ઞાન જેનું એક રાજ્ય છે, દેવતાઓનો સમાજ જેને નમે છે, જન્મવૃક્ષનું બીજ જેણે નાન કર્યું છે, સમવસરણમાં જેનો નિવાસ છે, કેવળજ્ઞાનરૂપ શ્રી-લક્ષ્મી જેમાં વસે છે તે વીર જગતમાં જ્યવંત વર્તે છે.

મનુષ્યો ક્યારેક કમનીય કાંતા પ્રત્યેની રતિથી ઉત્પન્ન થતા સુખ તરફ ગતિ કરે છે. વળી ક્યારેક દ્રવ્યરક્ષણમાં બુદ્ધિ ધરે છે. જે વિદ્વાન ક્યારેક જિનવરના માર્ગને પામીને નિજ આત્મામાં રત થાય છે, તે અવશ્ય આ મુક્તિને પામે છે. પોતાના આત્મસ્વરૂપની શ્રદ્ધા, સમજણ અને સ્થિતિ એ ત્રણ આત્મગુણોને શુદ્ધ રત્નત્રય અર્થાત્ આત્મદર્શન, આત્મજ્ઞાન અને આત્મસ્થિરતા કર્યાં છે. આત્મામાં રત થતાં આ ગ્રણેયની પ્રાપ્તિ થઈ આત્માની સંપૂર્ણ શુદ્ધતા થતાં આત્મગતિ અર્થાત્ મોકા થાય છે.

મહાત્મા શ્રીમદ્ રાજચંદ્ર કહે છે :

‘જે જે સમજ્યા તેણે તેણે મારુંતારું એ આદિ અહંત્વ, મમત્વ શમાવી દીધું કેમ કે કોઈ પણ નિજ સ્વભાવ તેવો દીઠો નહિ; અને નિજ સ્વભાવ તો અચિંત્ય, અવ્યાબાધસ્વરૂપ, કેવળ ન્યારો જોયો એટલે તેમાં જ સમાવેશ પામી ગયા.

આત્મા સિવાય અન્યમાં સ્વમાન્યતા હતી તે ટાળી પરમાર્થ મૌન થયા; વાણીએ કરી આ આનું છે એ આદિ કહેવાનું બનવારૂપ વ્યવહાર, વચનાદિ યોગ સુધી કવચિત રહ્યો, તથાપિ આત્માથી આ મારું છે એ વિકલ્પ કેવળ શમાઈ ગયો; જેમ છે તેમ અચિંત્ય સ્વાનુભવ ગોચરપદમાં લીનતા થઈ.

એ બંને વાક્ય લોકભાષામાં પ્રવત્તા છે, તે ‘આત્મભાષા’માંથી આવ્યાં છે. જે ઉપર કહ્યા તે પ્રકારે ન શમાયા તે સમજ્યા નથી એમ એ વાક્યનો સારભૂત અર્થ થયો; અથવા જેટલે અંશે શમાયા તેટલે અંશે સમજ્યા, અને જે પ્રકારે શમાયા તે પ્રકારે સમજ્યા, એટલો વિભાગાર્થ થઈ શકવા યોગ્ય છે, તથાપિ મુખ્યાર્થમાં ઉપયોગ વર્તાવવો ઘટે છે.

અનંતકાળથી યમ, નિયમ, શાખાવલોકનાદિ કાર્ય કર્યા છતાં સમજાવું અને શમાવું એ પ્રકાર આત્મામાં આવ્યો નહીં અને તેથી પરિભ્રમણની નિવૃત્તિ ન થઈ.

સમજાવા અને શમાવાનું જે કોઈ ઐક્ય કરે, તે સ્વાનુભવપદમાં વર્તે; તેનું પરિભ્રમણ નિવૃત્ત થાય. સદગુરુની

આજા વિચાર્યા વિના જીવે તે પરમાર્થ જાણ્યો નહીં; જાણવાને પ્રતિબંધક અસત્સંગ, સ્વર્ચંદ અને અવિચારતેનો રોધ કર્યો નહિ જેથી સમજાવું અને શમાવું તથા બેયનું એક્ય ન બન્યું એવો નિશ્ચય પ્રસિદ્ધ છે.

અતેથી આરંભી ઉપર ઉપરની ભૂમિકા ઉપાસે તો જીવ સમજને શમાય, એ નિઃસંદેહ છે.

અનંત જ્ઞાનીપુરુષે અનુભવ કરેલો એવો શાશ્વત સુગમ મોક્ષમાર્ગ જીવને લક્ષમાં આવતો નથી, એથી ઉત્પત્ત થયેલું બેદસહિત આશ્રયને પણ અતે સમાવીએ છીએ. સત્તસંગ, સદ્વિચારથી શમાવા સુધીનાં સર્વ પદ અત્યંત સાચાં છે, સુગમ છે, સુગોચર છે, સહજ છે અને નિઃસંદેહ છે. ઊં ઊં ઊં (પત્રાંક હ૪૧માંથી)

‘ગુરુ ગણધર ગુણધર અધિક, પ્રચુર પરંપર ઔર, વ્રતતપધર, તનુ નગનધર, વંદૌ વૃષસિરમૌર.’

ગુરુ ગણ-સમૂહના ધારણા કરનાર, એટલે કે આધ્યાત્મિક સાધના કરી રહેલા સમૂહને સાથે રાખી ચાલનાર, ગુણધર - આત્માના અનંત ગુણોને ધારણ કરીને રહેલા, વ્રત અને તપના ધરનારા(કરનારા), દિગંબર અવસ્થામાં વિચરતા (નિશ્ચયથી ચૈતન્ય શરીર ઉપરના કર્માના જથ્થાને દૂર કરીને રહેલા) હોય એવા વૃષભ સમાન સાધુઓમાં પણ ઉત્કૃષ્ટ સ્થિતિવાળા અરિહંત ભગવંતોને વંદન કરું છું.

જગત વિષયના વિક્ષેપમાં સ્વરૂપવિભાંતિ વડે વિશ્રાંતિ પામતું નથી.

અનંત અવ્યાબાધ સુખનો એક અનન્ય ઉપાય સ્વરૂપસ્થ થવું તે જ છે. એ જ હિતકારી ઉપાય જ્ઞાનીએ દીકો છે.

ભગવાન જેને દ્વાદશાંગી એ જ અર્થે નિરૂપણ કરી છે, અને એ જ ઉત્કૃષ્ટતાથી તે શોભે છે, જયવંત છે.

જ્ઞાનીના વાક્યના શ્રવણથી ઉલ્લાસિત થતો એવો જીવ, ચૈતન, જડને ભિન્નસ્વરૂપ યથાર્થપણે પ્રતીત કરે છે, અનુભવે છે, અનુક્રમે સ્વરૂપસ્થ થાય છે.

યથાસ્થિત અનુભવ થવાથી સ્વરૂપસ્થ થવા યોગ્ય છે.

દર્શનમોહ વ્યતીત થવાથી જ્ઞાનીના માર્ગમાં પરમભક્તિ સમુત્પત્ત થાય છે, તત્વપ્રતીતિ સમ્યક્પણે ઉત્પત્ત થાય છે.

તત્વપ્રતીતિ વડે શુદ્ધ ચૈતન્ય પ્રત્યે વૃત્તિનો પ્રવાહ વળે છે. શુદ્ધ ચૈતન્યના અનુભવ અર્થે ચારિત્રમોહ વ્યતીત કરવા યોગ્ય છે.

ચારિત્રમોહ, ચૈતન્યના-જ્ઞાનીપુરુષના સન્માર્ગના નૈષિકપણાથી પ્રલય થાય છે.

અસંગતાથી પરમાવગાઢ અનુભવ થવા યોગ્ય છે.

હે આર્થ મુનિવરો ! એ જ અસંગ શુદ્ધ ચૈતન્યાર્થે અસંગયોગને અહોનિશ ઈચ્છાએ છીએ. હે મુનિવરો ! અસંગતાનો અભ્યાસ કરો....

જે મહાત્માઓ અસંગ ચૈતન્યમાં લીન થયા, થાય છે અને થશે તેને નમસ્કાર.

ઊં શાંતિઃ (પત્રાંક-૮૦૧, શ્રીમદ્ રાજચંદ્)

જડ ને ચૈતન્ય બંને દ્રવ્યનો સ્વભાવ ભિન્ન, સુપ્રતીતપણે બતે જેને સમજાય છે;
સ્વરૂપ ચેતન નિજ, જડ છે સંબંધ માત્ર, અથવા તે કોય પણ પરદ્રવ્યમાંય છે;
એવો અનુભવનો પ્રકાશ ઉત્ત્વાસ્તિ થયો, જડથી ઉદાસી તેને આત્મવૃત્તિ થાય છે,
કાયાની વિસારી માયા, સ્વરૂપે શમાયા એવા, નિર્ગંધનો પંથ ભવઅંતનો ઉપાય છે. ૧
દેહ જીવ એકરૂપે ભાસે છે અજ્ઞાન વડે, કિયાની પ્રવૃત્તિ પણ તેથી તેમ થાય છે;
જીવની ઉત્પત્તિ અને રોગ, શોક, દુઃખ, મૃત્યુ, દેહનો સ્વભાવ જીવ પદમાં જણાય છે;
એવો જે અનાદિ એકરૂપનો મિથ્યાત્વ ભાવ, જ્ઞાનીનાં વચન વડે દૂર થઈ જાય છે;
ભાસે જડ ચૈતન્યનો પ્રગટ સ્વભાવ ભિન્ન, બંને દ્રવ્ય નિજ નિજ રૂપે સ્થિત થાય છે. ૨

(પત્રાંક ૮૦૨, શ્રીમદ્ રાજચંદ્ર)

આ રીતે હું વિપરીતતા વિનાનાં અનુત્તમ રત્નત્રયને પામીને અપુનર્ભવ અર્થાત્ મોક્ષલક્ષ્મીથી ઉત્પત્ત અનંગા, અતીન્દ્રિય આત્મિક સુખને પ્રાપ્ત કરું છું. વ્યવહાર રત્નત્રય પરાશ્રિત છે અને નિશ્ચય રત્નત્રય સ્વાશ્રિત છે. તેથી પરાશ્રિત સર્વ અશુદ્ધ રત્નત્રયને તજ્જ્ઞ શુદ્ધ રત્નત્રયને અંગીકાર કરીને હું મોક્ષ પ્રાપ્ત કરું છું.

નિયમ એટલે નિયમથી જે કરવા યોગ્ય હોય તે, અર્થાત્ દર્શન, જ્ઞાન, ચારિત્ર. સાર એટલે વિપરીતતા રહિત, સમ્યક્, સર્વોત્તમ.

રત્નત્રયરૂપ નિયમ મોક્ષનો ઉપાય છે. તેનું ફળ પરમ નિર્વાણ છે. સમસ્ત કર્મના નાશથી સાક્ષાત્ મેળવાતો મહા આનંદનો લાભ તે મોક્ષ છે. તે મહા આનંદનો ઉપાય રત્નત્રયરૂપ પરિણતિ છે. અર્થાત્ મોક્ષનો ઉપાય શુદ્ધ રત્નત્રયાત્મક આત્મા છે. જ્ઞાન આનાથી બીજું કોઈ નથી. દર્શન પણ આનાથી બીજું નથી અને શીલ, ચારિત્ર પણ બીજું નથી-આ મોક્ષને પામનારાઓએ-અહૃતોએ કહ્યું છે. આ જાણીને જે માતાના ઉદરમાં ફરીને આવતો નથી તે ભવ્ય છે. મુનિઓએ મોક્ષનો ઉપાય શુદ્ધ રત્નત્રયાત્મક આત્મા તેથી કહ્યો છે.

ભવના એટલે જન્મ-મરણના ભયને ભેદનાર, દૂર કરનારા આ ભગવાન પ્રત્યે શું તને ભક્તિ નથી ? તો તું ભવસમુદ્રની મધ્યમાં રહેલા ભગરના મુખમાં છે.

જે ઈદ્રોથી પૂજ્ય છે, જેમનું સદ્ગુરૂ, સમ્યગ્જ્ઞાનરૂપી રાજ્ય વિશાળ છે, કામવિજ્યી (લોકાંતિક) દેવોના જે નાથ છે, દુષ્ટ પાપોના સમૂહનો જેણે નાશ કર્યો છે, શ્રીકૃષ્ણ જેમનાં ચરણોમાં નભ્યા છે, ભવ્ય જીવોરૂપી કમળોને વિકસાવવા જે સૂર્ય સમાન છે, તે આનંદમંદિર નેમિનાથ ભગવાન અમને શાશ્વત સુખ આપો.

જેમ કમળની અંદર ભ્રમર સમાઈ જાય છે, તેમ જેમના જ્ઞાન-કમળમાં આ લોક તેમજ અલોક સદા સ્પષ્ટપણે સમાઈ જાય છે, જણાય છે, તે નેમિનાથ તીર્થકર ભગવાનને હું ખરેખર પૂજું છું, કે જેથી ઊંચા મોજાંવાળા સમુદ્રને પણ (દુસ્તર ભવસાગરને) બે ભુજાઓથી તરી જાઉં.

જે જ્ઞાનીપુરુષનાં વચન લલિતમાં પણ લલિત અર્થાત્ સુંદર, મનોહર છે, જે શુદ્ધ છે, જે નિર્વાણના કારણનું

કારણ છે, જે સર્વ ભવ્યોના કણ્ઠને અમૃતરસ છે, જે ભવભવરૂપી જંગલના ઉચ્ચ દાવાનલને શમાવવા, શાંત કરવા, શીતળ જળ સમાન છે, અને જે જૈન યોગીઓ વડે સદા વંદ્ય છે, તે આ જિન જ્ઞાની ભગવંતના સદ્ગુરુનાને હું નિત્ય પ્રતિ વંદું છું.

પરિગ્રહનું ગ્રહણ છોડીને તેમજ શરીર પ્રત્યે ઉપેક્ષા કરીને ડાહ્યા પુરુષે અવ્યગ્રતાથી ભરેલ ચૈતન્ય માત્ર શરીર છે જેનું એવા આત્માને ભાવવો.

મોહને નિર્મિણ કરવાથી પ્રશસ્ત, અપ્રશસ્ત કે શુભાશુભ સમસ્ત રાગનો નાશ કરવાથી તેમજ દ્વેષરૂપી જળથી ભરેલા મનરૂપી ઘડાનો નાશ કરવાથી પવિત્ર, અનુતર, નિરૂપધી સદા પ્રકાશમાન એવી જ્ઞાનજ્યોતિ પ્રગટ થાય છે. બેદજ્ઞાનરૂપી વૃક્ષનું આ સત્ફળ વંદનીય છે, જગતને મંગળરૂપ છે.

આનંદમાં જેનો ફેલાવ છે, જે અવ્યાબાધ છે, જેની સહજ અવસ્થા ખીલી નીકળી છે, જે અંતર્મુખ છે, જે પોતામાં સહજ વિલસતા રમતા-પરિણામતા ચૈતન્ય ચ્યાત્કારમાં લીન છે, જેણે નિજ જ્યોતિથી અજ્ઞાન પરિણાતિરૂપ અંધકારનો નાશ કર્યો છે, અને જે નિત્ય અભિરામ, સદા સુંદર છે, એવું સહજ જ્ઞાન સંપૂર્ણ મોક્ષમાં જ્યવંત વર્તે છે.

સહજ જ્ઞાનરૂપ સામ્રાજ્ય જેનું સર્વસ્વ છે એવો શુદ્ધ ચૈતન્યસ્વરૂપ મારો આત્મા તેને જાણીને હું નિર્વિકલ્પ થાઉં છું.

દશિ-જ્ઞમિ-વૃત્તિ સ્વરૂપે અર્થાત્ જ્ઞાન, દર્શન, ચારિત્ર સ્વરૂપે પરિણામતું એવું જે એક જ ચૈતન્ય સામાન્યરૂપ નિજ આત્મતત્ત્વ તે મોક્ષમાં જવાવાળાઓનો પ્રસિદ્ધ માર્ગ છે.

પરભાવ હોવા છતાં, સહજ ગુણની ખાણરૂપ અને સંપૂર્ણ જ્ઞાનવાળા શુદ્ધ સહજ આત્માને એકને જે તીક્ષ્ણ બુદ્ધિવાળો શુદ્ધદાસ્તિ પુરુષ ભજે છે, તે પુરુષ પરમ શ્રીરૂપ મુક્તિને પામે છે.

વિભાવ હોવા છતાં પણ સહજ પરમતત્ત્વ, સહજ આત્મસ્વરૂપના અભ્યાસમાં જેની બુદ્ધિ કુશળ છે, એવો આ દાસ્તિવાળો પુરુષ સહજાત્મસ્વરૂપથી અન્ય કાંઈ નથી એમ માનીને શીધી પરમ કલ્યાણરૂપ થઈ જાય છે.

હે સહજાત્મસ્વરૂપ ! હે જિનેન્દ્ર ! દૈવયોગે હું ગમે તે સ્થળમાં હોઉં પરંતુ મને કર્મનો ઉદ્ભબ ન હો, ફરી ફરીને ભવભ્રમજના અંત સુધી આપના ચરણકમળની ભક્તિ પ્રાપ્ત હો.

આ લોક ત્રિવિધ તાપથી આકુળવ્યાકુળ છે. ઝાંઝવાના પાણીને લેવા દોડી તૃષ્ણા છિપાવવા ઈચ્છે છે, એવો દીન છે. અજ્ઞાનને લીધે સ્વરૂપનું વિસ્મરણ થઈ જવાથી ભયંકર પરિભ્રમણ તેને પ્રાપ્ત થયું છે. સમયે સમયે અતુલ ખેદ, જ્વરાદિક રોગ, મરણાદિક ભય, વિયોગાદિક દુઃખને તે અનુભવે છે; એવી અશરણતાવાળા આ જગતને એક સત્પુરુષ જ શરણ છે; સત્પુરુષની વાણી વિના કોઈ એ તાપ અને તૃષ્ણા છેદી શકે નહીં એમ નિશ્ચય છે. માટે ફરી તે સત્પુરુષના ચરણનું અમે ધ્યાન કરીએ છીએ.

સંસાર કેવળ અશાતામય છે. કોઈ પણ પ્રાણીને અલ્ય પણ શાતા છે તે પણ સત્પુરુષનો જ અનુગ્રહ છે;

કોઈ પણ પ્રકારના પુષ્ય વિના શાતાની પ્રાપ્તિ નથી, અને એ પુષ્ય પણ સત્પુરુષના ઉપદેશ વિના કોઈએ જાણ્યું નથી; ઘણા કાળે ઉપદેશેલું તે પુષ્ય રૂઢિને આધીન થઈ પ્રવર્તે છે; તેથી જાણે તે ગ્રંથાદિકથી પ્રાપ્ત થયેલું લાગે છે, પણ એનું મૂળ એક સત્પુરુષ જ છે; માટે અમે એમ જાણીએ છીએ કે એક અંશ શાતાથી કરીને પૂર્ણકામતા સુધીની સર્વ સમાધિ તેનું સત્પુરુષ જ કારણ છે. (પત્રાંક-૨૧૩)

સમસ્ત રાગદ્વેષ મોહવાળો જે કોઈ પુરુષ પરમગુરુના ચરણકમળની સેવાના પ્રસાદથી નિર્વિકલ્પ સહજ સમયસારરૂપ સહજાત્મસ્વરૂપને જાણે છે તે પુરુષ મુક્ત થાય છે.

૫. કુ. દેવ કહે છે કે :-

સમ્યગ્ગ્રણાનદર્શનથી પ્રતીત થયેલા આત્મભાવે વર્તવું તે ચારિત્ર છે. એ જાણોની એકતાથી મોક્ષ થાય. જીવ સ્વાભાવિક છે. પરમાણુ સ્વાભાવિક છે. જીવ અનંત છે. પરમાણુ અનંત છે. જીવ અને પુદ્ગળનો સંયોગ અનાદિ છે. જ્યાં સુધી જીવને પુદ્ગળસંબંધ છે, ત્યાં સુધી સકર્મ જીવ કહેવાય. ભાવકર્મનો કર્તા જીવ છે. ભાવકર્મનું બીજું નામ વિભાવ કહેવાય છે. ભાવકર્મના હેતુથી જીવ પુદ્ગળ ગ્રહે છે. તેથી તૈજસાદિ શરીર અને ઓદારિકાદિ શરીરનો યોગ થાય છે. ભાવકર્મથી વિમુખ થાય તો નિજભાવ પરિણામી થાય. સમ્યગ્ગ્રણશર્ન વિના વાસ્તવિકપણે જીવ ભાવકર્મથી વિમુખ ન થઈ શકે. સમ્યગ્ગ્રણન થવાનો મુખ્ય હેતુ જિનવચનથી તત્ત્વાર્થપ્રતીતિ થવી તે છે. (અ. નો. ૩/૬ પા. ૧૬-૧૭) વચ્ચનામૃતમાંથી.

ભાવકર્મના નિરોધથી દ્રવ્યકર્મનો નિરોધ થાય છે. દ્રવ્યકર્મના નિરોધથી સંસારનો નિરોધ થાય છે.

જે સમસ્ત કર્મજન્ય સુખ સમૂહને તજે છે, તે ભવ્ય જીવ નિર્જર્મ સુખ સમૂહરૂપ અમૃતના સરોવરમાં મળ્ય થતા એવા આ અતિશય ચૈતન્યમય એકરૂપ અદ્વિતીય નિજભાવને પામે છે.

પુદ્ગળ પદાર્થ ગલન દ્વારા ભિન્ન પડવાથી પરમાણુ કહેવાય છે અને પૂરણ દ્વારા સંયુક્ત થવાથી સુંધ નામને પામે છે. આ પદાર્થ વિના સંસાર પરિભ્રમણ હોઈ શકે નહીં. આમ વિવિધ પ્રકારનું પુદ્ગળ જોવામાં આવતાં હે ભવ્ય શાર્દૂલ ! ભવ્યોત્તમ ! તેમાં તું રતિભાવ ન કર. ચૈતન્ય ચમત્કાર માત્ર આત્મામાં તું અતુલ રતિ કર કે જેથી તું પરમ મુક્તિને પામીશ.

જિનેશ્વરના માર્ગ દ્વારા તત્ત્વાર્થ સમૂહને જાણીને પર એવાં સમસ્ત ચૈતન અને અચૈતનને ત્યાગીને, અંતરંગમાં નિર્વિકલ્પ સમાધિને વિષે પરથી રહિત ચિત્ર ચમત્કાર માત્ર પરમતત્ત્વને ભજો.

પુદ્ગળ અચૈતન જડ છે અને જીવ ચૈતન છે. એવી જે તે કલ્પના તે પણ પ્રથમ ભૂમિકામાં હોય છે. નિષ્પત્ત યોગીઓને હોતી નથી, અર્થાત્ જેમને યોગ પરિપક્વ થયો છે તેમને હોતી નથી.

જે દ્રવ્ય ગમનનું નિમિત્ત છે, જે દ્રવ્ય સ્થિતિનું કારણ છે, વળી બીજું જે દ્રવ્ય સર્વને સ્થાન દેવામાં પ્રવીણ છે, તે બધાંને દ્રવ્યરૂપે સમ્યક્, યથાર્થ અવલોકીને, સમજીને, ભવ્યોનો સમૂહ સદા નિજ તત્ત્વમાં પ્રવેશ કરે છે.

કુંભારનો ચાકડો જેમ ઘડો થવામાં નિમિત્ત છે, તેમ પરમાર્થકાળ પાંચ અસ્તિકાયોની વર્તનાનું નિમિત્ત છે. એના વિના પાંચ અસ્તિકાયની વર્તના પરિણામન હોઈ શકે નહિ.

સર્વ તત્ત્વોમાં જે એક છે, જે સમસ્ત નાશ પામવા યોગ્ય અનિષ્ટોથી દૂર છે, જે દુર્વાર કામનો નાશ કરનાર છે, જે પાપરૂપ વૃક્ષને છેદવાને કુહાડો છે, જે શુદ્ધજ્ઞાનનો અવતાર છે, જે સુખ સમુદ્રનું પૂર છે, અને જે કલેશ સમુદ્રનો કિનારો છે તે સમયસાર શુદ્ધ આત્મા, જ્યવંત વર્તે છે.

રાગદ્રેષ અને અજ્ઞાનનો આત્મંતિક અભાવ કરી જે સહજ શુદ્ધ આત્મસ્વરૂપમાં સ્થિત થયા તે સ્વરૂપ અમારું સ્મરણ, ધ્યાન અને પામવા યોગ્ય સ્થાન છે. (હા. નો. ૨/૧)

જે પ્રીતિ-અપ્રીતિ રહિત શાશ્વતપદ છે, જે સંપૂર્ણ અંતમુખ અને પ્રગટ પ્રકાશમાન એવા સુખનો બનેલો આકાશ સમાન અકૃત છે, ચૈતન્યથી ભરેલું જેનું સ્વરૂપ છે, જે વિચારવાનને ગોચર છે એવા આત્મામાં તું રુચિ કેમ કરતો નથી અને દુષ્કૃતરૂપ સંસારનાં સુખને કેમ ઈચ્છે છે ?

અશુભ તેમજ શુભ સર્વ કર્મરૂપ વિષવૃક્ષોથી ઉત્પન્ન થતાં, નિજરૂપથી વિલક્ષણ, એવા ફળોને તજીને જે જીવ હમણાં સહજ ચૈતન્યમાં આત્મતત્ત્વને ભોગવે છે, તે જીવ અલ્યકાળમાં મુક્તિને પામે છે એમાં સંશય શો છે ?

જ્ઞાન, દર્શન, ચારિત્ર, તપ અને વીર્યરૂપ પાંચ આચારોથી યુક્ત અને કાંઈ પણ પરિગ્રહ પ્રપંચથી સર્વથા રહિત એવા સાધકો મુક્તિને પ્રાપ્ત કરવા માટે પારિણામિક ભાવને સ્મરે છે.

‘હું અખંડ જ્ઞાન છું’ એવી સતત અખંડ જ્ઞાનની સાચી ભાવનાવાળો આત્મા સંસારના ધોર વિકલ્પને પામતો નથી, પરંતુ નિર્વિકલ્પ સમાધિને પ્રાપ્ત કરતો, પરપરિણાતિથી દૂર, અનુપમ, અનધ અર્થાત્ પાપરહિત, ચૈતન્યને પામે છે.

જે અનાકુળ છે, જે અચ્યુત છે, જે જન્મ-મૃત્યુ રોગાદિ રહિત છે, જે સહજ નિર્મણ સુખ સુધામય છે, તે સહજાત્મસ્વરૂપને હું સદા સમરસ ભાવથી પૂજું છું.

શ્રી સદગુરુએ કહ્યો છે એવા નિર્ગથ માર્ગનો સદા આશ્રય રહો. હું દેહાદિ સ્વરૂપ નથી અને દેહ, સ્ત્રી, પુત્રાદિ કોઈ પણ મારાં નથી, શુદ્ધ ચૈતન્ય સ્વરૂપ અવિનાશી એવો હું આત્મા છું, એમ આત્મભાવના કરતાં રાગદ્રેષનો ક્ષય થાય છે. (પત્રાંક ૬૪૨)

સર્વથી સર્વ પ્રકારે હું ભિન્ન છું, એક કેવળ શુદ્ધ ચૈતન્યસ્વરૂપ, પરમોત્કૃષ્ટ અચિંત્ય સુખસ્વરૂપ, માત્ર એકાંત શુદ્ધ અનુભવરૂપ હું છું. ત્યાં વિક્ષેપ શો ? ભય શો ? ખેદ શો ? બીજી અવસ્થાશી ? હું માત્ર નિર્વિકલ્પ છું. હું નિજ સ્વરૂપમય ઉપયોગ કરું છું. તન્મય થાઉં છું. (પત્રાંક ૮૩૩)

પરમાત્મતત્ત્વ આદિ અંત વિનાનું છે, દોષ રહિત છે, નિર્દ્વિન્દુ છે અને અક્ષય વિશાળ ઉત્તમજ્ઞાન સ્વરૂપ છે, જગતમાં જે ભવ્યજનો તેની ભાવનારૂપે પરિણામે છે, તેઓ ભવજનિત દુઃખોથી દૂર એવી સિદ્ધિને પામે છે.

સહજ જ્ઞાન સદા જ્યવંત છે. તેવી આ સહજ દાસ્તિ સદા જ્યવંત છે. તેવું જ સહજ, વિશુદ્ધ ચારિત્ર પણ

સદા જ્યવંત છે. પાપરૂપ મળથી રહિત જેનું સ્વરૂપ છે એવા સહજ પરમતત્વમાં, સહજ આત્મસ્વરૂપમાં સંસ્કૃત ચેતના પણ સદા જ્યવંત છે.

અહિસા વ્રત :- ત્રસ ધાતના પરિણામરૂપ અંધકારના નાશનો જે હેતુ છે, સકલ લોકના જીવ સમૂહને જે સુખપ્રદ છે, સ્થાવર એકેન્દ્રિય જીવોના વિવિધ વધથી જે બહુ દૂર છે અને સુંદર સુખ સાગરનું જે પૂર છે, તે ધર્મ જ્યવંત વર્તે છે.

સત્યવ્રત :- જે પુરુષ અતિસ્પષ્ટપણે સત્ય બોલે છે, તે પરલોકમાં અનન્યપણે બહુ ભોગોને પામે છે અને આ લોકમાં સર્વદા સર્વ સત્પુરુષોનો પૂજ્ય બને છે. ખરેખર સત્યથી શું બીજું કોઈ ચિયાતું વ્રત છે?

અચૌર્યવ્રત :- આ ઉગ્ર અચૌર્ય આ લોકમાં રત્નોના સંચયને આકર્ષે છે અને પરલોકમાં પણ અનન્ય સુખનું કારણ છે તેમજ ક્રમે કરીને મુક્તિમાં સુખનું કારણ છે.

બ્રહ્મચર્યવ્રત :- હે કામી પુરુષ ! જો તું મનમાં શારીરિક સ્પર્શના સુખને સ્મરે છે, તો મારા વચનથી તને શો લાભ થશે ? (આચાર્યશ્રી આમ કહે છે. આગળ કહે છે કે) — અહો ! આશ્ર્ય થાય છે કે સહજ પરમતત્વને, સહજ આત્મસ્વરૂપ એવા નિજસ્વરૂપને છોડીને તું શા કારણે વિપુલ મોહને પામે છે ?

સંસાર સ્પષ્ટ પ્રીતિથી કરવાની ઈચ્છા થતી હોય તો તે પુરુષે જ્ઞાનીનાં વચન સાંભળ્યાં નથી; અથવા જ્ઞાનીપુરુષનાં દર્શન પણ તેણે કર્યાં નથી, એમ તીર્થકર કહે છે. (પત્રાંક ૪૫૪)

શબ્દાદિ પાંચ વિષયની પ્રામિની ઈચ્છાએ કરી જેનાં ચિત્ત અત્યંત વ્યાકુળપણે વર્તે છે એવા જીવોનું જ્યાં વિશેષપણે દેખાવું છે... તેને વિષે વિહૃવળપણું જેને પરમાર્થને વિષે નથી થયું. ચિત્ત વિક્ષેપ પામ્યું નથી. સંગે કરી પ્રવર્તનભેદ પામ્યું નથી, બીજી પ્રીતિના પ્રસંગે જેનું ચિત્ત આવૃત્ત થયું નથી, બીજાં જે કારણો તેને વિષે જેનો વિશ્વાસ વર્તતો નથી, એવો જો કોઈ હોય તો તે આ કાળને વિષે ‘બીજો શ્રી રામ’ છે. તથાપિ જોઈને સખેદ આશ્ર્ય વર્તે છે કે એ ગુણોના કોઈ અંશો સંપત્ત પણ અલ્ય જીવો દાખિંગોચર થતા નથી. (પત્રાંક ૩૮૪)

અપરિગ્રહવ્રત :- હે ભવ્ય જીવ ! ભવભીરૂપજાને લીધે પરિગ્રહ વિસ્તારને છોડો અને નિરૂપમ સુખના આવાસની પ્રામિ અર્થે નિજ આત્મામાં અવિચલ, સુખકાર તથા જગતજનોને દુર્લભ એવી સ્થિતિ, સ્થિરતા કરો. આ નિજાત્મામાં અચળ સુખાત્મક સ્થિતિ કરવાનું કાર્ય સત્પુરુષોને કાંઈ મહા આશ્ર્યની વાત નથી.

સમિતિનું પાલન :- આ રીતે મુક્તિની સખી પરમ સમિતિનું પાલન કેટલું ઉપકારી છે તેનો જ્યાલ તે સમિતિઓનો વિચાર અને તેનો અમલ કરવાથી જણાય તેમ છે. જાણીને જે જીવ ભવભ્યના કરનારા કંચન-કામિનીના સંગને છોડીને, અપૂર્વ, સહજ વિલસતા અર્થાત્ સ્વભાવથી પ્રકાશતા અભેદ ચૈતન્યમાં સ્થિર રહી સમ્યક્કપણે પરિણામે છે, તે સર્વદા મુક્ત જ છે.

અંતર્જલ્ય — આંતરિક કખાયો, અગૃહિતમિથાત્વના કારણે ઊભા થતા વિચારો, વિકલ્પો.

બહિર્જલ્ય — બાધ-વિભાવરૂપ-પરિગ્રહના વિચારો તેમાં મારાપણાના ભાવ.

જે સમિતિ વડે મુનિઓને-સાધકોને શીલનું, ચારિત્રનું બળ છે, જે ત્રસ તેમજ સ્થાવર જીવોના ઘાતથી સમસ્ત પ્રકારે દૂર છે, જે ભવ દાવાનળના પરિતાપરૂપી કલેશને શાંત કરનારી તથા સમસ્ત સુકૃતરૂપી ધાન્યના રાશિને સંતોષનારી મેઘમાળા છે, તે આ સમિતિ જ્યવંત છે.

આ ભવસાગરમાં સમિતિ રહિત કામાતુર રોગથી પીડિત જનોનો જન્મ થાય છે, તેથી હે મુનિ ! તું તારા મનરૂપી ઘરમાં આ મુક્તિ માટે સમિતિરૂપ નિવાસગૃહ ઓરડો રાખ અર્થાત્ તું મુક્તિનું ચિંતવન કર.

પરબ્રહ્મ-પરમાત્માના આચરણમાં લીન એવા ડાહા પુરુષોને અંતર્જલ્યથી અંતરંગ વિકલ્પો હોતા જ નથી તો પછી બહિર્જલ્યની તો વાત જ શું ? અર્થાત્ ભાષા બોલવાની જરૂર જ નથી રહેતી.

ઉત્તમ પરમ મુનિઓની આ સમિતિ સમિતિઓમાં શોભે છે. તેના સંગમાં ક્ષમા અને મૈત્રી હોય છે, અર્થાત્ આ સમિતિયુક્ત મુનિમાં ધીરજ-સહનશીલતા-ક્ષમા અને મૈત્રીભાવ હોય છે. માટે હે ભવ્ય ! તું પણ આ સમિતિ હૃદયકમળમાં સદા ધારણ કર કે જેથી તું પરમ મુક્તિરૂપી લક્ષ્મીને પ્રાપ્ત થઈશ.

સમિતિની સંગતિ દ્વારા ખરેખર મુનિ મનથી અચિંત્ય અને વાણીથી અકથ્ય એવું કોઈ કેવળ સુખામૃતમય ઉત્તમ ફળ શીଘ્ર પામે છે.

ભવજીવ ભવભ્યની કરનારી સમસ્ત વાણીને છોડી શુદ્ધ સહજ વિલસતા ચૈતન્યનું ધ્યાન કરીને, પછી પાપરૂપ અંધકાર સમૂહનો નાશ કરી સહજ મહિમાવંત આનંદસુખની ખાણરૂપ મુક્તિને અતિશયપણે પ્રાપ્ત કરે છે.

જે આત્મા જન્મમરણને કરનાર સર્વ દોષોના પ્રસંગવાળા અનાચારને અત્યંતપણે છોડીને, નિરૂપમ સહજ આનંદ-દર્શન-જ્ઞાનવીર્યવાળા આત્મામાં સ્થિત થઈ, બાધ્યાચારથી છૂટીને શમરૂપ સમુદ્રના જળ બિંદુઓના સમૂહથી પવિત્ર થાય છે, તે આ પવિત્ર પુરાણ આત્મા મળરૂપી કલેશનો ક્ષય કરી લોકનો ઉત્કૃષ્ટ સાક્ષી થાય છે.

ગ્રણ શાલ્ય (માયા શાલ્ય, નિદાન શાલ્ય, મિથ્યાત્વ શાલ્ય) પરિત્યાગી નિઃશાલ્ય એવા પરમાત્મામાં સ્થિત રહી, સાધકે સદા શુદ્ધ આત્માને પ્રગટપણે ભાવવો.

હે સાધક ! જે ચિત્ત ભવબ્રમણનું કારણ છે અને વારંવાર કામબાણના અજ્ઞિથી દુધ-બળોલું છે એવા કષાય કલેશથી રંગાયેલા ચિત્તને તું અત્યંત તજી દે. જે વિધિવિશાત્-કર્મવશપણાને લીધે એવા સ્વભાવ નિયત એટલે સ્વભાવમાં નિયમથી નિશ્ચયે રહેલા, સુખને તું પ્રબળ સંસારના ભયથી દરીને ભજ.

આત્મધ્યાન સિવાયનું બીજું બધું ઘોર સંસારનું મૂળ છે, અને ધ્યાન ધેયાદિના વિકલ્પવાળું શુભતપ પણ કલ્પનામાત્ર રખ્ય છે, આવું જાણીને બુદ્ધિમાન પુરુષ સહજ પરમાનંદરૂપ પીયુષના પૂરમાં ડૂબતા, લીન થતા એવા સહજ પરમાત્માનો એકનો આશ્રય કરે છે.

જે સમ્યગ્રૂદષ્ટિ સમસ્ત કર્મ-નોકર્મના સમૂહને ત્યાગે છે, તે સમ્યગ્જ્ઞાનની મૂર્તિને હમેશાં પ્રત્યાખ્યાન છે અને તેને પાપસમૂહનો નાશ કરનારા એવા સત્યારિત્રો અતિશયપણે છે. ભવભવના કલેશોનો નાશ કરવા માટે હું તેને નિત્ય વંદું છું.

સદ્ગુરુના ચરણોની સમ્યક્ભક્તિ - પૂજનાથી ઉત્પત્ત થયેલા નિજ મહિમાને જાગતો કોણ સાધક ! ‘આ પર દ્વય મારું છે’ એમ કહે ? એમ કહે જ નહિ.

જે ક્યારેક નિર્મળ દેખાય છે, ક્યારેક શુદ્ધ-અશુદ્ધ દેખાય છે, વળી ક્યારેક અનિર્મળ દેખાય છે અને તેથી અજ્ઞાનીને માટે જે ગહન છે તે નિજજ્ઞાનરૂપી દીપક કે જેણે પાપતિમિરને નાણ કર્યું છે તે સત્પુરુષોના હંદ્યકમળરૂપી ઘરમાં નિશ્ચયપણે સંસ્થિત છે.

જીવ એકલો પ્રબળ દુષ્કૃતથી જન્મ અને મૃત્યુને પામે છે. જીવ એકલો સદા તીવ્ર મોહને લીધે સ્વસુખથી વિમુખ થયો થકો કર્મ દ્વારાજનિત (શુભ અને અશુભ કર્મના) ફળરૂપ સુખ અને દુઃખને વારંવાર ભોગવે છે; તેમજ જીવ એકલો સદ્ગુરુની આશ્રયભક્તિ વડે પોતાના ચૈતન્યતત્ત્વને પામીને તેમાં સ્થિત થાય છે, તેમાં જ ઠરી જાય છે.

જે મોક્ષ સુખનું મૂળ છે, જે દુર્ભાવિનારૂપ અંધકારના સમૂહને હણવા માટે ચંદ્રના પ્રકાશ સમાન છે અને જે સંયમીઓને તત્કાળ સંમત છે, તે સમતાને હું અત્યંત ભાવું છું.

જે ભાવિકાળના ભવભાવોથી સંસારભાવોથી નિવૃત્ત છે તે હું છું : એમ સાધકે મળથી મુક્ત થવા માટે, પરિપૂર્ણ સુખના નિધાનભૂત નિર્મળ નિજસ્વરૂપને પ્રતિદિન ભાવું છું.

ભાંતિના નાશથી જેની બુદ્ધિ સહજ પરમાનંદયુક્ત ચૈતનમાં એકાગ્ર છે, એવા શુદ્ધ ચારિત્રમૂર્તિને પ્રત્યાખ્યાન છે. પરસમયમાં જેમનું સ્થાન છે એવા અન્ય યોગીઓને પ્રત્યાખ્યાન હોવા છતાં પ્રત્યાખ્યાન હોતું નથી; તેવાં સંસારીઓને ફરી ફરીને ઘોર પરિભ્રમણ થાય છે.

જે સહજ તત્ત્વ (આત્મતત્ત્વ) અખંડિત છે, શાશ્વત છે, સકળ દોષથી દૂર છે, ઉત્કૃષ્ટ છે, ભવસાગરમાં દૂબેલા જીવસમૂહને નૌકા સમાન છે અને પ્રબળ સંકટોના સમૂહરૂપી દાવાનળને શાંત કરવા જળ સમાન છે તે સહજ તત્ત્વને હું પ્રમોદથી સતત નમું છું.

ઘોર સંસારનું મૂળ એવા સુકૃત અને દુષ્કૃતને સદા આલોચી આલોચીને હું નિરૂપાધિક, સ્વાભાવિક ગુણવાળા શુદ્ધ આત્માને આત્માથી જ અવલંબુ છું. પછી દ્વયકર્મસ્વરૂપ સમસ્ત પ્રકૃતિને અત્યંત નાશ પમારીને સહજ વિલસતી જ્ઞાનલક્ષ્મીને પામીશ.

આત્મા આત્માને આત્મા વડે આત્મામાં અવિચર રહેઠાણવાળો દેખે છે, તે અનંગ સુખમય, અતીન્દ્રિય આનંદમય એવા મુક્ત લક્ષ્મીના વિલાસોને અલ્યકાળમાં પામે છે, તે આત્મા દેવેન્દ્રોથી, સંયમધરોથી, પંડિતથી, વિદ્યાધરોથી અને ભૂમિગોચરોથી વંદનીય છે. હું તે સર્વ પ્રકારે વંદનીય તેમજ સકલ ગુણનિધિને તેના ગુણની અપેક્ષાથી, ઈચ્છાથી વંદન કરું છું.

નિજભાવથી બિનશ એવા સકળ વિભાવને તજીને એક નિર્મળ ચૈતન્ય માત્રાને હું ભાવું છું. સંસાર સાગરને તરી જવા માટે જેને જિનેન્દ્રાએ ભેદરહિત કર્યો છે એવા મુક્તિના માર્ગને પણ હું નિત્ય નમું છું.

પુદ્ગલ સ્કંધો વડે જે અસ્તિર છે એવી આ ભવની મૂર્તિરૂપ કાયાને ત્યજીને હું સદા શુદ્ધ એવો જે જ્ઞાનશરીરી આત્મા તેનો આશ્રય કરું છું.

શુભાશુભથી રહિત શુદ્ધ ચૈતન્યની ભાવના મારા અનાદિ સંસાર રોગનું ઉત્તમ ઔષધ છે.

દ્રવ્ય, ક્ષેત્ર, કાળ, ભવ અને ભાવના પરાવર્તનરૂપ પાંચ પ્રકારના સંસારનું મૂળ વિવિધ બેદવાળું શુભાશુભ કર્મ છે એમ સ્પષ્ટ જાણીને જે જન્મમરણરહિત છે અને પાંચ પ્રકારની મુક્તિ દેનાર છે તેને -શુદ્ધાત્માને હું નમું છું અને પ્રતિદિન ભાવું છું.

આદિ-અંત રહિત એવી આ આત્મજ્યોતિ સુલલિત, સમધુર વાણીનો કે સત્ય વાણીનો પણ વિષય નથી; તો પણ ગુરુના વચનો વડે તેને પામીને જે શુદ્ધ દસ્તિવાળો થાય છે, તે પરમ શ્રીરૂપ એવી મુક્તિને પ્રાપ્ત કરે છે.

મુમુક્ષુ જીવ ત્રણ લોકને જ્ઞાનારા નિર્વિકલ્પ શુદ્ધ તત્ત્વને બરાબર જાણીને તેની સિદ્ધિ માટે શુદ્ધ શીલ ચારિત્રને આચરીને, સિદ્ધ અવસ્થાને પ્રાપ્ત કરી લે છે.

તત્ત્વોમાં તે સહજ તત્ત્વ જ્યવંત છે કે જે સદા અનાકુળ છે, જે નિરંતર સુલભ છે જે પ્રકાશવંત છે, જે સમ્યગ્રૂદ્ધિઓને સમતાનું ધર છે, જે પરમકળા સહિત વિકસિત નિજગુણોથી ખીલેલું છે, જેની સહજ અવસ્થા સ્કૃતિ-મગટ છે અને જે નિજ મહિમામાં નિરંતર લીન છે.

મુનિઓને-મોક્ષમાર્ગના સાધકોને સ્વાત્માનું ચિંતન તે નિરંતર પ્રાયશ્રિત છે; નિજ સુખમાં લીન તેઓ તે પ્રાયશ્રિત વડે પાપને ખંખેરી મુક્તિને પામે છે. જો મુનિઓને સ્વાત્મા સિવાય અન્ય ચિંતા હોય તો તે વિમૂહ કામાર્ત પાપીઓ ફરી પાપને ઉત્પન્ન કરે છે, એ જ હોય છે, આમાં આશર્ય શું છે?

આ લોકમાં જે મુનીન્દ્ર શુદ્ધાત્મજ્ઞાનની સમ્યક્ભાવનાવંત છે, તેને પ્રાયશ્રિત જ છે. જેણે પાપસમૂહને ખંખેરી નાખ્યો છે એવા તે મુનીન્દ્રને હું તેના ગુણોની પ્રાપ્તિ માટે નિત્ય વંદું છું.

જે પ્રાયશ્રિત આ સ્વદ્રવ્યનું ધર્મધ્યાન અને શુકલધ્યાનરૂપે ચિંતન છે, જે કર્મસમૂહના અંધકારનો નાશ કરવા માટે સમ્યગ્રૂધાનરૂપી તેજ છે અને જે પોતાના નિર્વિકાર માહાત્મ્યમાં લીન છે, એવું આ પ્રાયશ્રિત ખરેખર ઉત્તમ પુરુષોને હોય છે.

મુનીન્દ્રોના હૃદયકમળની અંદર જેનો વાસ છે, જે મુક્તિના અતીન્દ્રિય આનંદનું મૂળ છે અને જેણે સંસાર-વૃક્ષના મૂળનો વિનાશ કર્યો છે એવા આ પરમાત્મતત્ત્વ, સહજાત્મસ્વરૂપને હું નિત્ય નમું છું.

જે તપ અનાદિ સંસારથી સમૂદ્ર થયેલી કર્મોની મહા અટવીને બાળી નાખવા માટે અજીની જવાળાના સમૂહ સમાન છે, શમ સુખમય છે અને મોક્ષલક્ષ્મી માટેની બેટ છે, તે ચિદાનંદરૂપી અમૃતથી ભરેલા તપને સંતો કર્મકષ્ય કરનારું પ્રાયશ્રિત કરે છે, અન્ય કોઈ કિયાને નહીં.

સહજ તેજપુંજમાં નિમગ્ન એવું તે પ્રકાશમય સહજ પરમતત્ત્વ જ્યવંત છે, કે જેણે મોહાંધકારને દૂર કર્યો

છે અર્થાત્ જે મોહાંધકાર રહિત છે; જે સહજ પરમદાસીથી પરિપૂર્ણ છે અને જે વૃથા ઉત્પન્ન ભવભવના પરિતાપોથી તથા કલ્યાનાઓથી મુક્ત છે.

અલ્ય, તુચ્છ અને કલ્યાના માત્ર રમ્ય એવું જે ભવભવનું સુખ તે સઘણુંય હું આત્મશક્તિથી નિત્ય સમ્યક્ પ્રકારે તજું હું અને જેનો નિજ વિલાસ પ્રગટ થયો છે, જે સહજ પરમ સૌખ્યવાળું છે અને જે ચૈતન્યરૂપ આત્મતત્ત્વને હું સર્વદા અનુભવું હું.

ખરેખર સમતારહિત યત્તિને-સાધકને અનશનાદિ તપશ્ચરણથી ફળ નથી; માટે હે સાધક ! સમતાનું કુળ મંદિર એવું જે આ અનાકુળ નિજતત્ત્વ તેને ભજ.

આમ ભવભયના કરનારા સમસ્ત સાવધ સમૂહને ત્યાગીને મન, વચન, કાયાની વિકૃતિને નિરંતર નાશ પમાડીને, અંતરંગ શુદ્ધિથી પરમ જ્ઞાનકળા સહિત એક આત્માને જ્ઞાણીને જીવ સ્થિર શમભય શુદ્ધશીલને પ્રામ કરે છે, અર્થાત્ શાશ્વતા સમતામય શુદ્ધચારિત્રને પ્રામ કરે છે.

હું સુખને દીઘણારો આત્મા અજન્મા અને અવિનાશી એવા નિજ આત્માને આત્મા વડે જ આત્મામાં સ્થિત રહીને વારંવાર ભાવું હું.

જેણે જ્ઞાનજ્યોતિ વડે પાપસમૂહરૂપ ધોર અંધકારનો નાશ કર્યો છે, એવું જ્ઞાનાનંદ સ્વભાવી આત્મતત્ત્વ જ્યાં નિકટ છે, ત્યાં રાગદ્વેષો વિકાર કરવાને સમર્થ થતા નથી. તે નિત્ય, શાશ્વત, શમરસમય આત્મતત્ત્વમાં વિધિ શો અને નિષેધ શો ? સમરસ સ્વભાવી આત્મતત્ત્વમાં આ કરવા જેવું છે અને આ ત્યાગવા જેવું છે એવા વિધિ-નિષેધના વિકલ્પરૂપ સ્વભાવ નહિ હોવાથી તે આત્મતત્ત્વને દફ્ફણે અવલંબનાર મુનિને સ્વભાવ પરિણામન થવાને લીધે સમરસરૂપ પરિણામ થાય છે, વિધિ-નિષેધના વિકલ્પરૂપ રાગદ્વેષરૂપ પરિણામ થતાં નથી.

આમ જે મુનિ-સાધક આર્ત અને રૌદ્ર નામનાં બે ધ્યાનોને નિત્ય તજે છે, તેને જિનશાસનથી નક્કી થયેલા અણુવ્રતરૂપ સામાધિક હોય છે.

આ સ્વતઃ સિદ્ધજ્ઞાન પાપપુષ્યરૂપ વનને બાળનારો અગ્નિ છે, મહામોહાંધકાર નાશક અતિ પ્રબળ તેજમય છે, મુક્તિનું મૂળ છે અને નિરૂપાધિક સાચા મહા આનંદ સુખનું આપનારું છે. ભવભવનો ધ્વંસ કરવાને નિપુણ એવા આ જ્ઞાનને નિત્ય હું પૂજું હું.

સંસારજનિત સુખદુઃખાવલિનું કરનાર નવ નોકષાયત્મક સ્વરૂપના સર્વ વિકાર હું ખરેખર પ્રમોદભાવથી તજું હું, કે જે નવ નોકષાયત્મક વિકાર મહામોહાંધ જીવોને નિરંતર સુલભ છે અને નિરંતર આનંદિત મનવાળા સમાધિનિષ જીવોને અતિદુર્લભ છે.

જે જીવ ભવભયના હરનારા સમ્યક્તવની શુદ્ધ જ્ઞાનની અને ચારિત્રની ભવષેદક અતુલ ભક્તિ નિરંતર કરે છે, તે કામકોધાદિ સમસ્ત દુષ્ટ પાપસમૂહથી મુક્ત ચિત્તવાળો જીવ-શાવક હો કે સંયમી હો-નિરંતર ભક્ત છે.

અવિચલિત-મહાશુદ્ધ-રત્નત્રયવાળા, મુક્તિના હેતુભૂત નિરૂપમ સહજ-જ્ઞાનદર્શન ચારિત્રરૂપ, નિત્ય આત્મામાં આત્માને સમ્યક્ પ્રકારે સ્થાપીને ચૈતન્યની ભક્તિ વડે નિરતિશય ઘરને કે જેમાંથી વિપદાઓ દૂર થઈ છે અને જે આનંદથી શોભાયમાન છે તેને પ્રામ કરે છે.

જે આત્મા આત્માને આત્મા સાથે નિરંતર જોડે છે, તે મુનીશ્વર નિશ્ચયથી યોગભક્તિવાળા છે.

બેદનો અભાવ થતાં અનુપમ, સર્વશ્રેષ્ઠ યોગભક્તિ હોય છે; તેના વડે યોગીઓને આત્મલભ્યરૂપ એવી તે પ્રસિદ્ધ મુક્તિ થાય છે.

દુરાગ્રહને ત્યાગીને, ગણધરદેવાદિના મુખારવિંદથી પ્રગટ થયેલાં ભવ્યજનોના ભવોનો નાશ કરનારા તત્ત્વોમાં જે યોગી નિજભાવને સાક્ષાત્ જોડે છે, તેનો એ નિજભાવ અને યોગ છે. (૨૩૦)

અપુનર્ભવ, મુક્તિસુખની સિદ્ધિ માટે હું શુદ્ધ યોગની ઉત્તમ ભક્તિ કરું છું. સંસારની ધોર ભીતથી સર્વ જીવો નિત્ય તે ઉત્તમ ભક્તિ કરો.

સદ્ગુરુની સંનિધિમાં નિર્મળ સુખાકારી ધર્મને પામીને શાન વડે જેણે સમસ્ત મોહનો મહિમા નાણ કર્યો છે એવો હું, હવે રાગ-દ્વેષની પરંપરારૂપે પરિણત ચિત્તને ત્યાગીને, શુદ્ધ ધ્યાન વડે શાંત કરવા મનથી આનંદાત્મક તત્ત્વોમાં સ્થિર રહેતો થકો, પરબ્રહ્મમાં પરમાત્મામાં લીન થાઉં છું.

ઇન્દ્રિય લોલુપતાથી જે નિવૃત્ત થયો છે અને તત્ત્વ પ્રત્યે, તેની પ્રાપ્તિ માટે જેમનું ચિત્ત ઉત્સુક છે, તેમને સુંદર આનંદથી ભરપૂર ઉત્તમ તત્ત્વ પ્રગટે છે.

સ્વહિતમાં લીન રહેતો થકો યોગી શુદ્ધ જીવાસ્તિકાય સિવાયના અન્ય પદાર્થોને વશ થતો નથી. પોતામાં લીન રહીને પરને વશ નહિ થવાથી તિમિરપુંજનો નાશ કરે છે એવા તે યોગીને સદા પ્રકાશમાન જ્યોતિ વડે સહજઅવસ્થા પ્રગટવાથી અમૂર્તપણું (શુદ્ધ અવસ્થા) પ્રામ થાય છે.

આ લોકમાં તપશ્ચર્યા સમસ્ત સુભુદ્વિધારીઓને પ્રાણધ્યારી છે, તે યોગ્ય તપશ્ચર્યા ઈન્દ્રોને પણ સતત વંદનીય છે, તેને પામીને જે કોઈ જીવ કામાંધકાર યુક્ત સંસાર-જનિત સુખમાં વસે છે, તે જરૂરતિ અરેરે ! કાળથી હણાયેલો છે. જે જીવ અન્યને વશ છે તે ભલે મુનિ વેષધારી હોય તો પણ સંસારી છે, નિત્ય દુઃખનો ભાગી છે, જે જીવ સ્વવશ છે તે જીવનમુક્ત છે. જિનેશ્વરથી કિંચિત ન્યૂન છે.

જેમ ઈધનયુક્ત અભિન્વિત વૃદ્ધિ પામે છે, અર્થાત્ જ્યાં સુધી ઈધન છે, ત્યાં સુધી અભિની વૃદ્ધિ થાય છે, તેમ જીવોને જ્યાં સુધી ચિંતા છે ત્યાં સુધી સંસાર છે.

કામદેવનો જેમણે નાશ કર્યો છે અને શાન, દર્શન, ચારિત્ર, તપ, વીર્યાત્મક પંચાચારથી સુશોભિત જેમની આકૃતિ છે. એવા અવંચક એટલે માયારહિત ગુરુનું વાક્ય મુક્તિસંપદાનું કારણ છે.

જેણે નિજરસના વિસ્તારરૂપ પૂર વડે પાપને ચોમેરથી ધોઈ નાંખ્યા છે, જે સ્વાભાવિક સમતા રસ વડે પૂર્ણ ભરેલો હોવાથી પવિત્ર છે, જે પુરાણ સનાતન છે, જે સ્વવશ મનમાં સદા સુસ્થિત છે, એટલે કે જે સદા મનને,

---

ભાવને સ્વવશ કરીને બિરાજમાન છે અને જે સિદ્ધ ભગવાન સમાન છે, એવો સહજ તેજરાશિમાં મળ જવ જરૂરાત છે.

સર્વજ્ઞ વીતરાગમાં અને આ સ્વવશ યોગીમાં ક્યારેય ક્યાંય પણ બેદ નથી; છતાં અરેરે ! આપણે જરૂર જેવા હોવાથી તેમનામાં બેદ ગણીએ છીએ.

આ જન્મમાં સ્વવશ મહામુનિ એક જ સદા ધન્ય છે કે જે પ્રજ્ઞા બુદ્ધિમાં લીન થયો થકો સર્વ કર્મથી બહાર રહે છે એટલે કે કર્મથી પર થઈ જાય છે.

ભવભયના કરનાર બાધ્ય અને અંતર્જયને તજીને સમતા રસમય એક ચૈતન્ય ચમત્કારને સદા સ્મરીને, જ્ઞાનજ્યોતિ વડે જેણે નિજ અભ્યંતર અંગ પ્રગટ કરેલ છે એવો અંતરાત્મા, મોહ ક્ષીણ થતાં કોઈ અદ્ભુત પરમતત્ત્વને અંતરમાં જુઓ છે.

ત્યાગવા યોગ્ય એવો જે કંચન અને કામિની સંબંધી મોહ તેને તજીને, હે ચિત ! નિર્મણ સુખને માટે પરમ ગુરુ દ્વારા ધર્મને પામીને તું અવ્યગ્ર, શાંત પરમાત્મામાં કે જે નિત્ય આનંદવાળા છે, નિરૂપમ ગુણોથી અલંકૃત છે અને દિવ્ય જ્ઞાનવાળા છે તેમાં શીଘ્ર પ્રવેશ કર.

સદ્ગુરુ કેવા છે ? તેઓ આત્મજ્ઞાન સહિત છે, તેમને સમર્દ્ધિતા હોવાથી તેમની પાસેથી જાણવા યોગ્ય છે.

પ. કૃ. દેવ શ્રી આત્મસિદ્ધિ શાસ્ત્રમાં કહે છે કે :-

આત્મજ્ઞાન સમર્દ્ધિતા, વિચરે ઉદ્ય પ્રયોગ; અપૂર્વ વાણી પરમશ્રુત, સદ્ગુરુ લક્ષણ યોગ્ય

— (આ સિ. શાસ્ત્ર-૧૦)

તેજના પુંજ સૂર્યમાંથી જેવી રીતે ઉષાતા અને પ્રકાશ યુગપત્ર વર્તે છે અને સૂર્યના નિમિત્તે જીવો નેત્રો વડે દેખવા લાગે છે તેવી જ રીતે સર્વજ્ઞ ભગવાનને જ્ઞાન અને દર્શન એકી સમયે (એકી સાથે) હોય છે અને તેમના નિમિત્તે જગતના જીવોને જ્ઞાન પ્રગટ થાય છે.

નિશ્ચયથી આત્મા સ્વપ્રકાશક જ્ઞાન છે. જેણે બાધ્ય આલંબનનો ક્ષય કર્યો છે એવું સ્વપ્રકાશક જે સાક્ષાત્ દર્શન તે રૂપ પણ આત્મા છે. એકાકાર નિજરસના ફેલાવથી પૂર્ણ હોવાને લિધે જે પવિત્ર છે અને જે પુરાણ સનાતન છે. એવો આ આત્મા સદા પોતાના નિર્વિકલ્પ મહિમામાં નિશ્ચિતપણે વસે છે.

કેવળજ્ઞાન નામનું નેત્ર એ સર્વ પ્રદેશરૂપ છે, તેનાથી જ જેમનો પ્રસિદ્ધ મહિમા છે, જેઓ ત્રણ લોકના ગુરુ છે અને શાશ્વતા અનંત જેમનું તેજ છે એવા તીર્થકરો લોકાલોકને અર્થાત્ સ્વપર એવા સમસ્ત ચૈતન અચેતન પદાર્થને સમ્યક્ પ્રકારે જાણો છે.

ત્રણ લોકના જેઓ ગુરુ છે, ચાર કર્મનો જેમણે નાશ કર્યો છે અને આખો લોક તથા તેમાં રહેલા પદાર્થ સમૂહ જેમનાં સદ્જ્ઞાનમાં સ્થિત છે તે જિન એક જ દેવ છે. તે જિન ભગવાનને વિષે બંધ કે મોક્ષ રહેલ નથી તેમજ તેનામાં નથી કોઈ પ્રકારની મૂર્ખાંકના નથી કોઈ ચેતના, કારણ કે સામાન્ય દ્રવ્ય પરિણામનનો પૂર્ણ આશ્રય પ્રગટેલો છે.

દ્રવ્ય, ક્ષેત્ર, કાળ, ભવ અને ભાવ એવા પાંચ પરાવર્તનરૂપ પાંચ પ્રકારના સંસારથી મુક્ત પાંચ પ્રકારના મોક્ષરૂપ ફળને દેનાર અર્થાત્ દ્રવ્ય પરાવર્તન, ક્ષેત્ર પરાવર્તન, કાળ પરાવર્તન, ભવ પરાવર્તન અને ભાવ પરાવર્તનથી મુક્ત કરનાર પાંચ પ્રકારની મુક્તિને, સિદ્ધિને પ્રાપ્ત સિદ્ધ ભગવંતોને હું પાંચ પ્રકારના સંસારથી મુક્ત થવા માટે વંદના કરું છું.

ભાવો પાંચ પ્રકારના છે – ઔદ્યિક, ઔપશમિક, ક્ષયોપશમિક, ક્ષાયિક અને પારિણામિક ભાવ-જેમાં પરમ પંચમભાવ પરમ પારિણામિક ભાવ નિરંતર સ્થાયી છે, સંસારના નાશનું કારણ છે અને સમ્યગ્રૂદ્ધિઓને ગોચર છે. બુદ્ધિમાન પુરુષ સમસ્ત રાગ-દ્વેષના સમૂહને છોડીને તેમજ તે પરમ ભાવને જાણીને, એકલો કળિયુગમાં પાપ વનના અભિનરૂપ મુનિવર તરીકે શોભે છે.

અનુપમ ગુણોથી અલંકૃત અને નિર્વિકલ્પ એવા જે બ્રહ્મમાં, આત્મતત્ત્વમાં- ઈન્દ્રિયોનું વિવિધ અને વિષમ વર્તન જરા પણ નથી જ, તથા સંસારના મૂળ માટે વિસ્મય આદિ સંસારી ગુણ સમૂહો નથી જ, તે બ્રહ્મમાં સદા નિજ સુખમય એક નિર્વાણ પ્રકાશમાન છે.

જિન સંમત મુક્તિમાં અને મુક્ત જીવમાં અમે ક્યાંય પણ મુક્તિથી કે આગમથી ભેદ જાણતા નથી. વળી આ લોકમાં જો કોઈ ભવ્ય જીવ સર્વ કર્મને નિર્મળ કરે છે, તો તે પરમ શ્રી રૂપ મુક્તિ લક્ષ્મીનો સ્વામી બને છે. ગતિ હેતુના અભાવને કારણે જીવ અને પુદ્ગલોનું બમેનું કદાપિ ત્રિલોકના શિખરથી ઉંચે ગમન થતું નથી.

દુર્લભ યોગ અમૂલ્ય આ, ચિંતામણિ સમાન; બોધ જ્યોત પ્રગટાવવા, સદ્ગુરુ બોધિનિધાન. - ૧

બોધ જ્યોત તુ જ જળહળો, ત્રિભુવનમાં ઉદ્ઘોત; મુજ ઉર તિમિર સદા હરી, પ્રગટાવે પ્રધોત - ૨

સંસાર તારક યોગ દુર્લભ, ભાગ્ય યોગો જો લક્ષ્મો, તો એક નિષ અનન્ય આશ્રયથી સફળ કરવો રહ્યો - ૩
મિથ્યામતિ નિજ કલ્યના, સ્વચ્છંદ આગ્રહ સૌ તજો; સદ્ગુરુવચને જીવનરંગી, શુદ્ધાત્મા (સહજાત્મા) ભજો - ૪

— આ મનુષ્ય જન્મમાં સદ્ગુરુનો યોગ થવો દુર્લભ અને અમૂલ્ય તથા ચિંતામણિરતન જેવો માહાત્મ્યવાન કહ્યો છે. સદ્ગુરુની પ્રાપ્તિ, બોધરૂપ-જ્ઞાનરૂપ જ્યોત પ્રગટાવવા માટે બોધિનિધાન જ્ઞાનનો ભંડાર છે.- (૧)

હે સદ્ગુરુ તારા અંતરમાં બોધની જ્યોત પ્રવજ્વલિત થયેલી છે. જે ત્રણે લોકમાં ઉદ્ઘોત કરનારી છે. તે બોધ-જ્યોત મારા હૃદયમાં રહેલ અજ્ઞાનરૂપ અંધકારનું હરણ કરનારી અને મારામાં જ્ઞાનજ્યોત પ્રગટાવનાર છે. (૨)

આ સંસારમાંથી તરવાનો યોગ, જે મળવો દુર્લભ કહ્યો છે, તે પૂર્વ પુષ્યના ઉદ્ય યોગે મને મળ્યો છે તો તેને એકનિષાપણે, અનન્ય આશ્રય વડે આરાધીને સફળ કરવો એ જ મારા માટે શ્રેયનું-કલ્યાણનું કારણ છે. (૩)

માટે હે આત્મન્ ! મિથ્યાબુદ્ધિને કારણે પોતાની કલ્યનાઓ ઊભી થાય છે, તેમજ જે સ્વચ્છંદતાને કારણ આગ્રહો થઈ પડેલા છે તેનો ત્યાગ કરીને સદ્ગુરુના માર્ગના રહસ્યને પ્રકાશતા વચ્ચે જીવનને રંગીને શુદ્ધ આત્મસ્વરૂપ-સહજાત્મસ્વરૂપને પ્રગટાવવા પુરુષાર્થી બની જવું એ જ સંસારથી તરી જવાનો ઉપાય છે. (૪)

— પ્રેષક : બ્રહ્મનિષ રસિકભાઈ

Param Pujya Bapuji's Gnan Prapti Day Anniversary

Makar Sankranti, 14th Jan 2015

ગુરુકૃપા હી કેવળમ્ભ શિષ્યસ્ય કલ્યાણકારણમ્ભ

It is only Guru's grace that helps the disciple to progress and prosper on the path to Moksh. How a disciple becomes worthy of "His Grace" is a question of paramount importance.

A disciple becomes worthy of a true Guru's grace when:

1. The disciple totally and unconditionally surrenders to his Guru and thereafter with utmost love and sincerity starts living as per the commands of his Guru.
2. The disciple closely observes his Guru's virtuous soul and worships him from every pore of his being.
3. The disciple deeply contemplates

on the teachings imparted by his Guru and implements them in his own life wholeheartedly.

Sacrificing the ego, renouncing everything at his Guru's lotus feet, enthusiastically following his commands, concentrating on his words and contemplating on them deeply, and restructuring his life to live his Guru's commands is what every disciple needs to do to become worthy of his grace.

On finding him deserving, a Sadguru will then bestow His Grace by planting the seed of enlightenment in him. By this, the Guru will teach him the art of meditation. The disciple shall inward his gaze and drink the nectar of immortality and simultaneously practice to still his mind. In pure attention, as he drinks the nectar, the bondage of his soul shall begin to cease.

બીજ જ્ઞાન શોધે તો કેવળજ્ઞાન

The tree of omniscience grows from the seed of enlightenment. It needs proper soil to germinate, and will be nurtured by the nectar of immortality.

"Gurugam", "Bij Gnan", "Boddhi Bij" are different names of this seed of enlightenment and the nectar of immortality is known as "Sudha Ras".

દીવે દીવો પ્રગટે

The burning wick of a lighted lamp can kindle the one that is yet to be lit. Similarly the enlightened Sadguru will light the flame of self awareness in his disciple.

Param Krupalu Dev and Pujya Saubhabhai's spiritual alliance was born of

this Gurugam, Bij gnan. Instantaneously, in the very first meeting, they became soul mates and the glory of their divine relationship is thereafter emotively expressed in soulfully crafted letters written to each other.

Rather than being inquisitive to know exactly what that grace is, we must put in sincere efforts and become worthy to directly receive it from our Sadguru.

14th January is Makar Sankranti day. It commemorates the beginning of harvest season. On this auspicious day, in the year 1937, 32 year old Ladakchand Manekchand Vora, Param Pujya Bapuji's worthy soul was graced by his guru Param Pujya Shri Chhota Bapuji. The seed of enlightenment was planted in him.

In every era, saints, sages and seers have sung its glory and have splendidly revealed the several benefits they have

reaped of their Guru's unfathomable holy grace. Let us ponder on few of them.

1. On policing the mind the incessant flow of distracting thoughts will gradually calm down and the mind will become more still, serene, attentive and focused.
2. Our evaluation process will now be linked with our spiritual objectives.
3. Decision making and the choices we opt for in life will be more righteous and this shall tremendously boost us on the path to salvation.
4. Calm, content and happy we shall be full of positive energy, ready for only that what is needed to be done. At times the body may get exhausted but the spirit will ever remain high.
5. The unexpected may occur but we shall not impulsively react to it. Taking a pause, we will respond only after knowing the situation and judiciously analysing it.
6. The insights of the scriptures shall come to light and will synergise and empower our pursuits.
7. Living a pious and disciplined life, in the midst of mundane affairs we will often shrink into recurring meditative mode and then on a fortuitous moment become awakened to the reality of our true existence. The veil of delusion will be lifted and the invisible me will be evidently experienced.
8. First we shall evolve and then dwell in self awareness, this awareness will keep us detached and be our savior.

પુ. શ્રી લાક્ષ્મણ માઝેશ્વરાનંદ વારા (પુ. બાપુજી) - સાયલા

9. Remaining detached our soul shall not be a victim of dualities such as likes and dislikes, pleasure and pain, and aversion and attraction.

10. Living in the moment of now, we shall slow down and do everything with full attention.

11. Our life will now be in our control and we shall start living our destiny with perfect equanimity.

These eleven benefits describe how Bapuji had step by step ascended to reach the pinnacle of spirituality. Today on his "Gnan Prapti Din" we salute his profound understanding, his relentless efforts, his strong self control and his divine character. As our Guru, O! Bapuji you have graced us, may we prove ourselves by being what you have become.

– Vikram Na Vandan

॥ OM ॥

॥ Shree Sadgurudevay Namah ॥

When there are no desires
within the mind;
When there are no expectations
of any kind.
When silence is well appreciated;
And inner stillness is created.
It slowly opens the doors
of spirituality;
Leaving behind all life's duality.
We experience a certain form
of serene inner joy;
Where there is eternal peace
and bliss which we enjoy.
Let us tread such path laid down
by our sadguru P P Bhaishree;
Let the seed of enlightenment
bloom into the bodhi tree.
May this wick of pure knowledge
burn bright forever;
May the cycle of birth and
death cease forever.

– Minal na atma bhave vandan.

HAPPINESS IS THE NATURE OF OUR SOUL.

We all want to be happy. Spiritual happiness has three criteria. It is permanent, it is ever increasing and it is not followed by any unhappiness. We all can surely experience such happiness in this lifetime itself. Also we can be happy only by spreading happiness around us. The truth is that happiness is the nature of our soul. We are SAT CHIT ANAND - which is to say that we are universal truth, the powerhouse of knowledge and full of eternal bliss.

We as spiritual seekers can find and spread true everlasting happiness in three ways:

1. Being householders we can spread happiness by being helpful, by being selfless and by learning to share and care. Each one in our society is pure soul like our own soul. So in that sense we should have a feeling of oneness and sense of belonging with one and all. In this way we can surely bring about happiness in and around us in our day to day lives. This will result into making our lives pure and simple thus leading us to the next stage of happiness.

2. The second level of happiness lies within our mind. In the last issue of Sadguru Prasad we spoke extensively about the mind. If we wish to keep up our goal of being happy at all times and in any given circumstance we need to tame our mind. The following steps will help us achieve our goal.

(A) FIND THE MIND. (B) BIND THE MIND (C) REMIND THE MIND (D) LEAVE BEHIND THE MIND

A. Find the mind :- we need to first search for our wavering mind. Find it and bring it in front of us. Catch it, capture it and then move to the next step.

B. Bind the mind :- We can keep our mind tied to our sadguru, a good bhajan, few lines written by enlightened saints etc. Also there are different methods of meditation which can be used to bind the mind. Once the mind is tamed and tied down then like a dog who is chained can move only in a certain area as per the wishes of his master so also our mind will move only as per our wishes.

The result being whatever circumstances our lives bring in front of us we are happy. We learn to accept it all with a smile. We firmly begin to believe that whatever happens, happens for the best. A continuous effort is required to bind our mind which takes us to the next step.

C. Remind the mind :- Due to the environment around us and also our old habits the mind does not remain bound for a long time. So we need to constantly remind our mind that the sole purpose of this human birth is to know our true self and live in that state of bliss. For this we need to keep on meditating regularly. Keep on serving our soul the food of pure thoughts, listen to satsang and live in the company of our sadguru. With the grace of P P Bhaishree and by following his instructions diligently we will be able to progress on the path of spirituality. The result of this will be that we will become more calm and composed in our lives and will begin to live a pious life. This will bring us to the last step.

D. Leave behind the mind :- Regular meditation accompanied by a pious life will allow us to delve within and thereby experience divine happiness. Once we reach this stage we need to just leave behind our mind. Our mind now merges with the soul. Just as sugar dissolves in a teacup our mind dissolves and loses its identity. The result being we begin to become equanimous in our lives. Also with the mind having subsided completely into the self there are no desires, no wants and no expectations. We can now practice ichcha nirodh tap - the suppression of all desires which is the true austerity.

3. This brings us to the last level of happiness – happiness of our own true self. Here we can enjoy innermost joy. Our meditation becomes deep and takes us right to the experience of our soul. We become one with the divine. We reach the state of para bhakti which is the state of effortless & spontaneous experience of the Self even while our daily activities are in progress. Saints live such a life of real happiness, full of bliss, peace and permanence.

We can summarise by saying that when we are one with the divine we are full of true happiness and when we live in that bliss we will definitely have no further expectations and thus we will live to give rather than to take and end up making all around us happy.

May we all under the guidance of Param Pujya Bhaishree be happy and make others happy.

– Minal na atma bhave vandan

The Magic of Stillness.

When you lose touch with inner stillness, you lose touch with yourself. When you lose touch with yourself, you lose yourself in the world. - Eckhart Tolle

Everything comes from the mind. Our mind steers our life. It is involved in smallest things that we do.

The observing mind is called the conscious mind, and the constant undercurrent of thoughts even as we are engaged in doing something is called the subconscious mind. We need to quieten the subconscious mind and keep on peacefully resting in the conscious mind. How do we achieve this?

Many of us have been blessed by Param Pujya Bhaishree as he has planted the seed of enlightenment and has taught us how and where to meditate.

A steady flow of our focus attention to a single point is concentration. When the concentration is stabilised, it becomes meditation. A soul seeker must consistently meditate. Place, time and way of meditation needs to be fixed.

What we eat, whom we meet, where we go, what we see or read, music we listen, matters we get involved in, our mind will be impacted by all of these. Thus we need to be very conscious and careful in whatever we do.

The active mind is to be stilled by concentration. When the mind is stilled by concentration, restlessness ceases and we start living in the transcendental bliss of the soul. In stillness, the soul will dwell in rhythmic silence. Rhythmic silence is the steady flow of effortless, choiceless inner awareness.

It is in the stillness that we experience communion with God, in form of peace love and bliss. Stillness reveals the secrets of eternity.

From within this stillness, we reach out and touch the stillness in others, in all things. Stillness sees only itself. It is the wellspring of joy, the font of bliss, the end of all seeking. It is that magical spot from where the eternal mode is activated.

Meditation will help us to cultivate stillness & steadiness in all areas of life. Patience, tolerance, selflessness and equanimity are four great virtues that are part of this stillness.

Let us be the silent watcher of our own thoughts and our own behavior. We are beneath the thinker and behind the action.

The destiny will keep on unfolding and our awareness will be hit by many pleasant surprises and unpleasant shocks. Between these afflictions and our responses to them lies an inner space. In this space lies our true power to choose our response. In our response lies our growth and our freedom.

When we become still, the external world and its consequences shall remain outside and they won't be able to influence us. We shall observe everything from a distance, but there will be no part of us that is interested in playing the game anymore. The stillness is too captivating. It wells up within us, breaking over those different waves after wave that destiny unfolds to us. Bringing such peace that we cannot put in words.

By regular meditation the joy of stillness will never fade away. Stillness will help us to perceive truth and from every pore we shall permeate universal love.

— Vikram Na Vandana

The Nectarean Precepts - Vachanamrut in English

Presented in this issue is an English translation of Letter 200 from the Vachanamrut. Shrimad Rajchandra's spiritual soulmate Shree Saubhagbhai had requested Shrimad to write a few words of wisdom to his two sons, so as to draw their minds to the right path and help them steer clear of vices. Compassionate towards this genuine request, Shrimad poured his gentle heart out to frame this

timeless letter that contains the most profound essence of spirituality. He appropriately titled it vachanavali - aphorisms for reflection. Over a century later, this letter continues to inspire and draw numerous souls to the true path.

PATRANK : 200

Mumbai, Bright half of Maha, 1947

Aphorisms for reflection

The self has forgotten its true nature, and is therefore bereft of eternal bliss, all religions are in agreement with this.

The ignorance of having forgotten oneself, shall vanish upon the attainment of enlightenment, know this without any doubt.

Only from an enlightened soul can such enlightenment be obtained. This is naturally understood by all, yet the soul does not let go of the company of the ignorant, largely due to social pressure, and this is the root cause of intense bondage-causing passions (anantanubandhi kashay).

Those who yearn for the attainment of enlightenment, should conduct themselves in accordance with the will of the enlightened masters, thus preach all the Jain canons and other scriptures. Conducting oneself as per one's own self-righteous will has led to infinite transmigration.

Until and unless one has not adopted the will, that is to say the word of the enlightened master, it is impossible to get rid of ignorance.

Only that seeker shall be able to diligently adopt the word of the enlightened master, who shall surrender all attachment to body, mind and wealth and be filled

with loving devotion to the master.

The enlightened master certainly doesn't wish for the seekers' devotion, but well aware of the fact that without such devotion the seeker of liberation shall never be able to manifest within himself the precepts of the master, and shall never be able to truly imbibe and deeply reflect upon these precepts - they advocate such devotion as a must for all seekers.

All the scriptures concur with what I have written above.

Rushabhdev had preached exactly this to his ninety-eight sons as the direct path to liberation.

This is precisely what Shukdevji had preached unto King Parikshit.

Even if the soul were to engage in intense practice by its own will for all of eternity it shall never attain enlightenment by itself, yet the humble adherent of the enlightened master's word, may even attain omniscience within the hour.

Indeed the instructions of the scriptures are indirect and are only meant to cultivate worthiness within the soul, for liberation one has to follow the direct precepts of the enlightened master.

Thus I have elucidated hereby the sequential path to enlightenment, without attaining it there shall verily be no liberation by any other path.

One who shall worship this esoteric tenet, shall attain the ambrosial nectar of immortality and shall eventually become perfectly fearless. Thus attain the absolute

– Sujit na atma bhave vandan

શ્રી રાજ-સોભાગ સત્સંગ મંડળ સંચાલિત

આશીર્વાદ વિકલાંગ કેન્દ્ર - સાયલા

ક્ષમતા કેન્દ્ર - લીંબડી

ઉપાસના વિકલાંગ પુનર્વસન કેન્દ્ર - સુરેન્દ્રનગર

ઓક્ટોબરથી ડિસેમ્બર, ૨૦૧૪ : કાર્ય અહેવાલ

આશીર્વાદ, ક્ષમતા, ઉપાસના સેન્ટર અને ડેફલાઈન્ડ પ્રોજેક્ટ અંતર્ગત ૧૩૮ બાળકો જુદી જુદી સેવાઓ મેળવી રહ્યા છે.

આશીર્વાદ તે કેર સેન્ટર સાયલા, ક્ષમતા કેન્દ્ર, લીંબડી અને ઉપાસના વિકલાંગ પુનર્વસન કેન્દ્ર, સુરેન્દ્રનગરમાં પ.પૂ.ભાઈશ્રી, મુમુક્ષુઓ અને દાતાશ્રીની ઉપસ્થિતિમાં નવરાત્રી અને દિવાળી પર્વની ઉજવણી કરી બાળકોને મીઠાઈ, કપડાનું વિતરણ કર્યું.

ક્ષમતા કેન્દ્ર લીંબડી, ઉપાસના સેન્ટર સુરેન્દ્રનગર અને સાયલા તાલુકાના મળીને કુલ ૧૭ સ્વ-સહાય જૂથની માસિક મીટિંગ કરી તેમજ સ્વ-સહાય જૂથનાં બહેનોએ દીવાનાને કલરકામ કરી દીવાના બોક્સનું વેચાશ કર્યું.

ત્રાણ માસ દરમિયાન અંધજન મંડળ વખાપુર, અમદાવાદ દારા પ વ્યક્તિઓને સ્વરોજગારીના સાધનોનું વિતરણ કરવામાં આવ્યું.

આશીર્વાદ વિકલાંગ ટ્રસ્ટ, સાયલાની વહીવટી સમિતિની બેઠક પ.પૂ.ભાઈશ્રીના સાંનિધ્યમાં ટ્રસ્ટીઓની ઉપસ્થિતિમાં આશીર્વાદ ખાતે મળી.

સ્ટાફ તાલીમ/ મીટિંગ

સેન્સ ઈન્ટરનેશનલ ઈન્ડિયા આયોજિત નેશનલ ટ્રેનિંગ ઓન ડેફલાઈન્ડનેસમાં ડિપકભાઈ ચૌહાણે અમદાવાદ ભાગ લીધો.

અંધજનમંડળ વખાપુર, અમદાવાદ અને સી.બી.એમ દ્વારા ભારતનાં ૪ રાજ્યોમાં લાઈવલીઝૂડ પ્રોજેક્ટ અમલમાં મુકાયો જેમાં આશીર્વદ સાયલાને આ પ્રોજેક્ટ માટે પસંદ કરી તે અંતર્ગત અંધજન મંડળમાં ૪ રાજ્યોના પ્રતિનિધિઓની મીટિંગ યોજાઈ જેમાં શ્રી આર. એસ. જાદવે ભાગ લીધો.

સેન્સ ઈન્ટરનેશનલ ઈન્ડિયા આયોજિત National Conclave of Network Meeting માં દિપકભાઈ ચૌહાણ, બધિરાંધ શેઠ રાજેશ, તેમજ ૨ વાલીઓએ અમદાવાદ ભાગ લીધો.

અંધજન મંડળ વખાપુર, અમદાવાદ આયોજિત સ્ટેટ લેવલ એડવોક્સી મીટિંગમાં રાજેન્ડ્રભાઈ જાદવ તથા ૨ વાલીઓએ અંધજન મંડળ અમદાવાદ ભાગ લીધો.

અંધજન મંડળ વખાપુર, અમદાવાદમાં લાઈવલીઝૂડ પ્રોજેક્ટ તાલીમ યોજાઈ જેમાં રાજેશભાઈ રબારી તથા મુન્નાભાઈ ચૌહાણે અંધજન મંડળમાં તાલીમ મેળવી.

અંધજન મંડળ વખાપુર અમદાવાદથી લાઈવલીઝૂડ પ્રોજેક્ટના ૧૮ કાર્યકરો તથા કો-ઓર્ડિનેટરો આવ્યા તેમને ગ્રામ્ય કક્ષાએ આર્થિક પુનર્વસન કરેલ વ્યક્તિઓની મુલાકાત લીધી તેમજ સંસ્થાની કામગીરી વિષે વિસ્તૃત માહિતી શ્રી આર. એસ. જાદવે આપી.

Orientation Program on Prime Minister Skill Development Program for Implementing Agency Meeting માં શ્રી આર. એસ. જાદવે ચેત્રાઈ હાજરી આપી.

તાલીમાર્થી

ફિઝિયોથેરાપી એસોસીએશન આયોજિત એક

દિવસીય મીટિંગ આશીર્વદ વિકલાંગ ટ્રસ્ટમાં યોજાઈ રૂપ ફિઝિયોથેરાપિસ્ટોએ ભાગ લીધો.

મેડિકલ સર્ટિફિકેટ/ તથીબી તપાસણી કેમ્પ

જિલ્લા સમાજ સુરક્ષા અને આરોગ્ય વિભાગ દ્વારા વિકલાંગ વ્યક્તિઓ માટે મેડિકલ સર્ટિફિકેટ કેમ્પ ચોટીલા અને ચુડામાં કરવામાં આવ્યા. આઈ સર્જન, ઓથેપિડિક સર્જન અને સાઇક્રોટ્રીસ્ટ દ્વારા સેવા પૂરી પાડવામાં આવી જેમાં કુલ ૪૨૬ વિકલાંગ વ્યક્તિઓએ લાભ લીધો.

National Small Industries Corporation Ltd Central Zone Ahmedabad તેમજ અંધજન મંડળ વખાપુર, અમદાવાદ આયોજિત ફી મેડિકલ તપાસ કેમ્પ આશીર્વદમાં યોજાયો. રાજ્યસોભાગ સત્સંગ મંડળ સંચાલિત સામુહીક આરોગ્ય કેન્દ્ર સાયલાના ડૉક્ટર તેમજ લેબ ટેકનીશીયન દ્વારા ૨૦૦ વિકલાંગ વ્યક્તિઓનું હેલ્થચેકઅપ અને લોહીની તપાસ કરવામાં આવી.

સાધન સહાય નિદાન કેમ્પ/ વિતરણ કેમ્પ

સાધન સહાય વિતરણ કેમ્પ વાવ અંતર્ગત રામજ મંદિર ધર્મશાળા વાવમાં નિદાન કેમ્પ યોજાયો જેમાં ૪૬૦ જેટલા વિકલાંગોનું હેલ્થચેકઅપ, આઈચેકઅપ અને લેબોરેટરી ચેકઅપ કરી તેમાંથી ૪૨૫ વિકલાંગોને જુદા જુદા સાધનો મંજૂર કર્યા.

સાધન સહાય વિતરણ કેમ્પ ચેલા (જામનગર): અંતર્ગત લાલપુર અને ચેલાગામમાં નિદાન કેમ્પ યોજાયા જેમાં પણે જેટલા વિકલાંગોને તપાસ કરી તેમાંથી ૫૨૫ વિકલાંગોને જુદા જુદા સાધનો મંજૂર કર્યા.

શ્રી એન. એસ. મહેતા વિનય મંદિર વાવમાં દાતાશ્રી શ્રી રાજ-સોભાગ સત્સંગ મંડળ સાયલા તથા શ્રી જસાણી કુટુંબ પરિવાર મુંબઈના આર્થિક સહયોગથી

સાધન સહાય વિતરણ કેમ્પ યોજાયો. આ કાર્યક્રમમાં પ.પુ.ભાઈશ્રી, શ્રી વિક્રમભાઈ શાહ, શ્રી લક્ષ્મીકાંતભાઈ જસાણી પરિવાર, શ્રી હરિસિંહજી વેળ્યા, શ્રી નાંદિનીબેન રાવલ તેમજ દાતાશ્રીના શુભ હસ્તે ૪૨૫ વિકલાંગ વ્યક્તિઓને જુદાં જુદાં સાધનોનું વિતરણ કર્યું.

ફિઝિયોથેરાપી કેમ્પ

શ્રી રાજ-સોભાગ સત્સંગ મંડળ, સાયલા અને લાયન્સ કલબ ઓફ ટારફેલ, મુંબઈ આયોજિત ફિઝિયોથેરાપી તથા હાડકાની તપાસ કેમ્પનું આયોજન આશીર્વાદ વિકલાંગ ટ્રસ્ટમાં કરવામાં આવ્યું. આ કેમ્પમાં ૬૮૬ વ્યક્તિઓ આવ્યા અને તેમાંથી જરૂરિયાત મુજબ ૮૫ વ્યક્તિઓને કમર પછા, ૨૨૩ વ્યક્તિઓને ઢીંચાણપછા, ૩ વ્યક્તિઓને ગરદન પછા અને ૩૦૪ વ્યક્તિઓને કેલિશિયમની ગોળીઓ આપવામાં આવી તેમજ ૧૧૨ વ્યક્તિઓની હાડકાની તપાસ કરવામાં આવી.

ખેલ મહાકુંભ

સ્પોર્ટ્સ ઓથોરિટી ઓફ ગુજરાત અને રમત ગમત અને યુવા સાંસ્કૃતિક પ્રવૃત્તિનો વિભાગ ગુજરાત સરકાર દ્વારા અને જિલ્લા રમત ગમત કચેરી સુરેન્દ્રનગર આયોજિત ખેલ મહાકુંભ – ૨૦૧૪ અંતર્ગત મંદબુદ્ધિ વ્યક્તિઓ માટે ૧૫/૧૦/૨૦૧૪ ના રોજ જવાહર પોલીસ પરેડ ગ્રાઉન્ડ સુરેન્દ્રનગર ખાતે આયોજન કરવામાં આવ્યું, જેમાં ૨૬૨ વ્યક્તિઓને ૫૦ મીટર, ૧૦૦ મીટર, ૨૦૦ મીટર દોડ, ૫૦ મીટર વોક, સોફ્ટ બોલ થ્રો, ગોળા ફેંક, બોચી, સાઈકલિંગ જેવી જુદી જુદી રમતોમાં ભાગ લીધો તેમાંથી જિલ્લા કક્ષાએ પ્રથમ નંબર મેળવેલ ૪૧ બાળકો રાજ્ય કક્ષાએ રમવા માટે સાબર સ્ટેડિયમ હિમતનગર ગયાં.

૧૬/૧૦/૨૦૧૪ ના રોજ જવાહર પોલીસ પરેડ ગ્રાઉન્ડ સુરેન્દ્રનગર ખાતે અસ્થિવિષયક ક્ષતિ ધરાવતા વ્યક્તિઓ માટે ખેલ મહાકુંભ પ.પુ.ભાઈશ્રી, કલેક્ટર શ્રી કે.બી.ભટ સાહેબ, જિલ્લા વિકાસ અધિકારી જે. કે. આસ્ટ્રિક સાહેબ અને જિલ્લા રમત ગમત અધિકારી શ્રી બળવંતસિંહ ચૌહાણ, શ્રી વિનાયકભાઈ શાહના શુભ હસ્તે ખુલ્લો મૂકવામાં આવ્યો. જેમાં એથ્લેટિક રમતોમાં ટ્રાયસિકલ રેસ, વ્હીલચેર રેસ, ચક ફેંક, ભાલા ફેંક, ઊંચી ફૂદ, લાંબી ફૂદ, નિશાન તાક, ૧૦૦ મીટર દોડ જેવી રમતોમાં ૬૮૪ વિકલાંગ વ્યક્તિઓએ પોતાનું આગવું ક્રોશાલ્ય દાખવું, તેમાંથી જિલ્લા કક્ષાએ પ્રથમ નંબર મેળવેલ ૮૭ વિકલાંગ ખેલાડીઓ રાજ્ય કક્ષાએ રમવા માટે શ્રી જગતગુરુ કરશનદાસજી ગુરુકુળ પીરાણા, તા. દસકોઈ, જી. અમદાવાદ ગયા.

૧૭/૧૦/૨૦૧૪ ના રોજ અસ્થિવિષયક ક્ષતિ ધરાવતા વ્યક્તિઓ માટે કિકેટ ટુનમેન્ટનું આયોજન સાર્વજનિક વિદ્યાલય સાયલા ખાતે કરવામાં આવ્યું જેમાં પ.પુ.ભાઈશ્રી, સાયલા તાલુકા વિકાસ અધિકારી શ્રી નયનાબેન પાટીયા, શ્રી લલિતાબેન, શ્રી વિનાયકભાઈ શાહ ઉપસ્થિત રહ્યા. સુરેન્દ્રનગર જિલ્લાની ૪ કિકેટ ટીમના પછ ખેલાડીઓએ ભાગ લીધો. જેમાં સાયલાની ટીમ વિજેતા બની તે કિકેટ ટીમ રાજ્ય કક્ષાએ રમવા માટે સી.એન. વિદ્યાલય અમદાવાદ ગઈ.

જનજગૃતિ

માનસિક બીમારી ધરાવતા વ્યક્તિઓ માટેની સંકલિત સામુદ્ધાર્યક પુનર્વસન યોજના આયોજિત ઉપાસના સેન્ટર સુરેન્દ્રનગરમાં વિશ્વ માનસિક આરોગ્ય હિન્ની ઉજવણી કરી. જેમાં માનસિક બીમારી અને તેની સારવાર વિશેની માહિતી તથા તેમને

મુંજવતા પ્રશ્નોના નિરાકરણ માટે ચર્ચા કરી.

વિશ્વ વિકલાંગ દિનની ઉજવણી સુરેન્દ્રનગરમાં કલેક્ટરશ્રી આસ્તિક સાહેબ, વઢવાણ ધારાસભ્ય શ્રી વર્ષબેન દોશી, વઢવાણ તાલુકા મામલતદાર સાહેબશ્રી, નિવાસી કલેક્ટર શ્રી, સમાજ સુરક્ષા ખાતું, આરોગ્ય ખાતું તેમજ સુરેન્દ્રનગર વિકલાંગ ક્ષેત્રે કામ કરતી સંસ્થાઓ, બાળકો તેમજ વિકલાંગ વ્યક્તિ દ્વારા રેલી કાઢવામાં આવી.

મુલાકાતીઓ

શ્રી રાજ-સોભાગ સત્સંગ મંડળ, સાયલા દ્વારા શ્રી જ્યસુખભાઈ મહેતા સાથે હ મેભરો લંડનથી બ્રહ્મનિષ શ્રી લલિતાબેન મહેતા સાથે ર મેભરો, શ્રી કમલેશભાઈ શાહ અમદાવાદથી તેમજ ટોરેન્ટ ફાર્મસ્યુટિકલ કંપની અમદાવાદથી શ્રી શારદાબેન અને હ મેભરોએ સંસ્થાની શુભેચ્છા મુલાકાત લીધી.

બી.આર.સી. ભવન સાયલાથી વઢવાણ, મુળી અને સાયલા તાલુકાના શિક્ષકો, લોકભિત્ર શાળા ડેફ્યુક્શિથી વિદ્યાર્થી તથા શિક્ષકગણ અને સુરેન્દ્રનગર જિલ્લા વેટરનિટી ઓફિસરોએ સંસ્થાની મુલાકાત લીધી.

પાત્રતા પ્રામ થવા માટે બાધ્ય સાધનોની જરૂર પડે છે. પણ સમજશકેના કારણે તેમાં જ અટકી પડે છે, તે ભૂલ છે, આંતરિક પરિણાતિ પારિષામિકભાવ તરફ ન વળે તો બાધ્ય સાધનો નિષ્ણળ ઠરે છે. કારણ કે તે મોક્ષમાર્ગના હેતુ થતાં નથી.

— પૂ. બાપુજી

શ્રી રાજસોભાગ સત્સંગ મંડળ પ્રેરિત

'પ્રેમની પરબ'

ત્રિમાસિક અહેવાલ :

માહે: ઓક્ટોબર-૨૦૧૪ થી ડિસેમ્બર-૨૦૧૪

ઓક્ટોબર-નવેમ્બર એટલે પરીક્ષાઓ, દિપાવલી તહેવારો અને વેકેશનનો સમયગાળો. છતાંય શાળાઓ સાથે 'પ્રેમની પરબ'નો સંપર્ક તો જળવાય જ. ઓક્ટોબર - ૨૦૧૪ થી ડિસેમ્બર - ૨૦૧૪ સુધીની પ્રવૃત્તિઓનો ટૂંક અહેવાલ અતે પ્રસ્તુત છે.

તા. ૦૨-૧૦-૧૪ :

ગાંધી જયંતી દિને કુલગ્રામ પ્રા. શાળાના શતાબ્દી મહોત્સવમાં 'પ્રેમની પરબ'ના પ્રતિનિધિ તરીકે શ્રી યંત્રકાંતભાઈ ઉપસ્થિત રહ્યા. ગ્રામજનોની વિશાળ મેદનીને શિક્ષણ સંદેશ આપ્યો.

તા. ૧૩-૧૦-૧૪ :

સુરેન્દ્રનગર પ્રા. શાળા નં. ૫ (બાલાશ્રમ)ના શિક્ષકા જ્યોતિબેન શુક્લના નિવૃત્ત વિદ્યાય સમારંભમાં 'પ્રેમની પરબ' તરફથી શુભેચ્છારૂપે પુસ્તક બેટ આપ્યું.

તા. ૧૫-૧૦-૧૪ :

લોકભારતી સણોસરાના મેનેજંગ ટ્રસ્ટી અને 'પ્રેમની પરબ'ના શુભેચ્છક ડૉ. અરૂપકુમાર દવેને ભાઈ-તાઈ એવોઈ અર્પણ સમારંભમાં સુરેન્દ્રનગર મુકામે શ્રી યંત્રકાંતભાઈ ઉપસ્થિત રહ્યા.

તા. ૧૨-૧૧-૧૪ :

'પ્રેમની પરબ'ના વાર્ષિકોત્સવ અંગે વિચારણા માટે સ્થાનિક અધિકારીઓ સાથે મિટીંગ યોજાઈ જેમાં પ્રાથમિક તબક્કાનું આયોજન થયું.

તા. ૧૪-૧૧-૧૪ :

તમામ ૧૨૮ શાળાઓના આચાર્યોની વિચાર

સભા યોજાઈ. વાર્ષિક ઉત્સવ અંગે આયોજન થયું. પૂ. ભાઈશ્રીએ નવા વર્ષના સ્નેહમિલન પ્રસંગે શુભેચ્છા આપી. તાલુકા મા. શિક્ષણાધિકારીશ્રી, તાલુકા કે. નિ. શ્રી બી.આર.સી.શ્રી, ૧૨૦ શાળાઓના આચાર્યો ઉપરાંત સી.આ.સી.શ્રીઓ ઉપસ્થિત રહ્યા.

તા. ૧૫-૧૧-૧૪ :

ગુજરાત કેળવણી પરિષદની મિટિંગમાં શિક્ષણ અંગેની ચર્ચા માટે શ્રી ચંદ્રકાંતભાઈ વ્યાસ અમદાવાદ મુકામે હાજર રહ્યા.

તા. ૨૦-૧૧-૧૪ :

ગૃણ દિવસ ચિદ્રુન યુનિવર્સિટી ગાંધીનગરના ૪૩ હોદેદારોની ચિંતનસભા યોજાઈ. ચિદ્રુન યુનિવર્સિટી ગાંધીનગરના કુલપતિશ્રી હર્ષદભાઈ શાહના ગૃણ પુસ્તકોનું વિમોચન કરવામાં આવ્યું. ગુજરાત શિક્ષણવિદ્ય સર્વેશ્રી ડૉ. લાભશંકર પુરોહિત, ડૉ. મહેન્દ્રભાઈ ચોટલિયા, ડૉ. મોતીભાઈ પટેલ, ચિદ્રુન યુનિવર્સિટી ગાંધીનગરના કુલપતિશ્રી હર્ષદભાઈ શાહ વગેરે ઉપસ્થિત રહ્યા. ‘પ્રેમની પરબ’ના દશેક શિક્ષકો પણ સહભાગી બન્યા.

તા. ૨૫-૧૧-૧૪ :

ગાંધીનગર મુકામે માન. શિક્ષણ મંત્રીશ્રી ભૂપેન્દ્રસિંહજ ચુડાસમાને રૂબરૂ ‘પ્રેમની પરબ’ના વાર્ષિક ઉત્સવ માટે આમંત્રણ આપવા શ્રી ચંદ્રકાંતભાઈ અને શ્રી સતીપભાઈ ગાંધીનગર જઈ આવ્યા.

તા. ૦૫-૧૨-૧૪ :

ઠોળિયા કન્યા પ્રાથમિક શાળામાં ભારત સરકારના સૂચના પ્રસારણ અને સંદેશા વ્યવહાર ખાતા દ્વારા આયોજિત જનજાગૃતિ કાર્યક્રમમાં ‘બેટી ભણાવો’ વિષય પર શ્રી ચંદ્રકાંતભાઈ વાસે વક્તવ્ય આપ્યું. આ પ્રસંગે રેલી, પ્રદર્શન, વ્યાખ્યાન વગેરે કાર્યક્રમો લોકજાગૃતિ માટે કરવામાં આવ્યા.

તા. ૧૬-૧૨-૧૪ :

બી.આર.સી. ભવન સાયલા ખાતે ‘પ્રેમની પરબ’ના વાર્ષિક ઉત્સવના કાર્યક્રમનું કેલેન્ડર તૈયાર કરવા તાલુકા પ્રાથમિક શિક્ષણાધિકારીશ્રી, તાલુકા કેળવણી નિરીક્ષકશ્રી, તાલુકા શિક્ષક સંઘના પ્રમુખશ્રી, બી.આર.સી. શ્રી તથા અન્ય ૪૫ જેટલા કી પર્સન સાથે મિટિંગ યોજાઈ.

તા. ૨૮-૧૨-૧૪ :

પૂ. એલ.એમ. વોરા ગર્વ્ય હાઈસ્કૂલની ૮૮ બાળાઓને સરકારશ્રી તરફથી સાઈકલ ફાળવવામાં આવી. પૂ. ભાઈશ્રીના વરદુ હસ્તે બાળાઓને સાઈકલ અર્પણ કરવામાં આવી.

ઓક્ટોબર-૧૪થી ડિસેમ્બર-૧૪ દરમિયાન ‘જીવન વિજ્ઞાન’ કેન્દ્રમાં ૨૭ શાળાઓના ૭૭૬ બાળકોએ પ્રાયોગિક શિક્ષણ મેળવ્યું. જેમાં ૨૭ શિક્ષકો પણ સહભાગી થયા.

‘પ્રેમની પરબ’ના આ વર્ષના વાર્ષિક ઉત્સવનું નામ ‘બાળ પ્રકાશ પર્વ-૨૦૧૫’ નક્કી કરવામાં આવ્યું. વાર્ષિક ઉત્સવનું માણખું, આયોજન, કાર્યપદ્ધતિ ડિસેમ્બર-૧૪ના માસમાં નક્કી થયાં. તમામ શાળાઓ માટે શાળા અંક, ૨૫,૦૦૦ બાળકો માટે ચિત્ર માટેના કાગળ અને સુલેખનપત્રો છાપવામાં આવ્યા.

આગામી ૩૦ જાન્યુઆરી ૨૦૧૫ના વાર્ષિક ઉત્સવની પૂર્વ તૈયારી રૂપે ડિસેમ્બર-૨૦૧૪નો મહિનો ધમધમતો રહ્યો.

— પ્રેષક : - ચંદ્રકાંત વ્યાસ
ડાયરેક્ટર ‘પ્રેમની પરબ’ - સાયલા.

શ્રી રાજ-તૌભાગ આશ્રમ - સાયલા
'એકાંત મૌન આરાધના'

અરજી પત્રક

(શ્રી રાજમાર્ગનું યોગારોહણ પ્રકલ્પમાં જોડાયેલ મુમુક્ષુ માટે જ)

નામ :	ઉંમર :	તારીખ/વર્ષ
સરનામું :	અર્પણતા	
	અર્ધપ્રાતિ	
	પૂર્ણપ્રાતિ	
ફોન નં. :	ઉચ્ચ શ્રેણી	

સંસાર-તાપથી દુભાયેલા ત્રાહિત દુઃખી આત્માઓનું દુઃખ જોઈ પ. પૂ. ભાઈશ્રીએ બહુ અનુકૂળ કરી 'એકાંત મૌન આરાધના' શિબિરનું આયોજન કર્યું છે. શ્રી રાજમાર્ગનું યોગારોહણમાં જોડાયા બાદ મારો અધ્યાત્મ પુરુષાર્થ હજુ વધુ પ્રબળ, વધુ જોમવંત, ઘેયલક્ષી બને તે માટે આ 'એકાંત મૌન આરાધના' શિબિરમાં મારા આત્માના શૈયાર્થે મને તક આપવા નમ્ર વિનંતી છે.

આ શિબિર માટેના બધા જ નિયમો મેં વાંચ્યા છે અને તેનું ચુસ્તપણે પાલન કરવાની હું બાંધધરી આપું છું.

૧. 'એકાંત મૌન આરાધના' ની કેટલી શિબિરો ભરી છે ?

૨. હું 'એકાંત મૌન આરાધના'ની શિબિર નં..... તા ..... થી તા. .... માટે અરજી કર્યું છું.

ચુપ લીડરનું નામ : .....

ચુપ લીડરનો અભિપ્રાય : .....

ચુપ લીડરની સહી : .....

સાધકની સહી : .....

નોંધ : (અ) શિબિર શરૂ થવાના એક મહિના પહેલાં અરજી પત્રક ભરીને આશ્રમમાં પહોંચાડવાનું રહેશે.

(બ) ચુપ લીડરના અભિપ્રાય વગરનું અરજી પત્રક અમાન્ય ગણવામાં આવશે.

(ક) શિબિરમાં પસંદગી પામેલ મુમુક્ષુઓને વહેલી તકે જાણ કરવામાં આવશે.

ખાસ નોંધ : (ખ) પરદેશના તથા લાંબા કેતે રહેતા મુમુક્ષુઓ "શ્રી રાજમાર્ગનું યોગારોહણ" પ્રકલ્પમાં ન જોડાયેલ હોય તો પણ 'એકાંત મૌન આરાધના' શિબિર માટે અરજી કરી શકશે.

(પાછળ)

જાન્યુઆરી - ૨૦૧૫થી ડિસેમ્બર - ૨૦૧૫ સુધી રાખવામાં આવેલ શિબિર

મહિનો	એકાંત મૌન આરાધના શિબિર	આરાધના શિબિર
જાન્યુઆરી ૨૦૧૫	પંચોતેરમી શિબિર તા. ૨૨ ગુરુવારથી તા. ૨૬ સોમવાર સુધી	તા. ૨૨ ગુરુવારથી તા. ૨૬ સોમવાર સુધી
ફેબ્રુઆરી ૨૦૧૫	ઇંટોરમી શિબિર તા. ૨૨ રવિવારથી તા. ૨૬ ગુરુવાર સુધી	તા. ૨૨ રવિવારથી તા. ૨૬ ગુરુવાર સુધી
માર્ચ ૨૦૧૫	સત્યોતેરમી શિબિર તા. ૧૮ બુધવારથી તા. ૨૨ રવિવાર સુધી	તા. ૧૮ બુધવારથી તા. ૨૨ રવિવાર સુધી
અપ્રિલ ૨૦૧૫	અઠ્યોતેરમી શિબિર તા. ૧૧ શનિવારથી તા. ૧૫ બુધવાર સુધી	તા. ૧૧ શનિવારથી તા. ૧૫ બુધવાર સુધી
મે ૨૦૧૫	ઓગણાંસીમી શિબિર તા. ૦૧ શુક્રવારથી તા. ૦૫ મંગળવાર સુધી	તા. ૦૧ શુક્રવારથી તા. ૦૫ મંગળવાર સુધી
જૂન ૨૦૧૫	ઓસીમી શિબિર તા. ૧૨ શુક્રવારથી તા. ૧૬ મંગળવાર સુધી	તા. ૧૨ શુક્રવારથી તા. ૧૬ મંગળવાર સુધી
જુલાઈ ૨૦૧૫	એક્યાસીમી શિબિર તા. ૨૫ શનિવાર થી તા. ૨૮ બુધવાર સુધી	તા. ૨૫ શનિવાર થી તા. ૨૮ બુધવાર સુધી
ઓગસ્ટ ૨૦૧૫	બ્યાસીમી શિબિર તા. ૧૫ શનિવાર થી તા. ૧૮ બુધવાર સુધી	તા. ૧૫ શનિવાર થી તા. ૧૮ બુધવાર સુધી
સપ્ટેમ્બર ૨૦૧૫	શિબિર રાખવામાં આવેલ નથી.	આરાધના શિબિર રાખવામાં આવેલ નથી.
ઑક્ટોબર ૨૦૧૫	ત્યાસીમી શિબિર તા. ૧૪ બુધવારથી તા. ૧૮ રવિવાર સુધી	તા. ૧૪ બુધવારથી તા. ૧૮ રવિવાર સુધી
નવેમ્બર ૨૦૧૫	શિબિર રાખવામાં આવેલ નથી.	આરાધના શિબિર રાખવામાં આવેલ નથી.
ડિસેમ્બર ૨૦૧૫	એકાંત મૌન આરાધના શિબિર રાખવામાં આવેલ નથી.	આરાધના શિબિર તથા યુવા શિબિર તા. ૨૫ શુક્રવાર થી તા. ૩૧ ગુરુવાર સુધી

પૂ. લાડકંદ માણોકંદ વોરા ગલ્વ્સ હાઈસ્ક્વુલ, સાયલા તથા

પૂ. લાડકંદ માણોકંદ વોરા કોલેજ ઓફ આર્ટ્સ એન્ડ કોમર્સ, સાયલા

હુલોથી મહેકતોબાગ, આનંદના મોજાથી ઉછળતો દરિયો અને પંખીઓના ગુંજનથી કિલ્લોલતા વનનું એકી સાથે દર્શન એટલે પૂ.લા.મા. વોરા ગલ્વ્સ હાઈસ્ક્વુલ. આવી મનમોહક હાઈસ્ક્વુલના પ્રણોત્તા એટલે આપણા લાડીલા.પ. પૂ. બાપુજી.

શ્રી સાયલા ગામે પૂ.લા.મા. વોરા ગલ્વ્સ હાઈસ્ક્વુલ ઈ.સ. ૨૦૦૦ થી પ.પૂ. ભાઈ શ્રીના માર્ગ દર્શન હેઠળ શરૂ થઈ. આજે આ શાળામાં ૪૧૦ બાળાઓ અભ્યાસ કરી રહી છે. ઉપરોક્ત બાળાઓને વધુ ઉચ્ચ શિક્ષણ મળે એ હેતુથી ઈ.સ. ૨૦૦૮ થી સાયલા ખાતે પૂ.લા.મા. વોરા કોલેજ ઓફ આર્ટ્સ એન્ડ કોમર્સની સ્થાપના થઈ. આ કોલેજમાં આજે ૨૮૪ કન્યાઓ તેમની કારકિર્દી ધરી રહી છે.

શાળા તથા કોલેજમાં પનંગિયાની જે મ આનંદથી દોડદોડ કરતી અને અભ્યાસમાં ઉત્સુક રહેતી બાળાઓને જોઈને એમ થાય છે કે આવું વાતાવરણ શહેરોની મોટી સેલ્ક ફાઈનાસ સ્કુલોમાં પણ હશે કે કેમ? બાળાઓમાં આપેમ અને આનંદનું વાતાવરણ ઉભું કરવામાં સિંહ ફાળો છે આચાર્ય અને શિક્ષક મિત્રોનો... .

શ્રી રાજ-સૌભાગ સત્સંગ મંડળ સંચાલિત પૂ.લા.મા. વોરા ગલ્વ્સ હાઈસ્ક્વુલની બાળાઓને તથા પૂ.લા.મા. વોરા કોલેજ ઓફ આર્ટ્સ એન્ડ કોમર્સની કન્યાઓને દંતક લેવાની યોજના ચાલી રહેલું છે. તેમાં આગામી શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૧૪-૧૫ માટે જાન્યુઆરી ૨૦૧૪ થી શાળાની તથા કોલેજની કન્યાઓને દંતક લેવાનું શરૂ કરેલ છે. જેમાં જાન્યુઆરી ૨૦૧૪ થી ડિસેમ્બર ૨૦૧૪ સુધી આવેલ ડોનેશનની વિગત દેશપ્રમાણે આ મુજબ છે.

પૂ.લા.મા.વોરા ગલ્વ્સ હાઈસ્ક્વુલ, સાયલા (કુલ બાળાઓ = ૪૧૦)		પૂ.લા.મા. વોરા આર્ટ્સ એન્ડ કોમર્સ કોલેજ, સાયલા (કુલ કન્યાઓ = ૨૮૪)		
દાતાશ્રીઓ	દંતક બાળાઓ	દેશ	દાતાશ્રીઓ	દંતક બાળાઓ
૮૦	૨૮૮	ભારત	૪૨	૮૬
૧૬	૪૮	યુ.કે.	૨૧	૬૫
૨	૭	યુ.એ.ઈ.	૪	૨૭
૧૦	૧૫	યુ.એસ.એ.	૫	૮૦
૨	૨૭	કન્યા	૨	૬
૧	૨			
૧૨૧	૩૮૮	કુલ	૭૪	૨૭૦
૮૪.૬૪%		ટકાવારી	૮૧.૮૪%	

શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૧૪-૧૫ માટે દાતાઓએ લગભગ ૮૫% શાળા તથા કોલેજની કન્યાઓને દંતક લઈને તથા અનેક દાતાઓએ પાંચ કરતાં વધુ બાળાઓને એક કરતાં વધુ વર્ષો માટે અને અનેક દાતાઓએ શાળા તથા કોલેજની કન્યાઓને સંયુક્ત રીતે દંતક લઈ કન્યા કેળવણી માટે મહામૂલ્ય દાનનું ઉતૃષ્ટ ઉદાહરણ પુરું પાડેલ છે. તેઓ ખરેખર ધન્ય છે અને બાળાઓની આવી ઉનતિ જોઈ ખૂબ સંતોષ અનુભવે છે. સંસ્થા સર્વે ભાગ્યશાળી દાતાશ્રીઓનો હાર્ટિક આભાર માને છે. જાન્યુઆરી ૨૦૧૫થી નવા શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૧૫-૧૬ માટે કન્યાઓને દંતક લેવાની યોજના ચાલુ થઈ ગયેલ છે.

સંસ્થા સર્વે ભાગ્યશાળી દાતાશ્રીઓનો હાર્ટિક આભાર માને છે. આ બાબતે વધુ માહિતી માટે :

શ્રી જયસુખમાઈ મહેતા, લંડન - +૪૪૭૮૭૦૨૮૦૫૦૦ E-mail : jaysukhmehta@googlemail.com
શ્રી પ્રદીપમાઈ પારેખ, વડોદરા - +૯૧૯૮૮૦૮૮૨૧૫૫૫ E-mail : pradipbgb5555@gmail.com

હવે પછીના સંસ્થાના કાર્યક્રમોની સૂચિ

- ૧. પૂબાપુજાનો જન્મદિવસ તથા જિનાલય અને આશ્રમની વર્ષગાંઠ
- ૨. ચૈત્રમાસની આયંબીલની ઓળિ
- ૩. મહાવીર જયંતી
- ૪. પરમ કૃપાળુદેવનો દેહવિલય દિન
- ૫. પૂર્ણાગમાઈ દેહવિલય દિન
- ૬. ગુરૂપૂર્ણિમા મહોત્સવ
- ૭. પર્યુષણ મહાપર્વ
- ૮. આસો માસની આયંબીલની ઓળિ
- ૯. શ્રીઆત્મસિદ્ધિશાસ્ત્ર અવતરણદિન તથા પ્રભુશ્રીનો જન્મદિવસ
- ૧૦. દિવાળી મહોત્સવ
- ફાગણ સુદ-૧,૨,૩ તા. ૧૮ ફેબ્રુઆરી ૨૦૧૫ ગુરુવારથી
તા. ૨૧ ફેબ્રુઆરી ૨૦૧૫ શનિવાર સુધી
- ચૈત્ર સુદ ૮ થી ૧૫ તા. ૨૭ માર્ચ ૨૦૧૫ શુક્રવાર થી
તા. ૪ એપ્રિલ(બે દશમ છે) ૨૦૧૫ શનિવાર સુધી
- ચૈત્ર સુદ ૧૩ તા. ૨ એપ્રિલ ૨૦૧૫ ગુરુવાર
- ચૈત્ર વદ ૫ તા. ૬ એપ્રિલ ૨૦૧૫ ગુરુવાર
- જીઠ વદ ૧૦ તા. ૧૧ જૂન ૨૦૧૫ ગુરુવાર
- અષાઢ સુદ ૧૪થી અષાઢ વદ ૧, તા. ૩૦ જુલાઈ ૨૦૧૫
ગુરુવારથી તા. ૧ ઓગષ્ટ ૨૦૧૫ શનીવાર સુધી.
- શ્રાવણ વદ ૧ ઉથી ભાદ્રવા સુદ ૪, તા. ૧૦ સપ્ટેમ્બર ૨૦૧૫
ગુરુવાર થી તા. ૧૭ સપ્ટેમ્બર ૨૦૧૫ ગુરુવાર સુધી. (બે તેરસ છે.)
- આસો સુદ ૬ થી ૧૫, તા. ૧૮ ઓક્ટોબર ૨૦૧૫ સોમવારથી
(બારસાનો ક્ષય છે.) તા. ૨૭ ઓક્ટોબર ૨૦૧૫ મંગળવાર સુધી.
- આસો વદ ૧, તા. ૨૮ ઓક્ટોબર ૨૦૧૫ બુધવાર.
- આસો વદ ૧૫થી કારતક સુદ ૧, તા. ૮ નવેમ્બર ૨૦૧૫ સોમવાર થી
તા. ૧૨ નવેમ્બર ૨૦૧૫ ગુરુવાર સુધી.

BOOK-POST
PRINTED MATTER

૧૦,

From :

Shree Raj Saubhag Satsang Mandal
Shree Raj Saubhag Ashram

On National Highway No. 8-A,
SAYLA - 363430

Gujarat, INDIA

Tel : 02755-280533
Telefax : 02755-280791

“સત્પુરુષોનું યોગબળ જગતનું કલ્યાણ કરો.”